

Apographa, excerpta, etc.

<https://hdl.handle.net/1874/390492>

N. 27
65B

Excerpt uit de Annales
van Dusseldorp etca
(gem. p. 85-164.)
geschr. door Buchell.

hist. 131.

844

844 (Hist. 131.) Charta. fol. 97 pp. Saec. XVII.

Apographa, excerpta, cet. pleraque manu Arn. Buchelii.

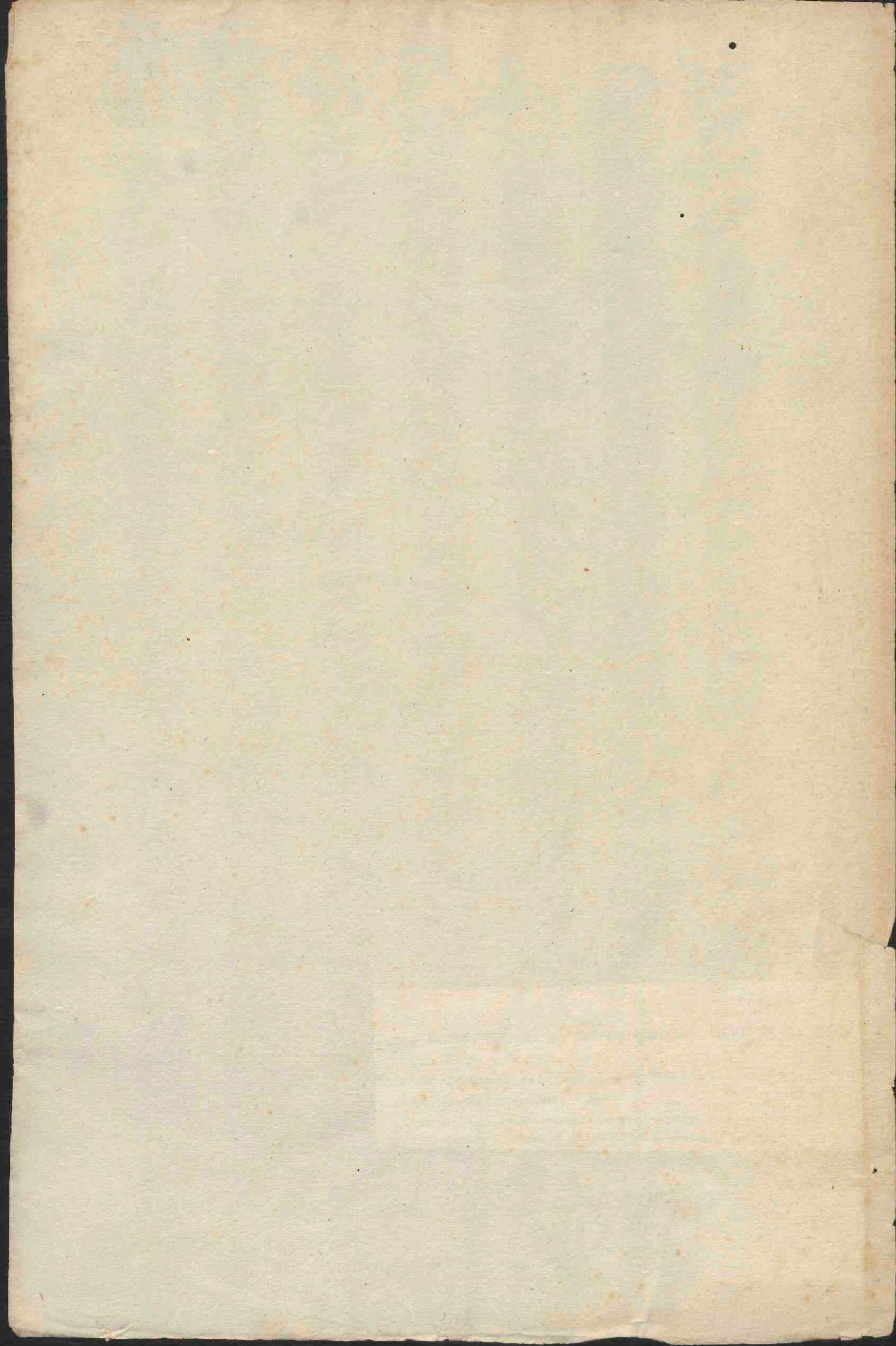
Insunt: Literae Val. Andreae ad G. Lappium de sua Bibliotheca Belgica (Lovan. 26 apr. 1640); Excerpta ex Annalibus Belgicis mss. Franc. Dusseldorpii; Excerpta „uyt oude mem. in Stadts reken.” (urbis Trajecti ad Rhenum) 1562, etc.

Antea in archivo provinciae Ultrajecti.

Aevum medium.
Scriptores historici.

N° 131

K8 P. A
N: 16

Ex putem Ep. Appar. li. i. ep. 72.

Ad Sadeherium, qui Brunam meam imaginibus suis
typisq; nouis ornatioze facere pergit, sic fastidulo
mittitur. De Comata ib.

Batavi tanqua pace piceant, arma sperant, sed
et instrunt, ingenio suo ferocis: qui domestica
oppresserunt factionibus, nullum iam timet hostem.

Ep. 83. ad F. Meurs.

Antea doctrinam tuam admiratus sum v. d. nunc
benevolentiam et humanitatem 214. tot iam scriptis
illustrasti literarum^{2a} tenebras, tot iam monumentis
ad eternitatem vocasti genus humanum, ut ne
vixit cum duram qui indoctus. 215. In Italia
celebris es, inter lumina cui habitas. si pergis
nox in omni antiquitate esse desinet, tot saltem
suum seculi consensus appellabit 1 25.

Rigaltius et fama florens eius phedrus gratissima
mihi donum fuit, aurum fuit, quo augeri et ornari
meam bibliothecam gausus sum

De Mori Angli imagine a Wouerio missa. 93.

Ad Octavium Pisianum, de Jurisconsult. moribus plura.
Et suauitudo est, eodemque hodie templo pecunia
quo, Venus colitur. 97.

ultima Ep. de Veamesij scriptis Juris.

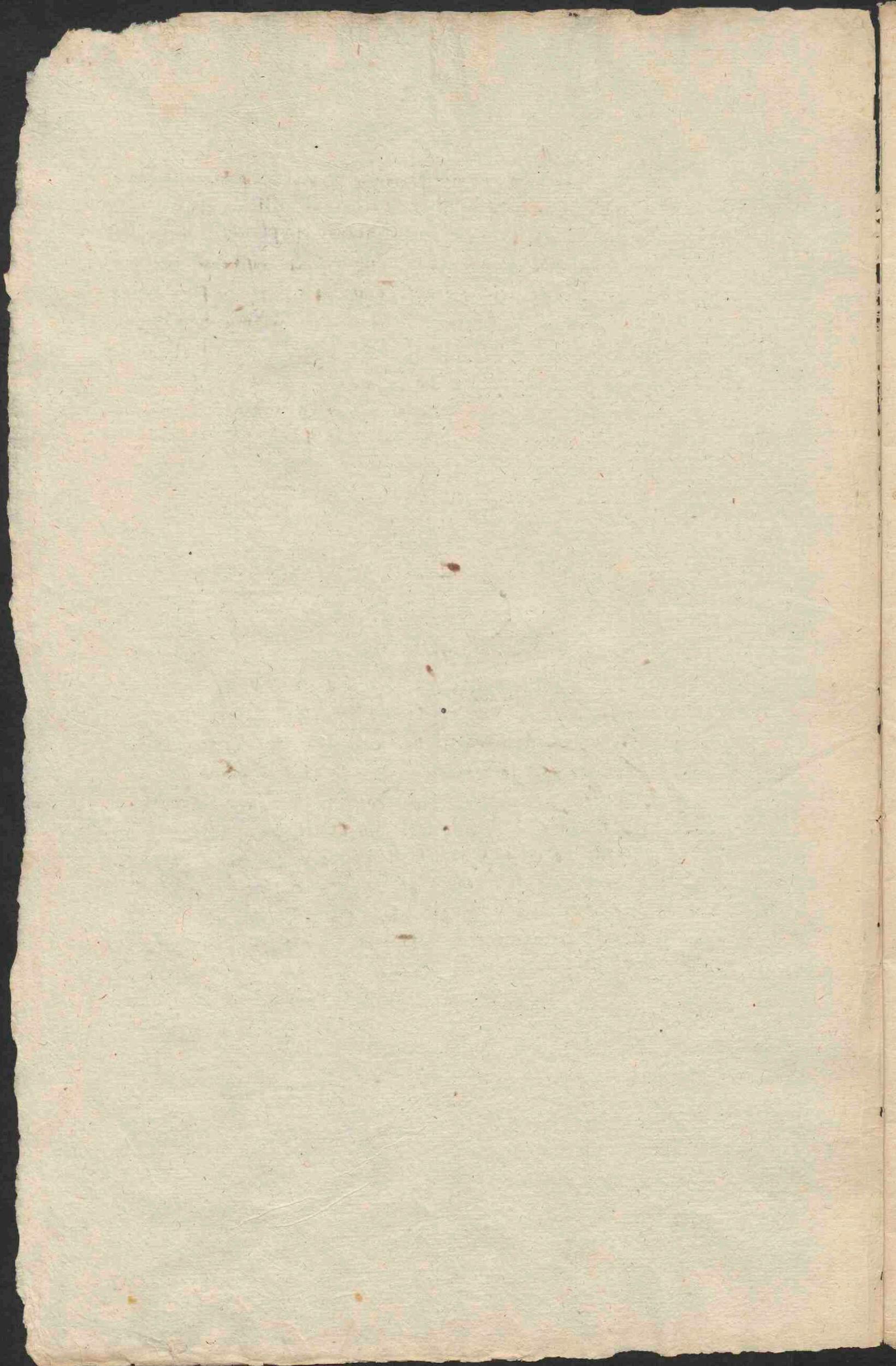
[Faint, illegible handwriting in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is extremely faded and difficult to decipher.]

Hinc libellum famosissimum in principes confederatos,
 nostrum statum, et principem Mauritium ab
 infandis Christianae religionis pestibus conscriptum
 de Brabantia attulit in hanc nostram civitatem.
 Coen. Sacerdus prior Tongrens. quidem sine horrore
 legere non potuit, et summa animi indignatione,
 vix cum intelligeret stabimur civitatis vulgo
 eum iactare et ad vulgum quasi effere,
 omnibus aliisque observationibus dignum intellexi
 sermo miseriam nostram, et quid fidendum sit
 ipsi a quibus regimur.

Il Molino Senatore clariss.
 de VINETIA.

Epistola ad Heinr. m
 Jun 1621.

Sarciamente mi discorete sopra quella Secretissima
 Instructio, la qual senza dubio sara opera fabrica-
 ta et usita dalla scuola de Jesuiti, triumphano
 essi nella prosperita del loro partito, ma forte
 che le cose potrebbero mutarsi. Et se il Co. de
 Mansfelt, il march de Jegerdorff et altri che per tutta-
 via tengano il partito del Re, Palatine incontreranno
 qualche hora di buona fortuna, io vi prometto monse
 che qui galant huomini non vi troveranno tutta la
 loro. Perche gia anco il Principe Transilvano &
 li unghari aiutati da i Turchi fanno gagliardamete
 testa.

SECRETISSIMA INSTRVCTIO,
GALLO-BRITANNO-BATAVA,
FRIDERICO V COMITI PALATINO
ELECTORI DATA.

EX GALlico CONVERSA, AC BONO PVBLICO,
in lucem evulgata.
ANNO MDCXX.

I

SERENISSIME Princeps, alumne charissime a fidelissimo tuo
Educatore, exercitatorum milite, et versatissimo politico,
documenta non quotidiana capere: His servatis, te
servabis, hysce regna Britanniae unita, Hollandia
defensa, Galliarum reges in officio retenti sunt:
Hysce tu Casarem compescas, Casar sis. Audi
Educatorem, magistrum, Clientem, cuius salus ex tua
salute pendet, secreta sed seria consilia suggerentem.
A puero didicisti inter consilium et adulationem quid
interfit. Cavebis autem, ne ad alios arcana haec
imperii preferantur, quae si inimici tui rescuerint,
iam tu peristi.

II.

Iacta est alea, transisti Rubiconem, tenendum est insti-
tum: cadere iam de fastigio tua maiestas potest,
descendere non potest: inter pares vivere par non
potest, qui pares opprimit: aut omnes tuae potentiae
adiutores opprimendi sunt, aut totum praedendum.
pauci reges ab hostibus, multi ab emulis, et quondam
fidis, plerisque ab intimis trucidati sunt. Alexandri
tota progenies rasa est ab Alexandri Ducibus. haec
tecum

secum perpendes, et Historicum tuum rogabis.

AVATAR III.

Tuo in regno, si unquam in illo, non est minor, sed maior virtus quam quarenda parva terra: maior inquam, nam sine tuo labore, tuorum astu, virtutibusque tibi sunt omnia parva: vno verbo, si fateri inter secretissima arcana licet Error factus est Rex. At toto corpore tuarum ditionum sociorumque defendendum est, quod accepisti, Numida a Julio Casare usque ad Ferdinandum, inter centum qui regna per vim occuparunt, non sunt quatuor, qui non eadem perdidissent, et cum tota familia perierint. Inter magnos Reges, paucissimi suo die defuncti sunt: Inter quinquaginta Casares, quare tres, qui post multas seditiones, non dederint sanguinem invidiae vel odio. Inter Bohemiae Reges, duo solum sine rebellionem regnarunt. Tu quoque locum tenes, pericula expandis: Gladium contra Casarem sumpsisti, gladium non modo Casaris, sed cuiuscunque time: Dominus est vitae tuae, quisquis contentor est suae: Immo tanquam de invasore et praedone triumphabit, quisquis te occiderit. Cautionem itaque a nobis magnificentiam ab aulicis discas, fortuna se defunctis, atque utinam legendo non experiendo.

II.

Tua igitur hoc verum statum circumspicies hominum genera: Hostes apertos, Amicos veros, et qui sunt vel ficti amici, vel tecti Hostes, quos oes inter Dubios numeramus.

V.

Hostes aperti sunt, Dominus Austriaca, Pontifex Italici et qui his sine fraude ac furo ingenio adherent.

Contra

Contra hoc opus est tibi, sumptu magno, diuturno,
 Ducibus magnis, fideisque, milite perpetuo: quia facti
 illis adsunt; saepe vinci possunt, tarde debellari
 possunt. Nosti Hannibalem tribus magnis, decem
 mediocribus proelijs victorem, tandem bello victum
 veltigalem, exulem, veneno tot vitia perdidisse.

VI.

Paris sumptus, visque apertis hostibus non habes, ideo a
 foederatis petenda sunt: in quo multa pericula. primum
 ne graventur impendens. Secundo ne de recuperatione
 desperent. Tertio, ne casu adverso frangantur.
 Quarto ne inter se dissentiant. Quinto ne alio
 bello implicentur. Sexto ne illis tua potentia
 invidiosa reddatur. Denique ne quibus ex causa
 multi dissentientes, et quorum proposita contraria
 sunt, te deserant. Haec exemplis de tua Germania
 tempore Caroli V. docuit, cum principibus prodiderunt
 civitates. Valde itaque considerandum, quomodo par
 hostibus esse possis.

VII.

Neque solum hostium, quae modo est potentiam expendas
 velim, sed etiam quomodo extrema pericula vel desperatio
 efficere potest. Quid si Ferdinandus, Leopoldus,
 Carolus, alij extrema tentent? Si iura sua Venetis
 transferant? Si Magnatibus poloniae, vel illi regno,
 Lusitaniam, Silesiam, Moraviam tradant? Quid si ius
 suum non dicam Hispano, aut Franco, sed cuivis
 alteri offerant? Quid si foederum duorum, ultro
 oblata a Turcis auxilia admittant unde tu et Gabor
 petijstis? Putas Turcam tam speciosam russam
 deserturam? Quid si Hispanus cum Turca pacem
 faciat? Quid si Istriam, Carniolam, Carinthiamque
 Venetis dividant? Itaque securus esse noli. Victor
 inexpectato feris ictu. Misericordiam est industria:
 nunquam alto sanguini dicit misericordia, nunquam
 afflictis auxilium. Sed quid me disundo feris
 a quo

accipiant

a quo

a quo minimè putabas.

VIII.

De Amicis scito paucos esse tibi: Socrus, uxor, dux
Bulionius, quidam agnati, Frater, si coluntur
amici sunt: cetera fortunam tuam uenerantur,
sue spei, sue promotionis sunt amici, quibus
nisi tu satisfacias, et cito ac ubertim satisfacias,
experiens proditorum ac transfugas. Quotus enim
quisque te tua non sua causa secutus est? quotus
quisque recedens, tibi non maledicit? Sed de amicis
tuis speratim considera.

IX.

Bohemi amici nequaquam sunt. Id uerum, quoniam
credibilis est, senties etiam tametsi, ubi acta uiderentur.
primum non honoris tui causa, sed necessitate
compulsi, te Regem dixisse, et quidem a Saxone
Bauaroque repudiati; & magna tametsi contesta-
tio fuit, ne Saxonem inbitum preferrent, aut
Gabrielem. Deinde liberi esse statuerant more
Hollandia, & Venetiarum, & iam Heluetas esse
meditabantur, sed positi inter Durum et Reges,
cum uiderent subsidia non dari a principibus, in
tam pernicioso exemplo, cum etiam aduertentes,
in electione Imperatoria, rationem Statuum non
haberi, sed Regis, non inconsultum arbitrati
sunt, caeremoniali coronatione sibi auxilia parare.
Tertio clariùs etiam odij sui signum in te iam ostē-
dunt, cum eas tibi condiciones ferunt agnandi,
quas moderati Domini mancipij imponere dix-
solent. In omnia eorum acta agendaque iurare
cogent: si delinquas ipsi tui sunt actores, testes
iudices, ne forte & precipitatores. Bellum tu
gerent, scribere militem, nisi inuitis, non poteris; illi
sine te, et contra te possunt: Armamentaria
habent

Gabee tibi non licet, illi Gabee volunt. Denique Sorum S. C. his
 subscribere cogens, etiam in tuum et tuorum opprobrium,
 etiam contra tuam salutem: ni faxis, Rex non eris. Neque
 te mouent blanditiae et obsequia: plus affectat in
 huiusmodi rebus simulatio et ostentatio, quam veritas et
 amicitia farrant. Fictioni multis opus est tegumentis, ne
 pateat. caue igitur illis credas. Naturam eorum persequere:
 inter vapores reuulsos, cultusque iam latenti et oppleti
 delibent, atque ad ea quae cogitantur, efficienda, precipites
 sunt celeresque. Bohemia indigenis viribus semper nouera
 fuit, tibi externa, ne spera matrem fore. Dum alios
 timet, dum a te sperat, paulum interquiescit, te si timere
 reperit, a te sperare desinit, redibit ad ingenium.

X

Cum igitur Bohemi natura sunt asperi, efferi, contumaces, in
 consilio abrupti, in executione inopinati, recte furus, si
 te mundum, regem esse, nec ipsos, tuos subditos, arbitris.
 Arborem te esse cogita, quae non radicibus fixa, suis ipsis
 membris firmetur in terram depressis, sed quorum fulcra
 et statumina sustentent externa, quorum nonnulla
 de facili succidi et abrumpi possunt. percipere nullam
 esse diuturnam potentiam, quae suis viribus mixta non sit.
 tum impediunt, non nisi consensu parentium, validum
 esse potest: at consensus ille momentaneus volubilisque
 est. Expuleris ubi Austrosos timere desierint, ubi
 tributa exigeris, ubi supplicia decreueris. Immo non
 obscure te Lutherani et Hussite detestantur, Saxones
 respectant, ut suae libertatis vindicent. Nec desuerunt
 qui tenuerint, te pulsum, coronandum, et tollendum, ut
 Augustinus Cetero laudandum, et tollendum, dixit.
 Tu ne committas ut tolli possis.

XI.

Haec ut penitus percideas, cognatum Mauritium et Hollan-
 dos specta. Nemo ab hominum memoria periculosius filii-
 usque

cuiusque pro patria gessit bella, quam Mauritius: nemo
paterna memoria gratiosior fuit: in nullum maior
ciuitatum affectus fuit. quae n. non dixerunt fecerunt
cum triumphantibus irruerent, quae non dederunt
pollicitique sunt, cum etiam virginitas nidas pub-
licitas effugerent. Nunc vero nisi occupasset, ille
cadaver esset, regnaret Bernabellius. Causa ip-
sorum perpetuum restantem inter libertatem et regnum.
Eadem est in Bohemia. Tu cupis esse Rex absolutus,
non Larua regis: cupis vis tibi subditos esse: illi
cupiunt esse maxime liberi, nec Regem quicquam
nisi quod illi volunt posse. Dum igitur illi immode-
ratam petunt libertatem Regibus dominantibus,
Tu non precarium, sed obnoxium in subditis obsequium
necessum est motus oriri, ut nunc videmus in Belgio,
ubi omnia tentantur, nec tamquam magnis multorum
dominis ulla potentia par inuenitur. Itaque prestabit
Belgium totum in seruitutem rapere, quam tam anxie
imperio tenere. quod nunc mutatis pro conditione
temporum, magistratibus feliciter ingratum est.

XII.

Venio ad alios amicos, quod difficultate inuenies, si
iudicaueris Bohemos amicos non esse Gabor Transilua-
niae tibi amicus non est, sed odio Caesaris, et timore,
foedus tecum pepigit, ut dum te obicit periculis, ille
Hungariam teneat munitaque Bohemia regnum et
ille affectavit, sed spe sua frustratus, ringitur, quod
tecum hanc partem praedam debeat, cum primis
poterit, quod dimisit inbitus, omni conatu recuperare
contendit. Sua te Regem factum iactat opera, praemia
petit. Nouit is probe, non posse Hungariam, contra
Turcos, Tartaros, Venetos, Polonos, ipsos Hungaros a se
defendi, nisi alijs regnis prouincisq. adiectis. Bohemiam
itaque additasque illi ditioribus, sed corona esse necessarias
non immerito petit. Cum vero huius eligendi Regis in
Bohemia

Bohemia proceres sibi vendicant, non difficile in suam
 potentiam hos pelliciet, facietque tibi, quod tu Ferd.,
 et quod ipse domini Austriacae. Immo si Caesar illi
 Hungariam in feudum donet, nisi a moribus suis degenera-
 verit, omnibus paratus erit contendere viribus, ut
 Bohemia Austriacis restituetur.

XIII.

Multo minus Turcam fidam amicumque existimabis.
 Iucundissimum ille sibi, in vestibulo portae suae, spectaculum
 de vestris pugnis exhibet: victor pariter et victus
 praeda sortis. Sic acies spectante lupus et infans
 concurrunt: Nullum hactenus bello, si ois evolvat
 summas, inuit, quibus non in miserandam redegerit
 servitutem etc.

XIV.

Quae de Turcis, deque tuo Transilvano Gabor attigi,
 ut uberioris notis, unat, cognoscis a. Ex literarum copyb
 fideliter transcriptis. Discis sane ex illis, artem cum
 Turcis tractandi, nec pudet procatq. a veterano,
 quique magnam vultis aetatis partem ex: Turcas
 contrivit, tyronem in hac palestra distat. Sed et
 intelligis distincte; quibus in stopum turas cogitationes
 suas Gabor dixerit. Ut a. promptius assequaris, quae prio-
 ribus litteris habentur: Scire debet Gabrielum tuum,
 contra principem ac dominum suum, validius
 Turcarum veritatem, in ipsa Transilvania distat.
 Duxisse siquid miserandum in modum vastata decipit.
 sublato Gabriele Bathoreo, principatum sibi firmasse.
 Turcas, multos Christianorum in ducam servitutem abductis
 Transilvania excessisse. Ut agr. novata opere promissa
 iam dudum premia Turcis exsolvent, collectis omnibus
 Transilvaniae viribus, bellum contra sanguinem suum
 movit, quas Turcis promissat arces, valida Christianis
 Corp. praesidia, ipsam consignaturus. praesidiarii tantum
 famulos amissati, redire noluerunt, sed muris se tormentorum
 disiectis

disiectis ac dissipatis, Lippa in primis manibus rincta,
ac duplici arce munita, deinde Solymos, Epidaus,
Totuaraggya, Margita, Monoster, Arad, Syri, saciat,
occupata, Turcisque in manus tradita, longaeque
maior tractus Hungariae Turcis hac deditiois con-
cessit, quorum praedecessoribus superis amorum bello,
ab ipsis fuerit occupatus.

(Sequebantur litterae ad vesitum Nahas Hassonim Bassam, ea
de re scriptae, quas ob temporis breuitatem obmissi,
Posteriores litterae Betlemi Gabor ad Schenderem Bassam.

Spectabilis ac Magnifico Bassa; Bonis omnibus cumulet
Deus magnificentiam vestram. Quam syncreti ac fraterni,
quod grato beneuolentiae affectu, conatus semper fuissem,
V. M. seruire, summus Deus mihi sit testis. Nescio tamen,
quo meo merito, V. M. in meam praesentiam, et apud
splendidam portam, et alibi, multas fortis foras,
in quas ne praecipitaret, Deus hoc usque protexit.
Ego in V. M. nunquam deliqui, quin potius, quantum
potui, omnium laboravi, ut dix non seruum ipsius
vestigalis fui. Quolibet enim anno, multa donaria, su-
perpelliculam argentearum, pecuniarum numeratarum, saltem
debui V. M. pendere, quarum rerum testes habeo, quos
producam, cum oportuerit fuerit. Ex his cognoscit
splendida porta, qua ratione V. M. Transsiluaniam
emungat. Non solum coram, sed et apud legatos,
splendida semper verba dedit mihi V. M. multis iura-
mentis promisit beneuolentiam, interim conatu omni
seruitium meum procurauit. Hucusque desimulavi. Litteras
quibus V. M. post meum ex Transsiluania abessum, Saxones
alluit, huius accipi, quas ubi perlegissem, miratus sum
vehementer, quod nondum desistat M. V. a practis Trans-
siluanicis, cum tamquam nihil iuris habeat in Transsiluania,
nec existimare deposuisse nos, ac negligenter rura Transsiluaniae.
Rogo itaque M. V. a practis huiusmodi desistat, in Trans-
siluaniam non scriptit, cetero sibi persuadeat, cum ipse,
quibuscumque

quibuscum coepit, rem hanc non proficiat. Ego negotia
 V. M. non attinjo, cum id mihi non sit officij, ita ut
 V. M. res meas dirigat, cum nemo ipsi hanc in parte
 quidquam commiserit. Certo credat M. V. quod
 et ego existimo me talium esse secretorum Caesaris,
 mei clementissimi Dni, qualis est V. M. Seruini, sed
 et nunc in dno seruo potentia sua, cu omni iustitia,
 quod nunc vel maxime testatum fuit. Totam
 siquidem Hungaricam nationem, eodem proorsus modo,
 que Transiluaniam ad pedes potentissimi Domini
 produxi. fuit iam sua potentia omnia meum fidelissimi
 sunt. Merito nunc possum in Regia Hungaria,
 corona in meis manibus est, Deo Gratia, post dies x
 Hungari sibi Regem eligent. Comiserat eis exercitus
 Ferdinandi, erant ultra lx^m, ante portis Viennenses
 conflaximus, et magnus Deus, potentissimi Imp.
 auspicijs victoriam largitus est, profligauimus inimicum,
 ultra Danubium perpulimus; Viennam conclusimus.
 Nunc exercitus nostros traucimus, ut illos iterum
 invadamus, et si Deus fauerit, Vienna quoque paucos
 intra dies in potestate mea erit. Totum regnum Bohemiae
 regnum Moraviae, Silesiae, potentissima Imp: fidem ac
 Beuobolun effecimus, eorum exercitus omnis penes me habet,
 Scitis regnis legati cum vniuersibus destinantur ad
 Lucidam portam. Taliter ego in seruo potentissimo Dno; Vauis
 M. et ancilium vult meos subditos a me auellere, ad velle-
 Londum inducere, ob quod certe nunquam ei seruiam.
 Deus sit cum V. M. possum, 4 Nouemb. 4° 1619.

XV.

Venetos ne ipsos quidem amicos arbitrabere, multa causas sunt.
 prima, Aristocraticam tuentur, et principem non nisi in
 speciebus habent, plebem contemnunt, patetius sanguis
 solus imperio dignus censetur. Natura itaque inimicus est
 monarchia eorum status, nec expedit tibi, tuos proceres
 familiaribus esse Venetis; Amorem n. libertatis odiumque Regu
 addiscunt. Secunda Veneti mali vicini sunt, cum nullo
 Italico

Itaque pacem colere poterunt, nullum vicinū habent
amicū, omnium vicinorum ipsi sunt amici. Patuit
in nupero ad Gradiscam bello, quo ex Hollandiā alijsque
locis auxilia petere debuerunt. Ne dubita nec tibi
quidem erunt amici. Tertia, tu et illi pariter dilatare
regna, et vicina imperia adiacere satagitis, non ipse diu
corruales pax esse poterit. Quod nunc tibi et Gabrieli
blandiuntur, causa est, quia tuo labore et sumptu, quam
maximē Austriacos attēti cupiunt, quorum magnitudinē
invidēt, adeoque nullum vicinū habent quō
timeant, exoptant. Itaque si vis tua, vel Gabrieli
potentia cōpueat, ut illis sit formidanda, oibz ma-
gis obsequant. Olim Lusitanæ Regibus Indiarū naviga-
tionē intercludere voluerunt. Oibz n. Christianis invidet
se potentioribus. Turcā tolerant, deque adulantur,
cum tamen ab illo et premantur et prebentur. Denique
fac ad nutum oia ree Gabrieli, fac ipsū Turcis copiosū
adiutum, Styriam, ceteraque Cesaris, occupare, et colonie
Hungaricæ adiungere, tunc admodum necesse est pacem
inter ipsū ac Venetos discendi. Nam ne dubites, id eorum
statu Gabor illa quoque repetet, quæ Veneti ab Hungaris
olim Regibus, cum eos Turca prebideret, nisi occasione aliqua
calamitatis, in suam nassam auerterunt. Quod si vetera
noluerit mouere litigia, certe presentia nequaquam
negliget. xv. xvi.

In principibus, urbibusque Germania, quamdiu illis tecum est
Kois metus, spem locabit, ille ubi defuerit, suas quisque res
aget. Illi tantum sui defensionem, et incrementa querunt,
Saque ex bonis Ecclesiasticis, alia n. que donec non habet.
Hæc spes si decollet, bona si acciperint, cum oibz satisfieri
non possit, odisse incipient. Nam hæc diuisionē, iuxta
legem, tibi potiorē partem applicabis, fratrique tuo,
et tot palatinis non abundantibus. Ciuitates etiam huius
merito repositent premia, nam pecunias gratis non
exponent. Deinde te urbes Libere, et maxime finitimæ,
valde metuent, ut Wormatia, Spira, Francofurtum. Lan-
vero

vero si fies potentior, etiam te Noriberga, Vlma, formidare
 incipient. Putant n. te sibi velle dominari, aut sane si
 vultu, posse semper n. cogitat inferior, non quid debeat
 facere fortior, sed quid possit. Tertio facile inter
 principis discordia bellaque oriuntur, Urbes plerumque
 Senatum suum oderunt, nec dubium, ubi timor Casaris
 abfuerit, quin ciues admodum vexati haectenus, Senato-
 res euecturi vel occisuri sint. Nuper se Francofurtum
 Wormatia, Noriberga commouit. Hic dextra lega dissol-
 uetur.

XVII.

Hollandorum etiam amicitiam caute niteris, nisi Mauritius
 eos plane subegerit. Socero tuo Britanno ante duos
 annos diffidere ceperunt, nunc Mauritium cognatum
 tuum oderunt, quia illum vram ad principatum affectare
 haud vane conuiciunt. Et tu quoque suspectus ea ceperis,
 sed quia grauiori in Hispanum odio ardent, idcirco tibi
 suspectus fuerit: Sed illi quoque tu ita adiutum solunt,
 ut vicissim illis sis auxilio, ad occupandum Europa impa-
 rium, quo magnis animis, et varijs adspiciant artibus.
 Et nisi me augurium fallat, inde prima quoque mali
 labes socero tuo alijsque timenda est.

XVIII.

Regem igitur nouum te esse considera, certissimas multorum
 Regum inimicitias suscepisse, paucos habere amicos, fatidias
 illa omnia, quae nouis hominibus quondam Cullius praecipit.

XIX.

Nunc quid agendum sit didicisti, et uelut satis per te sapit tibi,
 et consiliarios habes versutos callidosque, tamen et haec
 nostra prodeunt.

XX.

Duabus rebus haectenus valuisti, prudentissima simulatione
 dissimulationisq. Deinde coleritate. prior artem vni
 perdidit suam, altera igitur utendum. Simulando etiam
 et dissimulando in Europa fallere nullum potes, itaque
 artem nil profuturam desinas censeo. Extant tuae litterae
 tam placidae tam amicae, ambitionis expertes, ut ab
 ipsa virtute scriptas putes, candidissimaeque simplicitate
 Interim

Interim cum Hollandis, Venetis, Turca Gabriele, cunctis
 qui prodesse vel obesse poterant idem foedus. Inopinati
 rebellant Bohemi, deficiunt Silesii, Moravi, Austriaci
 et quasi a machina, novus adest e septem montibus
 hostis. Mibi creati affirmarunt nec Caesarem nec
 principes papisticos credidisse, te regem esse velle.
 Cum electus es, praestitisti in simulatione, et non
 bello successit, credo papistas credere, te pro amore
 Caesarem Bohemiam exiliasse, sed scio. Noli arbitrari
 ullum papistam esse tam fungum aut caudicem, ut
 credat tibi esse credendum. Quid si tibi credere se
 dicant, et urant, tu credas eos tui causa perire.
 Hoc modo quia manifesta simulatio odium magis
 exasperat. Qualis fuit illa in tuo programme,
 cum hostem vocabas Turcam, et significabas tibi
 quantum esse contra illum tua defendendi. Odiosum est,
 sic principibus collegas stultitiam suam reprobari.
 Cuncti n. norunt et ea de re litteras Bohemorum
 tenent Gabrielem adroque Turcam in subsidium voca-
 tum, a quo et Polonia ab infestanda Silesia detra-
 hetur. Quid igitur tu cum hostem vocas, et auctori similas
 cum illo tibi dominus, fautor auctor, et consiliator
 regni sit? Sine illius venia nec Gabriel, domus, nec
 Polonia impediri, nec tu Rex esse poteris. 29.

XXI.

Huc etiam pertinet, quae reliquo in programme est
 excusatio; non enim ullum monere poterit, si dicatur
 iustam esse alium regni occupationem, eo quod facta
 quaedam in eo fuerit, quae magnos principes deduxerit.
 Quid in alijs fuit regnis si ista admittantur?

XXII.

Altero ergo stratagemate uti pergis, ut prevaleris, celeri-
 tate inquam, Itaque recte est factum, ut in ipsa corona-
 tione, in Bohemia, Moravia, Hungaria, Austria, prosto
 pede hostem insequeremini. Si sic victoriam utimini,
 paucos intra menses, pedem in Germaniam non habebit

Imp.

Imp: Ex una victoria gradum ad aliam facit. Hoc videri
 non debet tempus respirandi. Decimas retine, nam reddendo
 timoris suspicionem praebes, retinendo fiduciam ostentabis.
 Omnia occupa ante vix proximum. Habes Spem, Moguntiam
 Treueros, ab his mox opes habebis et nomen, nec desunt
 qui tibi adiuuent. Vix timendum est, sed consederati tui,
 mature tibi suspectas auxiliumque submittant. Scito nihil
 esse periculosius securitate. Itaque audacter p[ro]ge, omnino
 moue Gallum, demereri stude, ceteros ois. Semp[er] aliquid inuolui,
 quod te alacrem ostendat. Proximum tibi non despectabilem.

XXIII.

Denique hoc memineris: Aut oia aut nihil. Hoc semper
 diximus, si unum praedem Austriae ditionis, si unum oppidum,
 Episcopatus aliquis, exoptas, habenda sunt oia: facilius es
 Imp[er]ator, quam defendas. Princeps Elector aliquam Abbatiam
 Nam si partes aliqua contentus sis, ea tibi ab eo, quod non
 occupasti eripietur. Quodi regnum non potest, totum habere
 potest. Non sunt duos Soles Germania

XXIII.

Nunc superest, ut memoria causa, te monamus, quo cum
 singulis agendum sit, et primum cum Caesare. Caesarem
 verbis tractabis humanissimis ac sicuris planis, optes ut
 regnum cedat, te filium agnoscat, afflictissimos subditos
 ne turbet. Infantis ne credat. Eam ob causam sorori tui
 Britannii legatum subornasti, ut parum conuocareque spem
 verbis amplius ostentare rogasti. Interim ois marginare
 ut Caesar sit in tua optate, sic n. Rex Romanorum cito eligis
 et.

XXV.

Cum Romanensibus hoc est, pontifice, Episcopis, clero, moderat
 agas, siquid tamen accepisti retine. ne leniter fecisse videri
 vis. Ratio est quia totum hoc genus querti deditum in
 Germania, et si orbem suggeras, si palcos, si colas, eand[em] quaquam
 insurget. Si milites colligant ne mouere et si n. duplo
 maiorem exercitum habebunt, nunquam te offendent, cum
 continebunt, se et suos consumunt, tandemque tua se
 protectioni committent. At si ad desperationem illos
 adigas, recuperant vincta modum, nec moribuntur multo

Timbo.

Timeo n. ne se dedant potentibus, opprimerent ditiores,
ne Gallus advocetur, ne alia fiant, de quibus saepe actum
est. Si n. velint milite, pecuniâ superare poterunt, voluit
a. cum eos necessitas occidit, eos virtutum et virtutum
limatissima. Itaque ^{eor} age, ut eorum consiliarios facias
tuos. Canonicos, nobilesque viros attrahas, oēs n. aliquos
officialis, etiam militum duces habent reformatione colligunt,
per quos oia expiscaberis. Cum vero indagine cingaris,
ut externa implorare auxilia haud possint, uno impetu
etiam cum pulvisculo, eos exue, et opes omnibz frigidan-
das accumula. Hoc semper time, ne illi aliquid tam
inopinatum tibi inveniant, quam tu illis invenisti. Extrema
vitabis. Veneti ut domum Austriarum obruant, tanta
laetantur, quid faciunt Romani Cardinales, ut se seruent!

XXVI. De Turris, et cum ipis simulandū.

XXVII.

Bohemos tuos ita tractabis, ut habeas subditos, utque filios
tuos leges eligant, et filii filiorum. Nam temerarium est
in mediam belli flammam se committere, si posteris tuis
invidia solum, non etiam regnum quaeratur. Non faciunt
sponte, aut sane si facturos speras, prudentis est tam
sibi sua prudentia consulere, non ab aestu commotionum
pendere. Subdes a. eos simulando, promovendo, remouendo.
Simulando nimirum summam securitatem et confidentiam
ut nemo propositum tuum subodorari possit. Tibicinus tibi
praecipitor esto, qui eos, quos sustinere cupiebat summopere
honorabat, demum sicuros opprimebat. Hoc scitum: quia
honoris pauci moderate ferunt, ideoque semper altius
ascendere, quam oportuit, moliuntur. promovendo tuos
immo et hostes, sed tolli in altum, ut lapsu graviores
ruant. Nemo hostem facilis vincit, quam si in altum
ducat, unde se precipitet. Belgium et Britannia prouexit
et ceciderunt, sed quos certo iuturos expectabat,
et ceciderunt, cadet aliis, qui sequitur, ac fidit. promovendo
ante tuos, quos putas fidos, alios, quos putas rufos.

XXVIII.

Remouendi

Remouendi sunt audaces, alterius religionis homines, libertatis amantiore, quam regno expedit. Audaces et temerarij cauendi, quia gratiosi vulgo, et magnanimi habentur. At Regum securitas in submissione et pusillanimitate subditorum consistit. Exemplum prompti et prope sunt. Lutheranos et Hussitas suppressit, ut in Anglia puritani et Integram pressi sunt. Papista et Anabaptista nihil molientur, satis n. attriti sunt. Lutherani pari cura cum Reformatis contendunt. Saxones iactant, ab ceteris firmantur. Ideoque. eos in ordinibus redige, quemadmodum in Hollandia Remonstrantes suo Arminiani reducti sunt.

XXIX

Modus amouendi per speciem honoris, mandando speciosas et impendiosas functiones. Sic Turrianum in Britanniam legatum mittes qui te potentior sit, quamdiu Bohemiam incolet, sic Mansfeldum alio obligabis. Modus alius per accusatores, ut litem intendant civilibus, ut calumnijs varie petant vexentq. Nunquam inter discordes deest occasio: Tu pro discordias et pugnas: qui amantes sunt libertatis, et exacto altoq. ingenio, eos orbis regnis et vesutijs persequere. Exemplum nuper in Batavia editum, et sancti Barnabellian, vix totis viribus commixi, Mauritius fortisque tunc occiderunt, quod tametsi necessarium, sed hoc actum cautissimo et prouidentissimo, ut per ipsos Ordines occideretur.

XXX

Omne periculum in regno Tuo Tibi imminet a proceribus. Hos eliminandi, deiciendi, et etiam a medio tollendi, hunc modum tene. Tres sunt Ordines in Bohemia, Dominorum Nobilium, et Ciuitatensium. Inter hos acerrima emulatio est. Ciuitatenses n. fecerunt contemnuntur. Tuum erit primo aggredi Dominos, hoc est, comites et Barones, deinde Nobiles, postremo Ciuitatenses iure suo priuare. Domini erunt facile superandi & medio, nec mirare. Documentum Regium

est; spicas ~~dentata~~ eminentes, de utero. Nisi seris herabere.
peimo, qui familiares sunt tibi, et tuis, p̄ idoneos homines,
magnā illis sp̄a inflabis, ut contempnant prae se reliquos,
iniuriose agant, idoque exosi reddantur. Deinde inter
se ut contendant ac committantur officio, sicque alios
tollat: Ciuitates interrim extolle, donec per eas nobi-
litate delectaris, cui rei illa operam volentes lubentisq;
conferent. Florentibus n. proceribus pretario regnabis.
illis oppressis, Ciuitates aduicis, ad te tuosque reuocando
iudicio, Ciuium querelas contra Magistratus audiendo,
curando, iuuando; sic venis ad mutationem cribrationem
Senatorum, qualem in Hollandia nup̄e institueris. Vbi senatus
fuerit tuorum humorum, tandem rursus et pauperes,
tandem populares et tribunitia potatis, Ciuibus equabis,
et sine labore, sicut desiderat cor tuum absolute domina-
beris. Vno verbo: morte vel exilio trecentorum procerum,
regnum tuum in tuto collocabis et stabilis.

xxx.

Nunc praecleara occasio se offert, Exercitum habes, is domabis
et tuos, Militem cole, et ex Germanis tuis habe, ipse in
castris esto. Dux tuus potentior te erit, si pro te bella
gerat.

xxxii.

Arcium ne Status habeant, Tu semper aliquid pete, si in
te transferre non poteris, fac ut diuidant ipsi, quod
suis difficile assequaris. Demique quod cupit ip̄, praga
compeste.

xxxiii.

Germanos tuos principes adorabis: Comitibus comis eris et
blandus, ludis et potabis cum illis, mores eorum sic discas.
Cum urbium Legatis, de eorum commodis agas, et quia totas
curias inaurare non poteris, Syndicos, Secretarios, et qui
auctoritate prae ceteris pollent. Tuos facies, nullis mpendijs
paros. Hoc suades, ut oportune opulentas urbes, Norburga,
Ulman, ceteras in tuam redigas potestatem, nam eorum
opibus firmite te comminiscere poteris. Imitare I. Caesaris,
qui complures urbes praeda causa diripuit. Non offendas cae
principes et Nobilitatem, si et illis bellum aliquem in fauces
inueris. In Hollandia clandestinis nunc agitur marginis, ut
Amsterdamum sit in Mauritiū potestate: tanta n. ibi opes
sunt, ut decenniali bello sufficient. Francofurtū si mstrare
et

et inbadere possis, misericordiam tuam stabilis. Egentes
 et obervati eius, spe spoliozum illi, libentissimè Tibi
 mutuas tradent operas. Si veris dolo cupere non poteris,
 plebros vulgusq; promiscuum concita, Tribunus plebis
 pro, Patriciorum fastum, insolentiam, iniurias, contumelias
 ultum venire te simula. Scis quam id Norimberga, Vna
 Franofurti, Wormatia, gratum sit. Urbibus occupatis, carum
 nrois validus fortisq; Comitibus aliosque nobilibus in
 ordinem redige, et summa illa papianorum capita prudenter
 demitte. Non n. aliter Rex vrb.

XXXIV.

Ante oia, ne tuum cum Turca foedus cognoscatur adverte,
 Catharinam n. patria, et libertatis Germanicae proditorum
 dicent Nemo n. ignorat, Turcica Tyrannidi receptum esse,
 principis et nobilitatem e medio tollere. Demique in
 regno, in quo nihil preter vim habes, vim exspecto, sed
 mustam dolis astuquo, donec oia possideas. Turca metus
 Gabrielum caue, contra Austrios pugna, Proceres Bohemos
 sensim minue, Ecclesiasticos ne time, nec ad desperationem
 adige. Nunquam bellum offensivum gerent, utiamsi
 potentiores. Moravian custodi, haeredibus prospice.
 In Belgio Hispaniensi, speramus aliquot Ordinum Urbiumq;
 transfugia, quod si euenierit, res tuae in tuto erunt: Sed
 festinandum, nam ois confederati, eodem tempore, et tu
 Regem Bohemiae, et Mauritium Dominum Belgij videre
 summis votis exoptant. Si tam diu quiescerit Gallus, laud
 dubie dicimus. Tam n. principis Urbisq; vobis foedere
 unitas, ut se parant Occitanimus. Pontius in mediis Francie
 si possumus, Bullonium, aut eius filium, si non possumus,
 quibus qui se nobis iunxerit.
 Hic a. nunc desino, et haec monita e media arte politica deprompta
 ut alta mente recondas, inquit usum et actionis tuas felicitate
 transformas velim. Reliqua pro te nata, ubi tempus causasq;
 posset, lubens, uti possum, uti debes, fideliter communicabo.

Germania

FINIS

Ex autographo ad Cl. V. G. Lappium. 70

Carissime Dne Cognate

Ad obitu suadiffimae ac dilectissimae coniugis qui
incidit in diem ultimum mensis Aprilis varie affectu
studij tantummodo nuntium remisi: certe scire
aliquid opus aggredi aut tractare ne nunc quidem
quam. Evocaverat Antwerpianus R. D. Decanus
Mireus apud quem totis festis paschalibus cum filia
nata maiore diverti, animumque litteratis ser-
monibus refocillari potissimum de Bibliotheca
nostra Belgica, quam me reliquisse domi summo
doletam. Eoque factum est ut promissum me cum
eade Bibliotheca nra Belgica rursus per hanc
via iterum ad futurum; tunc confere liceret
cum dicto D. Decano, Gebartio, aliisque talium
curiosis. Interea quam possum maximas debito
tibi gratias, qui tam locuplete symbola me brasti
efficiamque ne apud posteros ingrati bitio peccata
laborem, ut neque immerito deo aliorum, qui
symbolam pariter pro modulo suo contulerint.
Admodum grata nuper accidit vita Leonini a
se conscripta. Unum male habuit quod ibidem gem-
um suum defendere Catholicae religionis filium
se profiteatur. Intellexit cupiam quid de scriptis
quorum ibidem meministi sit factum; et ap. quibus
sa hodie legantur; ut et de Responsis sine consilio
Joan. Hasi legum ap. nos Doctoris et professoris
dum vixit primarij; ut ea quoque referam in fastos
quos nunc etiam ad incudem laboro et studiose ar-
curiose ex actis Universitatis augo. mitto duplex
exemplar, ut et primordia Bibliothecarum nam et
illa credo fore non ingrata. Accedit exemplare
libri Flor. Vander Hasi de tumultibus Belgicis, se
me subinde interpellati. Ut vere constaret oio possit
qualis quantumque ad me auctuarium non uno
tempore

tempore miseris, ea remitto pleraque: quae licet
 si quid occurrat Bibliotheca inferendum facile ob-
 servari poterit, ut quid tale ad me fuerit distina-
 tum antehac. Ioan. Botellius Belgis recensendum
 recte monuisti: scripta eius nota sunt, atque in
 versantur manibus. Baudartio non libenter locum
 dedit in Bibl. nra maxime si sese passim prodant.
 Danielis tamen Sauterij meminisse nescius hactenus
 Ministrum esse aut fuisse. De Egidio paululum
 uti nactus curabo sedulo, atque in eam rem per-
 curra libros Academicos omnes, quatenus continet
 nomina eorum, qui aliquando matricula Universitatis
 inscripti fuerunt. Multi sic mirantur quibuscu-
 que re subinde mentio incidit, quid tandem de
 tot^{is} Egidis. scilicet trahit sua quicquid ut voluntas
 ita et voluptas. Voortius de Senatu Academico
 an tanti ut lucem mereatur. Forte id Academicus
 nra a re fuerit. D. Canonius Langensius apud
 nos studiorum nostrorum non est. Amplius. Dns
 puteanus de Bruxella scribit: daturus fortisam bre-
 vi aliquid de terramotu nupero, ex his quos
 eodem iam docere publice coepit. D'outrmanni
 historiae Valentinianarum constat in albis quomodo
 florenis. Ex his vero quos in clacta notatas tradidit
 mihi soror vestra, neminem reperire vel Antwerp
 vel alibi potui. Nam et quicquid Gramay
 sedulo conquirere: et puta quaedam non edita quae
 tamen ipse Gramay a se edita esse recenset, veluti de
 primis precibus, Declamationes herbarum etc.
 Attulit ex Hispania amicus meus Lucas Torrius
 Itinerarium Adriani vi ab Hispania Roma usque
 auctore Blasio Ortiso, Toleti excusum, 1546 et
 rogat nonnumquam editionem illius cum vita eius
 Adriani auct. Moringio, cum epistolis, quas id Torrius
 nonnullas secum tulit. Gratum erit quicquid in hanc
 rem

un) contuleris. Ex Cl. Florimundus et Amplex.
Vicissim salutem nuntiant. Loban. 26. April. 1640

Ol. D. V. studio/ss

Valerius Andreas.

Ex literis Balsacci ad D. de Zuylichem.

Monse de Thou me fist l'honneur de me venir voir il y a
quelques iours, & me parla d'un communiment de guerre
civile parmy vos Docteurs, de la querelle de Stellanistes.
A vous dire vray il semble que vostre amy aspire a la
Turannie, et que d'un Republicque, il veuille faire un
Royume: on m'en a conta d'extranges roys, & si elles
sont veritables, il n'estoit pas plus dangereux autrefois
de disputer contre celuy qui avoit tante legions.
Je passeray assurément dans l'esprit de monse de
Saurmaise pour un des flatteurs de ce Traay, puis que
ie n'ay point esce le titre d'Incomparabilis, que ie
iceluy ay donne dans une de mes lettres Latines, non
mesme depuis la censure de mes censures ainsi nomme
vous monse son livre quoy que ie n'aye jamais eu dessein
de le censurer. Je a mal pris vostre ma bonne intention
et n'a pas receu mes civilités comme il devoit. Et sur
reste bien qu'il soit usé en l'usage commun, et qu'il traicte
grand nombre de belles matieres, il semble a quelques
uns qu'il se les desmele pas assez, et que sa façon d'escrire
est ou peu embrasée, outre que mesme ces belles
matieres ne sont pas tousiours en leur place, et
qu'elles ne font rien en nostre affaire. Je s'gay
ste des Roys dont i'estois demeuré d'accord avec luy
si un corps composé de différentes, voire de contraires
espees, se peut dire naturel, & si les Anges des Juifs
et les furies des payens, eussent dramatis persons esse
possunt. Car en effect vous m'arroyez qu'il y a bien
de la difference d'usage de mots de Tartare et d'Ageron
que l'usage es auctoritez, et qui ne sont plus ce qu'ils
estoyent, ou d'introduire sur la scene des Mages et
des Isyphons avec des Gabriels et des Raphaels

ad Jupiter atrum

Desinet

royaute.

Desinat in piscem, mulier formosa superne;
serpentesq; aribus geminentur, tigribus agni.

Je ne vous dis rien de ses ces divers stratagemes et de
morbais offices, qu'il m'a voulu rendre de tous costez
on m'en a écrit de Rome; et le Pape qui ne fut
gueres, non plus que les autres hommes, l'Orata qui on
met a la fin des livres, n' pas esté sage de se voir nommé
dans celui d'un protestant, quand il n'auroit pas toutes
~~les vertus~~ ipsum etiam ecclesie caput. quoy qu'il en soit
quand il n'auroit pas toutes les vertus morales.
j'estimerois toujours infiniment ses qualitez intellec-
tuales, et d'ailleurs vostre amicitie d'un caractere
qui me sera indolable en quelque lieu que ie de r'encontre
et que le beluy revoie en la personne mesme d'un
ennemy.

Valer. Andr. Dessel. in Fastis Academ.
Studij genral. Louanien. a. 1635. &
editis plures recenset fama magi
notos, qui ibidem professione per-
functi ^{fit} promotionem sumisunt
et ad augmentum Acad. et bursaru
tribuerunt

- Johannes Herminck Amersfortius f. c. a. 1589
- Johes Woringus Campensis. Jacob. Santvoort Amersf.
- Petrus Vermy can. s. petri Ultraect. ob. 1622.
- Henricus Zoesius Amersfortius f. c. ob. 1627.
- D. Theodorius Tuldenus Silueducensis Nicol. F. f. c.
- Henricus Schalter Doct. par. choozeps Ultraect. 1435.
- Adamus Guil Bogart de Durdzaro ob. 1482. vii Rector Med. Do.
- Louanienfis cui filius Arnoldus f. c. item Adamus et
Joës medici Hieronimus Driucius.
- Nicol. Buesius. Reinerus Gemma Fuisus ob. 1555.
- Thomas Fuenus ob a. 1631 f. d. Martij
- Vopiscus plempius Amster. professor Lob. Med.
- Fyrtus Velsius Hagatominanus. Fac. actium.
- Joës Lappius Gysb. Med. F. tribuit standonico coll. 1594.

Et et Anton. Lemmens pastor D. Georg. Ant. Wiering
a^o 1596 Joes Valez f. v. l. can. petrarum trajecti et
Francisc. Harerus. Ultraject.

professores Bushidiani

Sub-lingua Adr. Barlandus, Petr. Namius, Corn.
Valezius. Greg. Luyt. Theod. Langius Engul.
qui ob: 1578. 4 Id. Junij Henricus Zoesius Amst.
Hebraic. Joan. Campensis q moritur Februario 15
pete a^o 1538. 7. Id. Sept.

Joies Guil. Haslem s. Th. licent. Soc. Jes. 1569 cui suc-
cessit petrus Smeijna Fuis. Scotanus.

Auctor dicit. libru Francisc. Johanni de Robles et Co-
mitibus de Anappes Dno de Eskout, Santmain, s. l.
E. proton. ad. s. pete. Lob. RR Acad. Camer. cui avus
Casper de Robles gubern. Gallo Flandr. mem. Et
Alexandri de Robles gubernatoris Landensibus
quorum familia primos ex Legionensib. Regibus
ortos dicit.

Nicolaus Vernuleus Acad. Rector etia Academiæ
Lobanensium 3. libb. complexus est.

A^o 1430 petrus de Rengys art. magister.

Godscalcus Rosmundus theol. professor.

Joies Bloch. primus Rector. Adā Bogart Med. D.

Joies de Gronsboet et Doctor 1439 1473 sup. Loban.

Joies Ruysch. Macclin. theol. professor.

Gasspar Kimschot de Turnhout theol. Baccalaur. 1488.

Hugo de Houe Ultraject. i. v. l. Hermis de Winge f. v. d.

Adr. Florent. de trajecto s. theol. professor.

Matheus theodoricus de Dordraco lic. theol.

Florentius Oom de Wimgardich f. v. d.

Guil. Joies Lamberti de Vianen theol. Baccal. ob. 1529.

Joan. Lobellius Bolonien. Decret. Doct.

Reiner. Joies ab Engul. i. v. d. Cristof. Gint Nouiom. i. v. d.

Adam. Corn. de Brouwershaug theol. Doct.

Joies Laet de Baudwinc s. Th. lic.

Cunæus petri de Brouwershaug s. Th. professor

Cornel. Reineri Goud. theol. professor.

Ghybertus schoock Bomel. i. v. d.

Henz. Cuckius Culemb. theol. professor. 1584 fas.

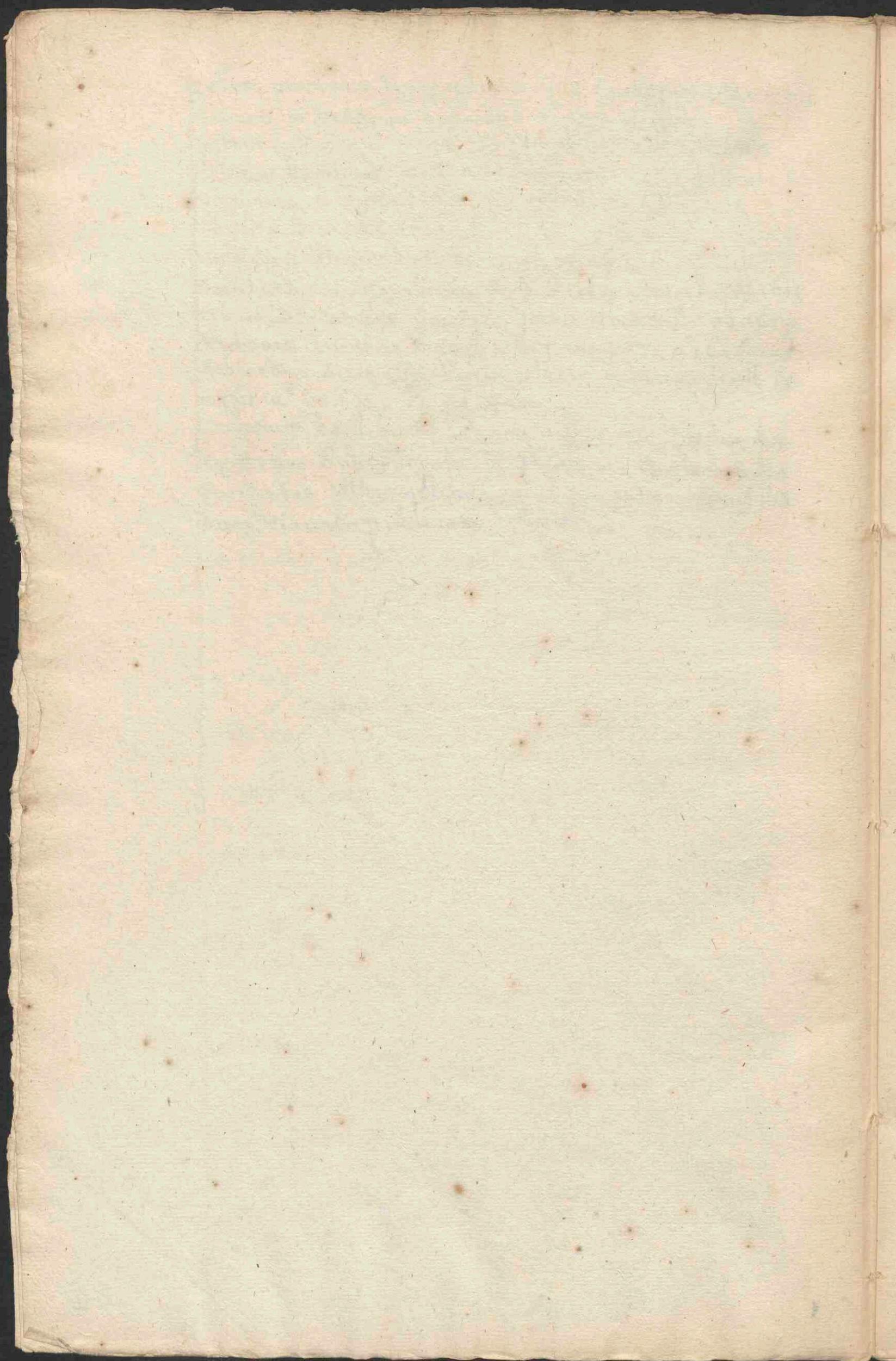
Jac. Jansonus Amstel. Theol. Doctor.
 Guil. Fabricius Nouiomag. Theol. professor.
 Jac. a Castro Amstelod. Theol. Doct. al. Bogsius.
 Anton. Vossius Ultraiect Th. Lic. Regius Falconis
 Christianus Beusecum Amersfortus S. Th. D.
 Guil. ab. Angelis Silueducensis
 Balduin. Henrici de zierzee Decret. Doct.
 Guil. Arnoldi Delph. Decret. Lic. 1451.
 Nicolaus Lucardi la Walacria
 Joan. de Reno Dec. zierzee
 Franciscus Craneveld Nouiomagens.
 petrus Amicus Tolens. zel. H. Doct.
 Francisc. Sonck Delph. can. traieet ibi in nabi eccl. sepult.
 cum epit: Anno D. MD. XLVI. in die mens. Octobr. obijt
 venerandus et egregius vir D. Franciscus Sonckius i. v. Doct.
 canon Traieet consil. ces. maiestat. in Haga Comitib.
 Regnerus tegnagel Arnhem I. V. D. scripsit de Gelzorun
 principum origine; ob. a. 1565.
 Elbertus Leoninus I. V. D. petrus Leckius.
 Jo. Ramus Goesius zel. i. v. D.
 Thomas Zeeus consil. Vltr.
 Lud. Carrio Fc. Ruard. Tapper.
 Joes Codde de Middelborch theol. Doct. Loban. ord. Min.
 Cornelius Cloetingh Genral. Cruciflorum Theol.
 Nicol. de Eymonda Carmel ob. 1526 24 Aug.
 Martinus Dorpius de Naeldwyrk.
 Franciscus Somnius Corn. de Romerswalia
 Adrianus Corn. de Brouwersthauch
 Guil. Lindanus
 Jo. Molanus F. henrici vand Muele de Sijonhouia vir. loban.
 Joacim. Oprodius 1571 promotus lob. 25 Junij
 Guil. Estius Gorcomius. promotus a. 1580 ob. 1613.
 Hieron. Edelus a. 1545.
 petrus Lombardus Hibernus
 Robertus de laei Fc. s. marie Decan. tr.
 Raimondus Marhanus.
 Thomas Basinus Lexouens. eps.
 Simoy de Slusa Med. prep. et Argid. traueet. driffit a.
 C. 1499. 27 Sept. Corn. a Staey Th. l. can. Hag. o. 1546.
 Lambertus ten Dunch I. V. L. can. tr. 1557.
 Margarita van Mychemie vid. Weremboldi Curck Fc. 1617.
 colligij

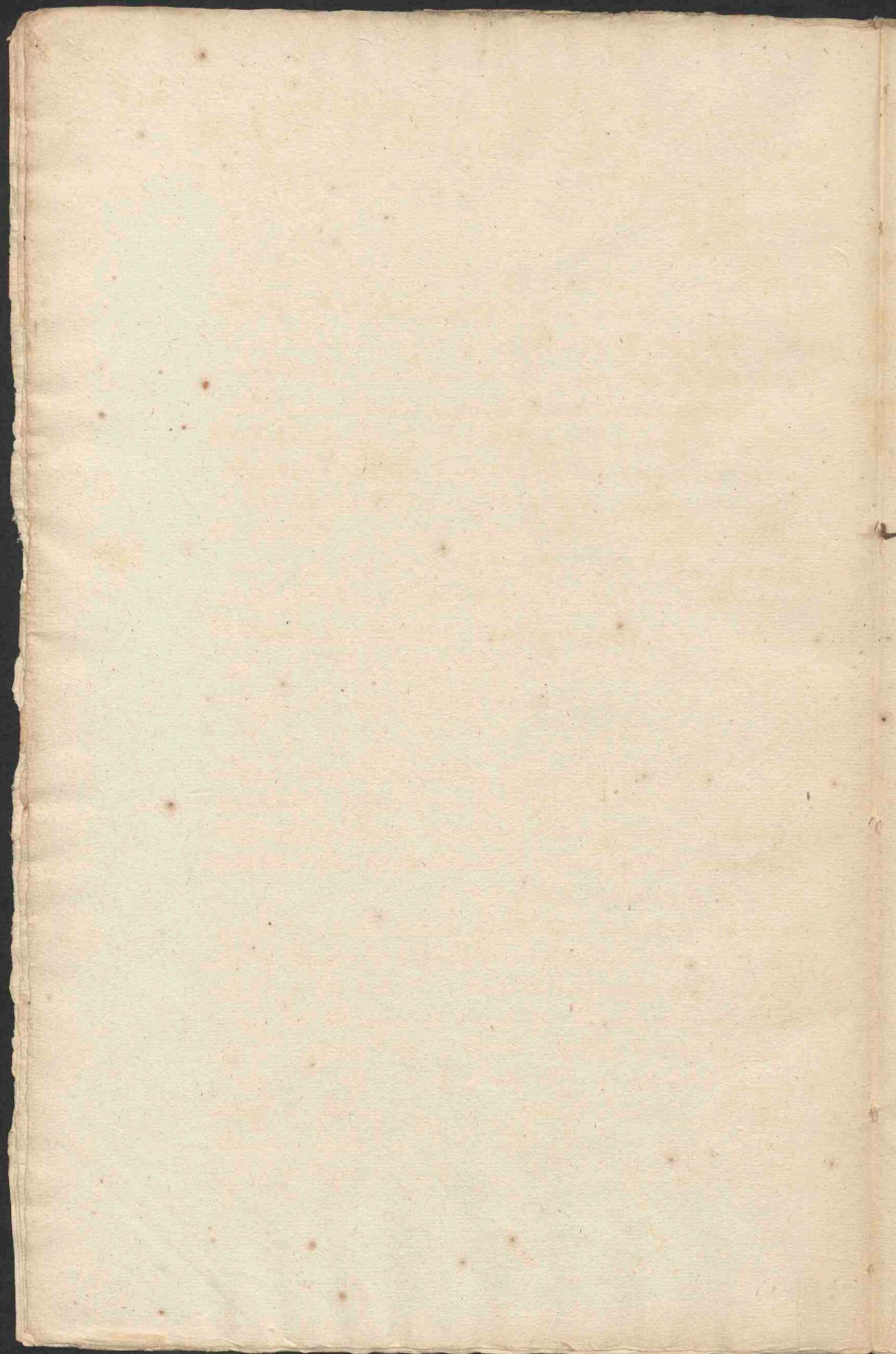
Dotators roll.
 Theol.

Collegij pontificis benefactores. Guil. Enkefoort. Mureloany
Adriani vi datarius rix. obiit a° 1536. 19 Julij.
petrus a Maley S. Saluat. rix. can. ob. 1557. Kal. Novemb. r.
Lebinus Leonardi Med. a. Middelburg. r.
Veronica Bunchij Amstel. a° 1607.
Theod. a Braeckel 1610.

Wilgerus a Moerendael vic. s. pet. r. 1611.
Bernhardus a Sijsoenhouta prior s. cater. com. m. herdy 1615.
petrus Dlyenbergh Goudan. Dean. Hoxtensis ob. 1617.
Antonia Winters Magistra Beguinagij r. a° 1626. mort.
Sibrandus. Sixti Offedicius th. lic. Vicarius Holl. de
cessit a° E. 1631. 4. Id. Jan.

Collegium Vorlbrodi Lobam instit. Nic. Zoesius Am.
Episcopus Silvoducensis. et Henricus Westatius Am.
Fundatio Ultraxetina cuius fundator nomen suu
dum viveret publicari vetuit

USATOTH.

Exem. Ms. in 2 vol.
in manu Pent. Ma-
gistrat. Vltzaret.
fuit a. maledictus
Calumpny et Ino-
darys plenti.

Introductio ad Amalix Belg. Dusseldorpij
Scripturus Comentarium de re quae meo tempore
in Belgio potissimum accidit; necessarium putavi
paucis promittere de causis turbarum, cum quibus simul
quasi natus sum, & inter quas iam (proh dolor) senus
sicut de eisdem, accepi ab hominibus fide dignissimis
qui et ipsi ex parte catholicorum et Reg. Maurit. hanc
pars magna fuerunt.

Wilhelmum Nassovium principem Arasuanum totius
totius tractus Belg. Arasimium, natum a. 1533.
14. Jul. in Germ. arte Dillenburgo in comit. Nassob.
qui est feudum Abb. Fuldenfis patre copiosa ple-
bitis onerato; pter mulierem n. q. nupit comiti
Sibartzenburgico, q. maris nadinus, Wilhelm. de
quo agitur, Ludovicum, Adolph. Johannem, cuius
rursus numerosa suboles Belgium federatum
velut sanguifuga exedit. Wilhelmus claudus fi-
sue patris Zunt Hollandiae, Lud. et Ernestus Helve-
tiae gubernatores, et qui nunc postliminio ad catholica
redit Joes.

Dicit deinde Wilhelmum a patre Renato chalonio
in Belgium accessitum et ab eo ad cathol. relig. omni-
cura instructum: sed subdolum et illiberate nebulosum
ingenium, ita se cathol. simulabat, ut interim heresim
intimis precordiis foveret etc.

Grandillanus senior eius tutor procuravit ei nuptias
fil. Maxam. Egmondani invito caesare, qua mortua
de filia Lotharingica caesarem sollicitat, sed eo indigna
te nuptante sancte affirmans se nunquam Deo propitio
tam mentis futurum impotem, ut subditos suos san-
guine iunctos, et sibi paros habere velit: qua re
petitulus Grandillanus, nunquam postea ea repetit
ex. Caesarem voluit, instante licet Nassovio, qui
inde odium in Grandillanum et suos concepit. Doralque
ms.

inde Wilhelmum ingratiſſimum mortaliū.
De Anna Mauritiæ Sax Ducis F. matris Mauritiæ
Principis sic ſcribit. Fama eſt Saxoniam hanc cum
poſtmodum Coloniā applicuiſſet non ſatis ſonitū
converſatam cum Italo quodam Chyrurgo familiari
ſuo, atque ex eo contempſiſſe hunc Mauritiū
Et hoc ex ſimilitudine apparere nā cum
reſerri fuerit oris Naſſonij filij patrum referunt
Mauritiū vīo diſſimilem fuiſſe. ſaltem hoc
conſtare non bene poſtea inter Naſſ. et Saxoni-
cam converſiſſe. vſq. ad id ut diuortium in ea
fecerit. ducta poſtmodum Carlotta Mōpſſina
Galla Abbatyſſa Louaniēſis, ex ea natas ſunt ſimil-
las, quas non libens ut fertur, videre ſolitus ſit
Mauritiū. Illud quoq. referatur, qd cum a' ibiq.
Mauritiū palatinam deducens Colonia viniſſet
obiterq. ipſi a quodā familiari & dōs iuxta Caput
Mariæ monſtrate vnt. ubi mater ſua cum Chyrurg-
um habuiſſe dicebatur, limis et pudore ſuffuſis
oculis eas aſpexerit.

De nouellis ep̄is Belg.

Sed cum indignarum & particularium p̄ſonarum
aut nullam aut ſequam notitiam haberet. (Hisp.
Rex) turpiter a ſuis conſiliarijs decipiebatur, qui
ſuos conſanguineos et clyentes ad nauos illos ep̄os
a Rege deſignarent, nullo reſpectu apti vel inepti vnt.
Nominare ex illis poſſumus qui non parum de Rege
ſuſpectus erat, alium q. ebrietati nocturnisq. rom-
pationibz ita indulgebat ut poſtredie ad diuinum
officiū ineptus eſt. Admittentibz etiā paſtorib. et
ſubditis aditu negato. Citare poſſemus q. ex Annullis
liberos ſuſceperant. Adducere poſſim q. cum ſarvam
confirmacionis ſuogaeſſet pulſiori mulierculo pan-
num chriſmalem dimoſſit pacto oſculo, in tanti ſarra-
menti notorium vituperandū.

Diſſeminatur a factioſis libellus de iure quo Rex p̄tis poſ-
ſideat probincias Belgicas; in eoque offendere nitantur
ipſum

ipsum plane iniusto titulo occupare comitatum Hol-
landia et principatus coherentes cumque Braderodis
competere, quod puto hactenus ne per somnium qui-
dem belli hominum in mentem venit. Sed remuneran-
dus erat bene de coniuratione merito. Harmoniam
vero Regi eripientes Babaro assignant. 27

Optabant saepe ord. religiosi, ut novus Episcopus aliqui
de suis pferrentur, sed in fausto successu, cum boni isti
viri monasterio suis commisi, ut vituli incompositi
saltarent, et secularibus viris ludibrio essent, culgas
et stragulis holoserici ut principes non ut monachi et
infimae sortis homines palatia sua exornarent, cucul-
los suos bysso et holoserico suffulcrant, ita ut Albanus
prostrabere cogitaretur suum ut habitum resumerent.

Cum libellum declaratorium Ord. Belg. satis exagita-
set, et Inquisitionem insuper laudasset, addit
longe inordinatus et immensus agunt cum Catholicis
Inquisitiones. Gembrensibus et Anglicana, et alia
incipiunt agerentque Ordinis, si metus ois Regis
Hispani abisset.

salumniose.

De duplici scribendi usu secundum stylum totum ab initio
Januarii, et stylum Curiae qui a paschate incipit in
Holl. Qui Curiae stylus circa a^o 1580 abolitus. Fuit
et apud mediae aetatis scriptores hoc observatum ut die
a Natali Dom. vel a paschate annu numerarent
Henricus Bredenodius supbo ac turbulento et consequen-
ter aperto et inconsiderato ingenio vir.

Exemplar libelli supplicis Nobil. Belg. exhibiti 5 April.
1566 etiam impressum Vianae ubi in arce habebat
praesidium. Bredenod. stultus.

Bibebant sub trabe ex lignis catinis cum assumissent
hoc nomen Les quex. Ande de trap. Vunt des nap.

Sub initium April cum Augustus indixisset comitia
Imp. Maximil. impressa quaedam supplicationem
ipsi obtulerunt Belg. ubi conqueratur de publicat.
comit. trad. et de Inquisit. Hiss. in Belgium inducitur 27

27 Martij 1566 M² pete. tubman heret praesit. Inquisitor et
opus

Episcopus Brugensis Senatui Flandrico exhibuerat xi. artos
ab eodem approbandos. 1. Ut Magistratus civilis requisitus
continuo esset paratus ad faciendam apprehensionem
personalem, 2. Ut absente Inquisitore et nemine eius
non presente ad solas eius literas, 3. tam intra domos
quam extra eisdem. 4. idque absque ulla vel sumaria
cognitione cause, cum ea in solidum spectet ad iudicium
ecclesiasticum. 5. Idque tamen non nulla mora inter-
ponatur. 6. capti statim tradantur manibus Inq[ui]sitor
aut ducantur in eius carcerem, quae ipse assignabit
nullo impedimento, sed prestato ei auxilio, tam ipse quam
per suos ministros. 7. Ut generalem commissionem
habeant ad hoc absque eo quod petendus sit consensus
a Magistratu civili in singulis actibus. 8. Ut Inq[ui]sitor
sive Commissarius vel Notarius libere valeant accedere
carcerato, sive presente sive absente Magistratu. 9.
capti a Magistratu ex causa heresis, si morti puniendi
non sunt, non tamen dimittantur ante quam a Iudice
Eccle. Episcopo vel Inquisitore sit examinati sint. 10. Ut
matrones seculares teneantur ad petitionem Inq[ui]sitor
in eis vocari, quos audire vel examinare constituit
sit. 11. Ut Magistratus Matriculam habeat contra
quoslibet in civitatem habitatum veniunt, ut officio
suo fungantur contra infectos, suspectos vel delatos
de heresi. his diebus Flandri ad Gubernatricem
matriculam advolant, querunturque. Illa Inq[ui]sitoribus
scribit discreti & modeste agant donec propius ea de
re ageretur cum Reg. Mat. Inq[ui]sitor nihilominus in Casibus se transfert impetratis a Gubernatrice aliquot satellitibus, ut ibi quosdam a Magistratu absoluti confractis adib. in carcerem conijcat. Intolerandum hoc Flandris visum; qui illico Bruxellas profecti queruntur Gubernatrice supplicationem suam indefinito responso elusisse.

1566.

Curavit hoc tempore parmensis per totum Belgium pub-
licaretur Conc. Trid. quod effectum fuit Traiecti et Jun-
nij Metropolitana ecclia ex oedeo p aliquot dies rotinuos
lectumq; Latine usque ad finem et acta publicatio-
nis conficit not. Wolfius, testisq; adhibiti Victor Stral-
et. Blonguius tunc Vicarius S. salvat. postea con-
cionator hereticus. Et exinde idem concil. lingua bulg.
publicatum fuit e domo civica p continuos aliq; dies
precedente a^o cum concilium provinciale ad hoc indictum
et epi oedeam ascendissent contra illam p mulgatione
p testabant, ois fere ecclia et ad curiam Rom. appell.
Ita ut episcopi re infecta cum magno sibilo et irrisione
pop. qui adstabat descendere coacti sunt: sed nec for-
a^o quicquam efficere potuissent, nisi Rex ipse manu
admovisset et malis ecclesiasticis os obturasset.

Hoc tempore vulgatur libellus⁹¹¹⁰ nominatim card. Gran-
vellanus, Viglius, Morillon & generaliter Doct. lobanus
parochi, monachi et Inquisitores nomine Cardinalistaru
pstantuntur et accusantur quasi violassent iura
et privilegia Duc. Brab. quae Rex in sua inauguratioe
solemni iuramento confirmavit, ac perinde petitur
suis iudicis Camera ut rei rom. lex. Ma^{ty}

Fitur insuper apud catholicos et pfectim Guseos mon.
Sabini liber. d. sanguinarius Blaetboeck ex quoque
velut descripta circumferrebant non solum nota here-
ticorum sed et tepidorum catholicor. ut illos in metu
adducerent et zelosos cath. inter accusatores nomina-
bant et illos hoc modo in invidiam et odium vocaret
Vlt. Decembr. 1566. Heretici Ultraject. de consilio Bridero.
vasa aliquot publicis tormentarij p fossa veterem
dubegi faciunt sub amplissimo ponte q; ip. ante domu
Civicam, saque exponi et deportari faciunt in cabta
domus publ. quam non minus usbrum conduxerant co-
consilio ut excitato tumultu cu Magistr. et ecclesiasti
ad domu civica concurrerent illa incenderet et ita
Catholicos miserabili morte perderent, sed oportune ad-
modum insidie detecte, vasa inde elata et aditus obstructi fut.

Ad tempore Horum hereticorum catholici urentiam a-
demerunt qm pto nat dom demum reddita p. v. p.
Delfis x. 29. De nocte cenam suam preparant in betis
sunt uos qui curata sel. cat. illa frequentaret.
fructo Aug. in montibz Harmon. 25. Ultraacti quoqz
extra portam S. cat. in extirpato pomario sub ipsa
arte instituit ronnionē heretici accito ad hoc
p. canē Viana a Brudenrodo, quem armati adduce-
bant et adducebant, et ronnionatem recusabant.
cauent n. miraculis Calvini, nec eoru. Apta mlti vo-
lunt ut oues in medio luporu; sed armis et violentia
sibi locum faciant. Ad statum p. totam Hollandia
in orbz urbibz furi receptum, nullaque m. p. im-
munitis nisi Gouda & Dordracum.

Nobiomagi, quod mulieris sumptus baculis pullorum
templ. s. fois, ab hereticis illud purgare volentis clausum
inbeturunt. Nouiomagenibz in posterum indubium
romen. Knodstrayes suis baculiferum.

28 Aug. Ultraacti postquam heret. in Gertrudis tēplo
imagines dicitur sent nec impedirentur, in ura que
Cemiterio S. Marie adiacet duobz far. quoda. Casimiro
et Thod. cate. sortz vilissimis, prior n. Cellularius opi-
fex, posterior x. 6. viduus Amsterod. mercator, quibus
stram eadem de causa yula. facta. Statuerantq. eod.
die oēs simul ecclesias pessumdare idqz ex parmensis
mandato se facere disseminabant. ut sui similes disperdat
et catholicis terris numero restituit. Distressat
incomode urbe. eps, quem p. sul. et consiliarij Curie
secuti fuerat. Coss. a. s. b. i. relict, accedunt ad huc globu
reditosorum, cōuenitqz utrimqz ut factis o. die. Indu-
tiss. Arguerentur 2. qui Bruxelles uelut et de parm-
uiffu certum qd referent, interim pars neutra quid
contra alteram tentaret idqz ueramente conforma-
tum p. deligunturqz. stanti pede pro magistratu. Arbil-
tius Chomarsa Crimpenfis et p. heret. scannius qdā
Delphenfis q. ap. suos fraudatis creditoribus foro respicit.

et.

Ecclesiarum spolijs ditari potē sperabat. Sed hix huius horz
 spatio interposito, neglecto iurciurando suo globatim
 ad eccliam s. Maris civile dicta advolant. Sanguis pfanat
 ite mox^{re} transistans, et dominicanos pari modo
 deserviunt, exustis simul insignibz illorū bibliothecis
 inde ad s. Jacobi pergunt, et postudie ad s. Nivolar.
 Collegiata s. ecclesie s. et cetera monasteria conductis
 nonnullis operarijs vi ab eorum impetu servatis sunt.
 Carthusiensis extra mœnia præfido suburbanorum
 Wardenf. incolumis manserunt.

24. Aug. Desphens^{is} Hagam venerunt, ubi cū essent Wel-
 helmus Lindanus frigitor h. pr. et eps Ruitmundan.
 bis periculo parum affuit nisi ab hereticis scilicet ka-
 nōretur.

Harmamus Modetus homo ad seditionis natus, ut in ha-
 mensem Antwerpia probarat. Brugas missus a Gandave-
 sibus heret. ibidem concionem instituerat, sed a ma-
 gistratu & Catholicis urbe euectus est.

Prima octobr. Lxx circiter nobiles dissimulatis pro-
 prijs nominibz Ultraxctum ingressi sunt, dicebaturq.
 postudie secuturus Bredrodus, et in eiusde urbis
 castro Vredenburg. hospitium habiturus, sed cum id
 Castellanus Dns de Vredenburg negasset, & magistra-
 tum eade re certiozem fecisset, catholici et etiam
 ecclesiastici in armis fuere quare illi nobiles scissitabi-
 a capitibz rebell. quot ex illis essent qui arma sumere
 vellent, cum non ultra 100 intellexissent, visum
 p insidias urbe occupanda, qd mane cū vigiles dis-
 resissent proposuerat furi debere, verum cū id per
 indicem Magistratu innotuisset cam. s. Salvatoris
 alijs eorum clientibz armati domum euirā occu-
 pant, quare nobiles illi periora visiti urbe excedunt
 et cum heretici insistere nihilominus ut templū
 ipsis traderetur ubi concionis suas haberent, id eis
 negatum fuit.

Bredrodus iussit aliq. campestris tormēta ex German.

Viana

viam debere, illa Traiectenses in eadem manu tenis detinuerunt, vicum Auriacus iussit ea continuo dimitti et Brederodio restitui, insuper permittit ut aliquot maiora tormenta Ultraiecti pro eod. Brederodio fuerit, quae tamen illa sub discessum Auriaci tanta festinatione vianam debere curavit, ut expectare noluerit donec perficeretur, vergebatur n. ne abeunte Auriaco ea Ultraiect. detinerent. hoc etiam tempore aliquot mil. catagym. horret. Sabentria Ultraiectu allata sunt, sed in porta a Magistratu deprehensa in d. civitatis abducta et seipsum.

Quum hoc Ultraiecti fiunt, Schoonhouer ord. Holl. & videt conueniunt ubi cum fratre suo et Brederodio venit Auriacus, quo die pastor urbis, qui ad heresim defecerat coronam habuit ad populum contra invocationem SS. scilicet die quae omnium defunctorum memoria celebratur, Minoreta haec da missus orationem habuit de purgatorio et orationibus pro defunctis, quum descendente de cathedra quidam hereticus Schoonhoueranus per aures arripit clamans prelevate Monache, an paratus es comprobare ea quae statim verone docuisti, cumque ille responderet, se nihil in suggestu proposuisse, quod non validis scripturae et rationum auctoritatibus confirmasset statim accurrere mulerculae et hereticum fidibus suis impetentes extra templum pellebant. Quae ora Auriacus se ipse gesta dysimulanda putavit.

Hactenus cum in fine anni 1566. Auriaco donatiuum concessit 3000 fl. pro ord. cura quam Holl. ut gubernator haecenus impendit, et per extraord. obsequijs alia 2500 fl.

Anno 1567 Bredendios castrum in capelle quod erat frudu ppositi
 traiectensis, Jacobi Cabaudi patrimonialis expilant ut et
 templum, et 12 Martij castrum Hagstony exusserunt, eadem
 vero ita expilant ut creatam ferulam ad ingressum
 coemiterij abstulerint.

1568 a^o Ultraiectenses cum in captiuitate haberent duo illa
 rotoclastarum capita, Jac: Cousinium et Theodor: Cotie
 utrumque in foro nobis de furra suspendezunt 16 Mayi.
 Mirum erat videre cum quanta alacritate nebulones
 pro sua heresi oppeterent.

Præpositus S. Salb. Remēberg. 28 Julij synodum pastoru
 sua Jurisd. Goude habuit, et tm̄ q̄ vita vel doctrina
 integra repperit ex vrbg q̄ intra lectam et Halam re-
 sistis præerant.

Abbas S. Bernardi ad Sigaldim iuxta Antwerpam q̄ Lubra-
 nismum in sua abbacia prædicauerat, cum amplo mo-
 nasterij thesauro et sua concubina in comitatum
 Mensiacum aufugit, ibiq; eam hereticis more in uxorem
 duxit, sed postmodum a principe cluensi captus ad
 Albanum mittitur, at nescio quo casu clapsus nostra
 memoria publice cal. concionatorem egit Deefis

Verum ex nulla regione tantus nebulonum numerus
 immigrauit atq; ex Westflandria. Inventa n. fut illoru
 in Anglia 70000

10 Octauo. Scenchijs concil. ybinciale celebrat cum suis
 ubi sess. 2. definitum fuit sub pena suspensionis a diuini
 ne clerus barbas ~~alios~~ raderet vel ad latum culmen
 detonderent ut scandalum.

Sed nec sceleratus ille ardelis Bredendius neglectus nā eodem
 modo et tempore citatur cum alijs gentib.

Tradit inde Carolus Regis Aust. F. cum Belgis in patris
 necem conspirasse, idque deprehensu 2 scelopis ap. eum in
 lecto occultatis, et carta in qua totius parvitijs futuri
 tragedia scripta, eumq; perinde ab indignatione patris sub-
 scribente, condemnatum, et ut genus mortis eligeret in-
 iunctum, quod cum facere nollat, sed misericordiam speraret.

a seruis

a sebis tandem ex profundo somno excitatus serico lac
quo strangulatur 24 Jul.

Dum castra iuxta Cambracum haberet Albanus tertior
redditur obiisse ex partu minus maturo Reginam
optimam et lectissimam principem ex qua Rex duas
filias sustulerat praeter hanc primaturam, unde
exequia per singulas ciuitates in Belgio factae.

25 Augusti Adrianus Milus dorodacensis consil. Regis
cum supra colon. iuxta Bonnam in oppido Brasar et
compenditur cum fratre suo a Comite Hoogstratano
qui ab eo exegit lybrum 6000 coron. eo qd Regis
consil. et liberasq; a Guil. Lindano ap: se haberet
Milus respondebat conuersa patris sui bona tanti
non esse, a matre non nisi legitimam, et parui et
pretij habere: se ita fecisse per Terram Imperij liberas
et ideo capi non potuisse, verum his non obstantibus
urgebat comes diuitias patris eius et sua magni
tiam preterire, addit auctor se mirari qd in heresim
sit lapsus postea et inter pessimos Auzari assensus
sit habitus, ut Senatus tandem ptes creatus.

1569

In Martio Vilborde in carcere moritur Jacob Endius cum
uxor et liberi frustra sollicitassent Ordines Hollandiae ut
ut pro illo intercederent ap: Albanum, cumq; ea q; fecisset
ex officio fecisse dicebant, corpus uxori concessu ut
desuper maiorum sepulturae mandarent.

1571.

Emde Bellugionis ego exules convenientes de tota Belgica
Synodum nationalem habuerunt p[re]sides Cassaro bander
Heyden, Joanne polyandro s[er]uiba, capta v. oct. finta
13 eiusdem. Tbi constituitur vt nulla v[er]ba alt[er]i
imperet: mittuntur ad f[ra]ncos Gallos pet. Datthemus et
Taffinus.

A^o eod[em] Hollandi vt suas querelas contra d[er]imatioms Alb.
v[er]bas esse ostenderent, fecerunt senioris et superiores
Bellugiosoru[m] et p[re]s[er]tim Minoritariu[m] declarariet baris
allegatis rationib[us], for victigal non solu[m] permissu[m]
v[er]um et testati sint p[ro]pter exactione[m] p[re]teritoru[m]
annorum sensisse tantam elemosinara imminu-
tionem, vt necessaria ad victum multis monasterijs
desint, planeque putent sibi migrandu[m] si victigal
hoc processerit. Nic. item de castro Middelb. ep. et
Martin. yprensis cum v[er]ghe alijsq[ue] multis rationib[us]
persuadere conati sunt Albano vt hanc exactionem
nimis odiosam imo impiam intermitteret.

Dicit heterodoxius habere pastorem Hubertum Duffuis
h[ab]itu[m] quidem facundu[m] sed p[er]ditissim[us] vitae quam ab
aliquot annis heresis fundamenta iecerat, et inde
Traiectum fugiens pastorem S. Jacobi egit simulans se
catholicu[m] donec luxuriam exuerit, et ap[er]te primus in
valde cathol. ciuitate hereticas rationes habere
repperit.

Apostata quidam sacerdos
Engusae Gerardus a Berckenrode p[er]ditissimus homo
cum Engusae ad Guardianu[m] Monasterij Damicten
sub Arendonck accessisset, ex rapta quadam maiore
formula, hostiam vorant profert, et rogat, vti ille
ipsorum Deus est quib[us] hactenus roluisset: cui pat[er]
p[ro]fectus; si a sacerdote debite consecrata est, Deu[m]
inquit, et seruatorum meum agnoscito: tunc ille
mota p[er] irasione[m] capite, haec inquit publica con-
fessio vobis vras publice[m] mortis causa[m] dicit, et
rectoque patibulo ante pretorium p[ro]nuntiataq[ue]
sententia, vt postudie proprijs cingulis strangularer[et].
sed noctu orantes, confitentis ad glo. martyriu[m] a Guard.
illo.

illo animantur, et sequenti die cum Larco fratri eius
spondisset, si ceteros suspendere vellet, libertatem, co-
nigante, ipsum cum p[re]feto item cornelio a d[omi]ni qui
monasterio s. Clary Alomarix p[re]fuerat suspendi cura-
vit, et post eundem for[um] Nardensem, inde cu[m] lud. Voets
iunior[em] adhuc mutaturu[m] putaret, otius inq[ui]t ille
otius suspendi, idque factum die for[um], et inde extra
portam Alomarianam sepeliuntur. Livi tm respice
lecti, ita ut maris accessu aquis tegerentur, quae
postridie cruenta supra reliquias apparuerunt,
visere nocturne stella, terremotus p[re]ceptus, et
tuba audita fladoot. fladoot. Manifestat Alomary
Loycus quidam in monasterio Engelbertus a hebraeo
a quo aurea argentiaque ut p[ro]p[ri]at petunt, quo
negante, multis affectum cum malis igno tandem
suntant. Denique agit de Gorcomens. monachis
suo more ut solet.

1572.

Eade Colligim[us] in Belgium relata infirmi voluptate
ab Albano in castris tormenta disploduntur, tabes-
centibus luore rebellibus.

De Nardensibus scribit: cum de deditio[n]e tractaretur
quosdam contra ira belli ex oppido tormenta mi-
nora in Hispanos nihil cogitantes explosisse, eosque
inde mutatos verbum vi occupasse.

Cornelius Verrius Syridicus Leidensis eo tempore Traiect.
ob rebellionem suorum discesserat.

Fabulatur ut temp. Goudy sacerdoti cuida petro,
anilla trahuisse. Custinam detula optimis quidem
moribus, sed a demone obsessa, sanguine toto cor amo
nulla agitationem pensisse, ideoq[ue] liberata se cum
credidit. et per forum ^{illud} si occurreret quida[m] vestitus
oblonga togâ pellibus suffulta promissa barba ro-
gans num se nosset, idque ea negante intulit
atq[ue] satis diu familiariter tecum versatus sum.
Cumq[ue] illa quæsisset quisna igr[is] est, respondit se
se demonem ipsius in sefforem, propterea se domi-
nilio

eius suo abe, quod occuparetur yrabrozibus negotijs
 pfectim instruendis hereticis concionatoribus quibus et
 in suggestu apparet, quo audito illa terribilis desessit
 et cum post pauculos dies templu pteriret & intro-
 spiceret vidisse inqt eam eundem demonum eodem
 quo sibi apparuerat habitu concionatoru a tergo
 imminere.

Cum melius qui rebellantibus praesertim in benivertue p-
 tee sumarium q cum suis multa tyrannice contra
 fidem dectam ageret, eborant Aquarum, dique ad
 subsidium belluorum sumptuum addixerunt 50000
 fl. quam summam ut confunderent ois ecclias spoliarent
 et iz mimum (et evitarent nomen dinationis) bon
 mobiliu & igo immob. colligunt, et cum nec sic
 conficere eam possent imponunt singulis comissis.
 haec tam pulzra fuerunt transpiciat libertatis initia
 quae cum tempore in crudelium hanc et intoleranda
 tyrannidm creberunt.

Somburgi in Gern. nascitur infans masculus cui Thoma
 nomen inditum sine brachijs, articulisq pedum longi-
 oribus et instar digitorum flexibilibus, ita ut illis
 potum cibumq sumeret, quin et non incommoda
 scriberet, et calamos aptaret, ut brachioru loco tibi
 occupasse viderentur. vidit illum cu admiratione ces.
 maxmil. et publ. scripto celebrat Jois posthous Med.
 non ignobilis.

Jois Suetiae Rex memorabili victoria contra Moscovitas
 obtenta, legatos Romam mittit ad. R. pont. petens ab
 eo viros doctos q populu in cath. zell. institueret, missi
 aliqui inter quos Dnic. Wiggerus Halle mens. et Fran.
 Hareus Ultrared. quib. in Regia Stockholmensi vrbe
 vacans monasterium ad usum assignatur, magnam
 fructu laborant.

Cum narraisset quaedam de tyrannide summi, dicit iuxta
 Gouda in agro quoddam corpora martyru ex mon. regul.
 iuxta den hem sepultos et a. 1616, procurante Suardo

Botero

Hor. a. Castr. Louan.
ab. Harm. de R. Ste.
rum 3 habitū minor.
occupatur;

Botera & quosdam de nocte eorum ossa effossa
et cum ad Rouennis Vicarius pontifis percipisset
plura inde obscura nocte effodi iussit. vix magni
instar thesauri ab idololatriis istis venerari tradit
Reliquias hanc Brueellas demū allatas & fentes rudi
et generali omni deliquorum et reu. professione
in monasterium Minoritarum deferri iussit Alostus
Arxidux.

1573.

Interim Albarus denuntiari iubet is qui ex Holland
profugi Regia castra ad Hailem sicuti fuerant
ut si quos noscent ex captiuis q. sinistra aliqua fortuna
vel aliorum pberis consilijs magis quā ppositi nequ-
tia peccassent, eos liberē poent eripere; qd plurimis
saluti fuit, ceteris partim gladio, partim submissione
punitis.

1574.

Anglacum Andegauensi post polon. Rige aliquando
de conditionibus incundi secum matrimonij egerat
ut re proximodum conclusa non satis honeste votis
illius illudret; qd ipsi solemne erat. Ab orbe n.
ambiri, nemini viro nubere volebat, ut huius
mulier et superba libere veniret, ita cum cum Lyast
hoc noie principaliter infamato et forsam aliq
impudici consuestrer, ut ipsa tamen eorum
dominaretur, et ab externis mitrim principibus
suo copula obseruaretur et coleretur.

1574 De obs. Leideni

Johes Douza a Noortwijk poeta Latinus homo bel. bla
fario soliditatem proderis, q postmodum assessor v.
supremo Holl. senatu cum fuisset, domum redire iussus
et soluo salario, quod et ipsi vixd. hominem ineptum
se fatirentur. Hic Leida vbi praerat vice guberna-
toris.

Petrus Arianus Veruius pelho
supremus republ. Consul, huius parentes antea nullius
pretij aliquantulum numerorum collegerant, qd pfecti
Anabaptistis qui tempore Car. v. in terra promissionis
navigare proposuerant eos loculos Graecis expilasset.

Fu:

Jo. Hauterus secretarius eius urbis inde nomen sortitus
quod pater eius textor fuit fr̄e mendicis illibenter
ligno textorio insideret; cetera deleta.

Jo. Joh. famoso cognomine Halfliden ductus faber lig-
narius, q̄ postmodum stolidus et otiosus irrisus sua superbia
Bairsdorp dici voluit, q̄ pater ipsius p̄stibus pilama-
dis operam dedisset, tam sapiens et inter suos esti-
matus, ut pons eius domui contiguus a Jo. Hauter
Secret. non alio nomine quam stulti pons vocaretur.
Jo. pacti sub Albano ob heresim profugus, homo plani-
neptus, licet dives, q̄ moribundus et proprios conti-
natos suos p̄sentis iridebat.

Johes Wilhel. Hemskerck et sub Albano p̄fugus tota civita-
te pro stolido cognitus, cuius filio monoculo drabo-
lus sub forma circulatoris illudit.

Petr. Georg. Cortedelt textor lanus etiam a suis ignomi-
niose Margareta dictus, de nocte pauperis mulieru-
la q̄ currubus locandis operam dabat. Hic bonus vir
aliquando in foro viatores oburgabat q̄ sibi reveren-
tia non exhibuissent, quam magistraturae debere asseverabat.

Gysb. Jo. Nadicularius q̄ morti proximus serio sibi non
vacare asserbat mori, q̄ publicis functionibus impe-
dieretur, homo insigniter rapax, cuius bona tertium
heredem non viderunt.

Nic. Montfortus ex probis moribus Nicol. absq̄ aia ducto
petr. petri dom. factor veterimentarius, a quo ne vicini
quidem consilium in vili negotio petijissent.

Nic. Hugonis cat. hic oia monasteria Leide dirui
iussit, dicens ridos disturbandos ne cuculi redirent
fuit panni lanci propola.

Petrus Gerardi de Hays serici panni propola homo oio
simplex et ridiculi ignarus.

Numinat Gerardum Hegerbetrium pessim. nebulonem
syndicum ad cuius aedes confugerat monialium grandif-
sima Hester ex suis aedibus eiccta fere nuda, qua ipse
vestri.

vestiri iussit. Inde Hispani seditionibus mouctis
Valdesium prefectum suum captiuum constituunt,
iusto Dei iudicio, ut a suis iniuriam pateretur, qui
ab hoste ignominiose turpi fuga salutem quaesierat,
et inde sublati vexillis Haerlemo Ultraiectum
contendunt, scalisque apposis iuxta S. catarinae
portam muros transcendunt: varisq; 40 in orbem
perbaserant cum accurate ac resistente cum civibus
Egid. Berlam D. de Huezge qui in locum Cam. Ruper.
in prefecturam Holl. successerat, et Fr. Ferd. Abellana
castri prefecto tormentis scalas muro appostas ro-
fringente, repulsi sunt de suorum desideratis, et
suburbia occupant, de iuro missa a Commandat.
Jo. Osorio Bideri Traiectum ad Mosam cunctat
A^o 1575 Memorabilis est nox illa, qua Hispani vada
zel. transierunt a clauo illo lumine, quandoque
Aquila, modo hois, quandoque et Angeli figuram
pferunt, qd non immerito multi adscribebant O.
Michaeli Christianorum protectori, cuius festum
eet nox immediate predebat.

Nona Junij 1576. ob: Antwerp. Fr. Sonnius i. eius eps
in choro ibi sepultus. Et ii April. Cornelius Janson.
Gandavens. praesul.

A^o 1577. Jodocus Honheflood ptor Hornanus, Joannes
Martinus Calff procurator general. Holl. Wilhelmus
Sommerbyus eorumq; iniqui examis in quosdam
proditoris infimulatos. 27 Sept. obit in Hesp.
Didacus Couarrubias F.C. insignis.

A^o 1578 Ultraiecti deposito omni catholico magistratu
hereticum surrogarunt, ut statim iuramentum detulerunt
universo clero et religiosis, quo iurarent fide-
tatem Archiduci Mathiae tanquam Regis p Belgium
gubernatori & Auxilio eius oratio, Jo. Aust.
hostem 27. Quod iuramentum clerus fecit, atq;
religiosi etiam Dominicani fecerunt bono zelo ne
catholicum populum deserere cogentur. Ad mino-
ritas

ritas vero cum viator publicus id ipsum denunciare probe
 nisset, respondit Guardianus se belligiosu et alieni iuras
 esse, Velle superiorem de eo consulere, magistratus do
 cognito terminum ipsi p̄scripsit p̄teritostu venturum. sab
 batho post pentecosten suppletor redit cu s. commissarijs
 responsum exigens a puore cum Guardianus abiit, qui
 respondit se suosque religiofos esse, nunquam iuras se,
 imo nec iuramentu ab ipsis nunqua exactu, utpote qui
 deo suo bouissent, petere igitur eius iuramenti gram sibi
 fieri, die lune ad plenum senatum vocatur, et id petite
 qui ut s. respondit, idque in acta relatum ipse Junij
 nocte cum Zell matutinas horas decantarent, et
 vigilijs obitunt, ferrarij illi qui iuxta castrum paris
 et pontem pistorium habitant nequissimi heretici
 ecclesiam cinxerunt, et sua stentora voce clamare
 ceperunt, ut monachi a cantu impedirentur; atque
 ita monasterium na qd exportaretur custodierunt
 tota illa nocte, et seq. die, usque ad meridiem, cum
 religiofi extra urbem pulsati sunt; hora n. 10 advenit
 viator denunciatus ut se ppararent in hora 2. quo
 ruitate decederent, qua et hora in monasterij cabi
 culum hospitum venerunt 2. cass. et collega stabino
 rum q monachos convocante vs. extortis sauculis
 sibus de invalidis monasterio et urbe expulerunt.
 Sed a. moritur in Germania Juliana Stolbergica
 qua primo nupta com. Hanavia, et post eius morte
 iuncta est Vobhelmo C. Nassouo, cui Vobhelmu Aui
 riacum patrie nre p̄stus, aliamq. sobolem tanumt
 rosam veniosa vipera protulit, ut 123 in salari et
 vendita illa familia descendentes vident
 Obnt et eo temp. Corn. Valerius 66 a. etatis obscuro quide
 ortu Ultraeclius sacerdos et p̄fessor humanitatis
 literarius, ex cuius filia notha adhuc superest impia
 suboles Goyezoru Ultraeclii Catholicis valde infesta
 Vodem a. Trauet unione animati Hollandi et he
 retici Ultraeclini demoliuntur monasterium s. laur.
 in oostor.

in Oostbroec, persuaso ut assentiretur Abbati petro qui
putabat monachis dissipatis et monasterio distracto
ex domo abbatiali suburbanum voluptatis presidium
efficere monachis vero cucullis abjectis plerosq. vidimus
pro nobilebus se venditare, ut p. orbem ad ostentationem
obsequiare. Verum demolito monasterio bona in fenum
reducta, et Abbati satis parca alimenta tributa.

— Sed tempore destruxerunt monasterium S. Stephani
in Oudtborch dictum nobilium burgi. quae intra urbem
migrantes continuo declaraverunt quae voluntarie
monasterio agentibus parentibus suis intrusa essent
omni n. vestium luxurie secularis sui generis super-
zarunt.

— Sed modo destruxerunt
Abbatiam Zelligiosar. Extra portam Werdensis ad fe-
derst, cuius ty cellig ad annuum vsq. 1614 satis mo-
deste vivebant donec ipsa viveret abbat. ex postq.
familia q. in cell. abita p. stetit. quomodo r. sanguini
suis ois. fide ad heresim delinassent.

Demoliti etiam sunt insignem illam Cartusiam no va-
lux, sive Vallis Florum dicta; nec no monasterium
S. Bened. monialium S. Marci haud procul ab Oostbroec
q. initium sumpsit ex lotricibus illius abbatie.

Intra urbem ecclesiam Minoritarum, atq. inde suriam
confederatorum fecerunt.

A. 1581. Notabile tunc existit studium cath. cum d. a
Lancei parmi propole qui subducta e templo S. Gudulae
Eucharistiam domi suae intra arcum q. tabellatum
sustinuit (Hantblech vocant) Longo tempore occulte
latens iuxta ante illam, quasi per usum domus huius
Lampade, donec bibit illa postmodum q. parmensi
recuperata, magna pompa et insigni professione
inde in templum relata.

— Eodem ad p. ad Junij Brugiis moritur Corn. Adrian.
— Dydac. Franciscan. concionator insignis, et heretico-
rum antagonista primarius: qui odio tanti viri sui
veris non possent falsis et obstinis libellis editis factis
suis innocentiam maculare conati sunt, qd. ty. illi ma-
ta patientia tulit.

obijt

p. 217. Anthoni Vull.
heredione omnis ne-
quiteri dicit 26 Julij
Ord. induisse ut de-
clararet eucidisse R.
Hispan. omni iure Bel.

Obiit Cinqt Embisius Auzaro quod sit duarum vxorum
eod tempore maritus, etiam quod hanc Abbatis Jan
Lud. Nassarius eius frater, inbitis parentibus e monasterio
rapuerit, et antequam eam Auzaro traderet volutem
et anhelantem corruperit

Ao 1582. in Maio obiit filius Regis ex Anna Farobus; fuit
12 Decemb. Vlyssipone Tributus ille Princeps Ferdinandus
Albareus roletanus Albae Dux et sua. 74, cui in extre-
mis adfuerunt Lud: Granatenf et Carolus Borgha Dux
Candae Jesuita, pado 8o ante tempore 4 scilicet Notat
Octobr. ita celeste illi puerat Teresa virgo sanctitate
conspicua, et virg. Carmelitaru institutrix.

Dicit Auzari fuit
Abbatis Carlotta
Borb. uxor audit
vius infortunio con-
seruata ut 5 May
sit Anho mortua et
et in eade primaria
sepulta.

Ad 9o 1582. produnt libell. cum hac inscriptione: Consilium
(Advis) civis curusdam Gandanensis, q amari dolet de
calamitatibus suae civitatis et Comitatus Flandry, et
denique totius Belgij. Et quambis nullu nome auctoris
p se ferat, nec loci nec typographi, minime tñ obscuro
est ipsum ex officina fo: Embisij profectum. In latina
transfert ipse Duppedorpius talium amator.

Queritur de Auzaro quod suos loculos impleverit pro
textu privilegiorum, restituendorum, et libertatis con-
suetudinum. Embisium & Dathenu incolas ipse adbra-
nitate excedat. Magnu Balium fecerit Ryhouium
publicum & infamem sicarium, et ppetuu civ. Gandab.
opprobrium. quod capi fecerit ois publice quietis auc-
tores ipsius ambitionis et cupiditatis aduersarios
dicitque Ryhouium p se ambitione reformatum
finxisse, cum semp papista sit secutus vell. Auzaru
addit q religione mutasse, & eam amplecti que se
vsi suo eet 207.

Hoc anno Ord. Holl. Draconianum dictu, amarulentif-
simis verbis contra exercitium cath. vell. promulgavit.
Deus ignoscat nris maioribz q cu sub opt et cathol.
principe p hto republ. gubernaculis assiderent, tam
remissi imo negligentis fuerunt in promulgandis
et exequendis salutaribus eius contra hereticos edictis

109

irrecuperabili tam religionis quam Regis iudicio
iuste n. patimur quod iniuste facere detrectauimus
utinam nostro exemplo tandem sapiant.

A^o 1584. nato iam filio Auracus detegere cepit quod
cum Alarconis coheret nimirum ut crearetur Com.
Holl. atque Zealandus. Atque in eunc finem non
nullos ex infima plebecula subornauit q. filio
Saphato orolamarent comitem Holl. sibi natum
re. Quis et op. Ord. utriusque primum fuerit
subornati qui rem proponerent sed ueritatem
uident, causati nimis debilem de Auracum ut contra
Regem Hispan. se defendere poest.

A^o 1585. Dicit (sic conuicator) Henricum 3. Gal. Regem
politicum et machinellum magis quam Christianum
fuisse, adeo ut non sit ueritus Turcarum filio patri
mi officio more Turcarum adhiberi, Ad professionem
uerebatur quendam capucino, qui in genua, ipso stante
— an excipiebat, nec quicquam de eius regimine
dixit stititans, tum interim plura conuicandi
studio in eius crimina congereret.

Sod p^o Turcarum Imp. misit in Hiss. ad Regem Soli-
manum Belg. munera differentem 55 libras aureas
cathenis binctos, duos tellones albis, nigris et ceruleis
marulis distinctos, 12 acinaces opere Damasceno
atq. auro pretiosissimos et 6 eiusdem generis clyp.
12 cornua Unicorn. singula 17 palmis longa. 40
lapides Bezar singulos 14 unciarum. 4 cultros cum
suis uaginis auro et pretiosissimis lapid. exornatos,
Turcos tapetes plurimos. Estimata hec munera
700000 durat. pro inducens faciendis.

Idem uocat principem Wilhelm. Aur. prorege neq.
tari furciferum. Et Baltazaris assassinii factum
horricum facinus.

A^o 1586 Ierostius Leida ueniens ab Ultraueterib.
magna pompa excipitur, in domum ciuicam migra-
so ad uentitiam dicit Jac. Pottius exul Brabant.

synopsus

Gregorius expulatoz monasterij s. Laurentij extra muros
 trarect. hic cameram directionis instituit ex bonis Leirische
 monasteriorum, huius pſidem dicit Comite Meusſiu
 huic adiungit Henricum Kilgerum Angl. et tertium
 Brakelij dnm qui impense Leirische faucebat, adeo
 ut auctor ipſi fuerit non tm catholicos quamplurimos
 ſed et ex magistratu nonnullos in exitum pellere
 unde tanto etiamnum odio ſe ut civitate vendi
 regatur, hamo duplici rapacitate conſpicuus
 monasterium n. monasterij erat inferſſimus, quoru
 bona abſque pudore in directionis camera conſer-
 bat, quia ab utriusque ſexus prole abundavit tan-
 et momalibz parcebat, foruzqz lautiffimis pſidibz
 illam decorabat. Secret huic cam erat Hugo ab Enſted
 valgo hunc opde camer dictus qd ex inopia cum uxore
 et multis libris vix meritorio cubiculo abdicetur
 qui paulo ante ex eadem cauſa concionator fieri
 tentarat, et experimentum in ſumma sede fierat,
 verum reiectus erat quod homo plane infamis et
 reſu expositus, utram ſcientia careret. hic ad hoc
 officium electus ſtatim ſervulos conduxit, et ſibi
 cepto capite in menſa miniſtrari voluit.
 De cartuſiano excucullato q layken vocabatur ab
 opificio ſuis odio in papistas et infelici ſatu.
 De ſtigmatib. Marie Hiſpanie deprehendiſ, caque ad carnis
 perpetuos rondenata.

Haerlemi circa hec tempora a 1588. virgo quoda Will-
 brodi Bonifacij Frederici apparitione ſe videre ſinge-
 bat, adeo ut ſape ad meridiem in lecto circumbens ap-
 paritionibz, ut dicebat deſatigata, communionem ſibi
 dari diſpoſſeret. que bonum quoda virum ex oraculis
 ſuis eo perduxit ut ſecum Romanam proficiſſetetur ad
 pontif. ſed ille utroſque vacuos remiſit, hunc ab epiſc
 patu quoda aro conſecrat, illam a novo ord. inſtituit.
 A 1589. Moritur Anſberp. Chyſt plantinus et 75. Amſt-
 forthe Duncanus et 85. Florent Lud. Guicard. et 66. Et
 Iobanij

Lobanij Michael Bayus theol. et 76 / Petr. Beckius Syaghar /
Jac. Curacius et Brissomus. Ioan. Wamefius Lobanij et
Et Hotomannus Basl. tum noua secte fabricator
homo natus theod. cornubitus annos natus 68.
1589.

Dusseldorpius dicit se in vtroque iure Quaci factum licentiat.
Eoc a^o 23 et. et seq. domum reversum, cum matre, cui
unicus fuerat, Hagam habitatum concessisse ubi iure
advocatos aliquandiu delituit, sed tandem illu miu-
ratum et hispanica factioni addictum, ibi adversari-
os habuisse Joem Barngemium eiusq. patris et Joem
Vterboyardum, qui acrim et dentatum catholicu non
ferenda dicebat. Unde curia interdictis, causam dedi-
dicti ord. gens ne quis in hospitalibus scholis aut Academ.
promoueretur, nec taks in curia admitterentur.
Inter eos erant et Gerardus Sandelinus et corn. v. us
Amstred. Vbi plura de iuramento seriatu prestando et
qua difficultas, in eo. Scribit et cuiusdam divoratius
salia calumnia impetatum et propterea facile in car-
cerem coniectum et. patrie subibat is pessimum
is ~~subibat~~ ^{restitutum} et adeo aliquandiu exul et in matris
tribus hereditatibus frustrauerat, cuius vira filio
miserat heretico cuidam pessimo, voratus erat inq.
ut vnicus ex vno latere gens ut pactis antehuptialibus
interuen. Xrusani ma qd non ad liceret et eorum syno-
goyam hereditam frequentare no potm, addens tanti
mhi ex meam Zell. cabol. ut eius causa paratus esset
cuiusvis gram et hereditatibus reddere imo et sanguinem
profundere: ita domi manso: ibi inter cornubitus aderat
Dominicus Book. Noort Holland. Baluus, sic vce ex calum-
nia vce verbis male intellectis curia renuntiat, me dix-
issa tanti me facere, religionem calg. ut nihil magis in-
tem quam ~~stundendum~~ sanguinem hereticorum, in eoque
manus meas laborem. Senatus iubet procuratori, ut de
causa inquirat, et si inueniri potm, in carcerem, quibus
suas, qd aberrant: inquiratur sed cum testis non aliter
su

se labere declararent, negotium illud dissipatum. Unde ut odium Calvinistarum fugerem Ultrajectum me contuli, inde Amsterodamum, quod minus ibi erat notus, inde Harlemum et tandem Hagam, ubi Curia s. d. nunciat famam de me Brabantia adisse, inde decretum ut bona mea annotarentur: quare cum ipso Curia Hagam venis ad Sertum filium vobiscum habui Simonem Venium Fysicalem, quo me vobis, vobis domum, inde Traiectum cum matre: ubi et procurator contra minores quosdam Adboratos litteras instaurat et quibus Senatus equior casum fieri proposuisset temeritate ty bonius magne turbae concitantur, composita negotio p Anton. Lonium hominem nequa, sed cathol. non iniquum, filius eius Cornel. Loon q postea tribunus militum ostende intencit, aucto largiore poculo, salutem Mauritio dicto advenienti praeberit, ille hausto poculo largus aliud ipsi in sanitatem Regis Hispan. libat, quod cum Lonio porrectum esset acceptu solo illisit, hinc pugnae, rixae et contentiones, itaque tota aestate domi me in cubiculo continui, et ibi inde toto octennio Hagam ingredi ausus non fui.

Inde, erat n
in nomine.

Doufam iterum superbium hereticum vocat, hti Reginam Angliae superbam belluam, cum poloni Legatum ut murebatur contunderet.

1584.

Vide mendacium furciferi qui dicit Mauritium post Grunigam captam ab Amsterod. magna pompa exceptum, Laruge ob res beneficas turgentem et seipsum non capientem imaginem ibidem bene sculpta ab artifice emptar, mox confregisse et voluit feruam belluam dentibus fundentem in plateam proiecisse ac pedibus conculcasse, addit, hinc leuata erecta pyramis cum inscriptione: MAURITIO. GVS. MAVRIS DEVICTIS. r. Hispanis: sed obliti erant appone re de Nassou r. Naz sot trinnu ob superbiam.

Tumultuantes Itali ap: Suesum, mittunt e suis fo. Bapt. Rossium Medialanensem, praeter statura homine canestente et Mariam Homozormium Medicum parmensis ad ord.

Hagam.

Hagam, potentes si forte pellerentur, receptum ap illos habere possent.

Hoc a^o 1590 cum Bredam Heraupius caperet, scribit quendam ex ipsius militibus petulantiam militari in scutellam quã ipsis ista porrigebatur excreuisse, gravemque tumultum ex eo ortum, adeo ut vix a duro continententi potuerint, quod legisse me alibi non minimè mentitur de calbino Nabroduni fugato ob crimem ydomiticum, et a Nabarrao capta urbe ora ucto crusta, ne ea paterent, scilicet.

Secundo vol. ad annum 1590.

Famee parisiensis mortua 13000 scribit. pazmensis cum exercitu in provinciam talia parisiensibus prescribit se nullum vel minimè oppidum francis desiderare in catholicos velle auxiliari, et effugere ne Rex hereticum diadema illud christianissimum indadat. Adveniente pazmensis intellecto Nabarrao mittit varia gesta sed Parisiensis ut conditiones scribant quas bellent, modo de religione a se mutanda mentionem non faciant verum illi iam alacriores facti, ad eius preces obsistere.

Sixtus v. 27 Aug in monte Caballino subitaneo morbo, lingue usu priuatus mortuus fuit, vir in puniendis malis plane severus, q et vetustissima crimina et sub preteritis pp. oblitterata ad rudem disquisitionem voraret reformatum mores reformare aggressus est, iubens ut de nomine tanquam inuidioso abstinerent, atq; aliud desumerent, et habitum monachalem ut alij religiose, gestarent; idque nisi morte preuentus fuisset, plane fecisset. Bellarmini Controuersiarum opus expurgare fecisset, idto quod in disputatione de Ro: pontif. libri immunitatem labefactasset: quod et posteriore tempore Beclaus Anglus prokinus ex auctoritate Bellarmini, ita vult, ut Baronius sententiam suam reboraret errorumque damnare publice editis libris coactus sit.

Multa laudabilia et magnifica fecit, in hoc tamen non laudandus, quod nepotes suos nimis magnos sperare studuerit

& quibus senior Cancellarius creatus, regis fere fastu
 roo quis curam frequentat. Culpandus etiam for
 quod regi Caroli iniquior, confederatis Gallis nil subsidij
 summisit. us. sic nostris censor e trivio.
 In eius locum creatus fo. Bapt. Castaneus 70 annis nob
 qui postero die egrotare cepit, Urbanus 7 ductus.

1591.

Ultraiectim monasterio Nilinoz. singulis noctibus audi
 tur pulsatio, et inde murmur quasi horos durentium,
 et ibi aliud spectum cuiusdam famine q 4 noctes
 hora inde Buzherch ad matutinas ire solebat, ubi
 latum hęc n. quodam tempore excitata templum
 apertum rareas & fumus durentium vidisse
 scunt hoc anno famis p Italiam, et maxime Romae ubi 8.
 vntis panis quotidie distribuebantur, quare Hollandi nra
 spe lucri multas naves frumento onustas in Italia per
 fretum Herculeum miserunt, q non minore admiratione
 quam letitia ab Italis suscepta Genue, ubi 40 grandes
 naves simul portum ingressa absque vlla collisione
 sed velut animalia diua represso impetu mira gubern
 natorum peritia continuata pte ad mola rostitisset.
 plena erant domorum tecta spectantium et gratulan
 tium indigenarum. Cursor q primus de appulsi naviu
 nuntians attulit 1000 aureis a pontifice donatus, sta
 timque pretium frumenti dimidia parte decieuit.
 tanta 8° pecunie copia ab illis navibus in Hollandia
 reportata, ut aliquot centena millia p sola victura
 Amsterodami perisa. Regalesq: argenteos maioris non
 numerarent, sed per libras in vicem appenderent, p haq.
 agrorum inde tertia parte auferentur, reditus ad 20
 numum reducerentur.

1593.

Spondus nob. Gallus Regem Lepido uero, recte a suis dicendu
 assererat christianissimum. r. tte Christianu, qd ia tertio
 Caroli Zell nomen dedisset, imo magis cateploru quam D.
 Lud, qd is semel tm catholicus fuisse.

Joanna

quid de philo 2
rege tuo, & Fud
Temp. dices ?

hoc tempore Joanna Constantina, a. S. wartzenburgica
a mita ducta Dillenburgam, ut copularetur Frederico
C. palatina, insigni macula (inquit subulis sui consor)
illius domus q. Casaris sanguini totius infecta, nunc
prole incesti matrimonij deturpata est.
hoc a. ruy, 140 nauis frumento onusti in Tiffalensi portu
ventum respicient commouit, & dicens impetu
ventorum ad 30 oia perierunt & reliquis miser affe-
ty sunt magno damno deprehensy.

2599
cum de Sommersensi obsidione agit: Hoc sepius (inquit) auis
animaduersum parum commode negotia bellica cessare
quando plati melius cu. hreticis agere volentes sese
illis inquerent.

Gasper Grebiniouius ex calybaru. textore ecclesiasticus
Rotterdamensis, q. cum libellum edidisset Franc. Costerus
respondit illico indocti illius Afini os tam laudis argu-
obturans, ut mutire non auderet.

Epistola Casauboni ad Scaligeru. de disput. peroniana.
infat. Sic nosta calum. ab hac disput. non parum ille (Casau)
ppendere cepit in Zell. cal. ita ut filium suum p.ribus spon-
dit. commendaret, et forte catholicus factus fuisset, nisi cho-
ratus ab Anglia Rege, ut filio suo institutor esset oblata in
ecclia. Norwicensi p. benda pingui que res homine in cal.
vinismo detinuit.

Admodum ridicule describit vitam et mortem Arnoldi
Dorpij, quoniam dicit facti coniectum cum Crumingo
transigisse 86000 fl. cumque ad papam suum
propendisset ut in totum ex filia rursus institui a
figuris: tum quoniam desperata in agone mortis
de salute sua eundem responderet.

1601

Fuit vestelles bant geseil tu sijn de vicarium Doy
Harelm vnde sine subditis ac cloppis de his peditis
ad Secretarium Hollandicū platis sic: Quare Heinricum
Casenbroium vel solo nois mētio nebulone insignem
primum in consilio Holland. assessorum Drefos ablegatū
tum 2. eiusdem curia secretarium & oratorem. b. edes
Michaelis & edes patris & vicarij scrutantur quan-
do quidem ibi mira se repecturos suspiciabantur. Illi
Michaelis Vasmerium doctissimum virum eborant.
Vbi frater eius d. vicarius sit, inquit, ille vero domo
abire respondit, ignarus eum redisse, ita nemine re-
perto abierunt Hagam.

Georgium Nieveltium subptorem Tr. insignem nebulone
nem & can. F. edes Beatrix vndunst in coemeterio
s. Marie diligenter observasse scribit, & accidisse ut
Martinus Beques Fland sacerdos, q. occulte hereticorum
terras magno cum fructu transcurreret, quē ipsam
Sasboldum putabant, viderent, vnde nocte s. Johis
post festum Ascensionis christi edes Beatrix irrupant
sed eo alibi delitescere non inveniunt. Nam Er-
hospitabatur sup: m. Adrianū ab Orstok horū teporū
s. Velibrozdum, quare eundem nocte comprehendunt,
rubeturgis indicare vbi Sasboldus sit, cum nescire se
diceret, inveniunt Martinum, ambos in carcerem
ducunt; ferunt hic Zulenum pretore s. p. audito
foetido ore caesimantem dixerit, vidum gliriū inbe-
nimus 20.

1602

narratur quomodo Axelius Adrianum iuvenula affe-

Nam

211
sam ad ymone liberavit, ut denudatam crudelit dno
flagellavit, quare & ipse in carcere conuictus et
600 flor. multatus fuit ad usum d. Adriani partim
ad futurum & paucis duas altiras, cum antea cum
ptore parbo defungi potuisset.

Eodem a^o Leide moritur Franciscus Junius, Scruulla
tus monachus hereticus nominatissimus. oct.

Filia Barnabey sub fine¹⁶⁰³ Octobris nubit filio Adriani Vay
Mily, illa exigua stature et forme, invito patre: omnia
suo deaurata pocula et p^{ri}ncipibus et Rebus sub
Barnabeyo donata.

Cum in veteribus Anglia cum Com. Theronio paron
facere desideraret, ut eam ad rem Ceciliu servitaz
primarium misisset, usque pacem signandam Regina
obtulisset, ea reata valde. Vay t^{er} m^{er}ant, dit
elle, tu m'as fait tuez veluy que i'aymois plus que
ma vie; et maintenant vous me voulez faire
pardonner a celuy lequel ie say plus que ma mort.

Inde dicit quod inedia sibi mortem intulerit, hoc
addito conbitio; ita sui ipsius carnis bestia, que
dum vivet nemi peperit. Nobissim^o sta^o sup^{er}
perdit. Ante quam moreretur fessitas raptos marty
rio affecerat, more Herodiano, ne catholici nimis
propter mortem suam letarentur.

Eod a^o d. Adrianus cum dno Alexandro Lampocet in
Anthevina circa finem Novemb. coacti a Rustis
relebrare in eccla et conrionari publice de nocte
et tunc signo dato campana. d^orum est marozis
mati causa ut a^o p^{er} dicitur.

Reprehendit fessitas, q^{ue} Galliarum Regem non dicantur
vorare restauratorum cathol. relig. Stalleru constantiu.
De Rege, hoc factum, quod cum concionatorum horet a
Cotono, Billonium a Catolico principe audiri de quibus
quas adportabat, et domicella uxoris sibi adfide facie
bat amorem, compellans q^{ue} uxoris sue quendam
arbitr

verba obiurgantem audiret romionem, mandata
 dispersis manibus ad suos nobiles prodens, hodie inq[ue]
 Regiam nunc pacam, Nam concionatorum cu[m] fessita
 Hugonottum cum catholico principe, et uxorem multam
 cum amica coniunxi.

Jacobus Britannus Rex cum 3 condemnatis iamiam
 plectendis, veniam dedit, cum glorie mancipium
 nostrae sic pasquius, vorat.

Nobilis iuencula Nordraena, cum ingruente fulmine et
 tonitru, nihilominus, capiti suo ornando imperiosam
 operam daret, auribus tribusque rapitur et regie
 colaphis a diabulo creditur; unde ad tempus in delirium
 incidit.

In Carlingo pago Traiect
 celebris est memoria gl. virginis, quo annua virgi-
 natione inferens hominum numerus infra octavas
 Assumpt. eiusdem contemere solet, quando a Marce
 Abcondano mandatum ut fores templi aperiant et
 turbam advenientem admittant superbenit Jo[se]phus
 Brugge comm. cuiusdam Melitensis F. cupidum inquisi-
 simus, cum suis et turbam illa sustulit, rediens
 templo exiit et hostib[us] ad nudum mulieris exiit
 et 18 nabuculas abcondana abducunt ad Marce
 150 flor. redimendas. 1604.

30 Augusti dimittitur Eggius e carcere et exulare Holl.
 Zeeland. et Traiect provincia iubetur et 3000 fl. sumptus
 solvere, unde Coloniam profectus est. 1606.

Garnetus qui librum de equidatione edidit quo probat, ea
 aliquando vbi licet. hic ob proditoris crimine in Anglia
 detollatus cum vit. quida[m] cath. miraculorum factor, et tra-
 mine illo sup quo occisus erat loco reliquiarum paucas
 scriptas subtraxerat, et offendit in imo illarum inter
 specie granula natum in una membrana faciem Garne-
 ti forma Angeli impressa, tandem cum falsitas et supstitutio
 pateret, petente legato haec effigies quam fessita Ant. de
 imprimi

imprimi curarant, iubente Arceiduce suppressa. v.

1607.
Nicolaus Namius sacerdos aliquotus raptus et dimissus
hoc demum a^o mulctatus 200 fl. Sxulare iussis.

1608.
Hardeni Simon Caggmannus sac. in exilium pellitur
quod meretrici poenitenti, atq; id ipsum flagitanti fla-
gellum quo se puniret dederat, virgis revocasset.
Sub finem huius anni Ordd. promulgato edicto, libelli
contra pacem editos prohibuerunt, sed prius rñ omnium
manibus detriti simpliciter no venduntur. Inter eos q
paci adhibebantur brotati zelandi et post eos, traq
procurante pferim, Gerardo Rensio Vandano lusto
confite. Inter Hollandos vero Amsterod, quorum eos
in conventu publico audientibus Regijs probro et
meretricio conditio Regem Hiss. meretricia dicitur na
sunt. Vbi sic auctor multa combinatur ac Mauri
& millibus emptum, pecuniam in Germaniam missa
fingit.

1609
Mortuus hoc anno Henz Eucelius Ruremund. Episcop
quon Episcopatum Albertus offerebat Sasboldo, veru
cum nimis tenuis is est 3000 nempe flor. no plus
importans et multa molestis negavit primu, sed
tandem assensit ut administrator, ne epatus tam
necessarius tollabasset, quod et Jesuita optabant
nolle a. Traiectensem sedem deservire, ideo Arceidux aliu
ut ordinandum suggereret ab eo petiit, qui D. Far. a
Castro Amsterod. s. Th. D. Lou. pferorem nominavit, q epatus
accepit.

Calumnia videtur qd dicitur quida Mauri Amsterodam
venissent et a magistru vphis concessu est ut ap quos
vellent hospitium sumerent ^{nonnullas} multos ex praecipuis heredi-
torum secte Rham circumisso inquine romis dedito
vsque ad hoc calvinismus et turcismus conveniunt.
factus hic calumnator sacerdos hoc a^o et suae 42.

1600 m.vi.r.

Hugtenbroeckius ostendit praevidetur cum ingenti pop. ulte
letitia, ubi superiore anno tyzannire admodum son-
pulem agrat, cum n. admodum nobilis et bellico/nd.
haberi vellet, ex stolido stultus, tui plebecula intole-
rabilis edaserat 217.

De putro sudarnensi.

De Anglo capto qd rustico bim fecisset, et insup se fil-
suis abusum fuisse confiteretur, tu cum morti, et me-
ruerat officium, putarent, exilio punito.

1602

Cons. Bute can. et Diaconum a sua religionis apostatase
et archieorem in cathol.

Miracula recitat de Margareta Danicis uxore mueri-
la calvaria qd septimana ante pascha carnis comede-
rat, et mde in paralyim o annos consumpsit.

Item curzus in quo heretici quida deor de boborde pax
Adnas na de blau capel gaende om ens boes sint
te doopit, vchinder boborde, cum periculo eius qui
id tentarat, omfelboopit.

De Cyberto Eggo p malure quando Harrio Harlem ab archi
prodito, tui per procuratore gentis, per ledam Belgij sen-
tinam Hagam perducatur a Flandris nebulombus
hereticis opprobrijs impetitur, ubi se crucis signo munit
hic rursus miracula quod post discessum Eggi Vrbs Amst.
peste laborare inceperit.

De insidijs Arigiduci factis p quendam nobilium Italum o
rebellib. ut ipse loquitur subornatum sed a Germano cui
rem curarat detectis, et prod. punito.

De Sasboldo Romam profecto pro Episcopatu Ultraest impe-
trando Eggo, vel Martino Regio De cloppis Harlemis.
Sub festum pasche feuit tres qm itollandia tunc erat traaj
conveniunt, post varias conciones frequente populo ha-
bitas etiam synodum celebrant, quae us ad ord. aduclta
fecit, ut pter arrius inbyglazet ne conventus fuerant
notatum ibi plus mille hoies adfuisse, cum et ibi esset plus
quam 60 presbiteri

De Beyero

De Bergero, qui multitudinem obsessam curare tentabat nullo
tamen effectu, quod de nocte postredie videtur. at cum sub
finem anni lupus raperetur, isque ad Oed. tractu addu-
ceretur conditione expositus ob rorem elegantem et
villosum, arsurat continuo Berz. Xorista, petijtque
ut rex et dextera orulus sibi darentur in emegumondru
et medium, quod et factum, verum cum illa ei propter
ingens facta circa ipse demonum ut dicitur tumultu.

1609.

Circassum Sarraam. Anglis & Gallis legatis in destitutum
exhibetur pulum publicum miserat et Arrogant fin-
gulis eorum 20000 fl. in primis nabatis tam fid-
litate operae: verum verum 30000 dederunt.

Sub initium Aug. cum magnus concursus fuisset in
aedibus D. Victoris, et ptoz porta sibi aperiri vellet
sua fruentati, qui cum eo venerat, 330 se. patitur
quam summam mediam et medior. hoc luce rochi
quod domirelli et domirelli nullum mandatum transige-
di se dedisse dixerent.

Cum inriachus quidam Amstredami contra hereticos
et principem turbulente concionatus fuisset odiosus
factus et questus fuit a ptoz: et semper hoc obsequium
impertitum esse sua monasterio et circumspicitur usque
parochos seculares.

Sub hoc tempore capitur Tranchi Alex a lamshwert, quod
puellam quandam quam papystra fecisset conducendum
et Bukumiduris. Itaque baptizatur Adr. ab Oszgot.
quare cum querebatur is latuit donec ptoz de multa
eo patiffereisset.

De controversia Helly. et secularium et in regendo verum
sub hereticis et quanto restamine de res acta inimi-
nationis ad inberis. et

missa ap. Sebastianas disturbata a ptoz Dulino Johanne
et monachis. multa dicta 500 se.

patre Neij hoc a° ob nabata operam epistop. Alrebatensi Donatg.

Petrus Paulus Med. professorem Theodor. male vocat.
Miracula. Sarram. Mathias Hoboken ad pontem Gestu
dis cuius aedes invidie exuentate, cum ex conuiuio do-
mum cum uxore reuersus fuisset, et mulo de Eucharistia
locutus fuisset.

De muliere leidensi a Virgine Montis acuti sanata.

Tertio Septembris Vincentius Gonzaga dux Mantus & Gallia
in Hollandiam venit, qui cum apparet Catholicum se profiteretur
parum gratus fuit. Add. Amsterodamo quod videtur cupi-
erat exclusus. Haerlemi frigide exceptus. Leidenfibus
d. Snum commendatione R. Gall. ostendit unde vel in
speciem gratulanter admissus satis imperiose a magis-
tratu petijt ut tam apud quam sui non nisi in Cathol.
a. libus hospitium haberent.

Ordines, vocat Bellua multorum rapitu, qui fere totus ex
hominibus indoctis & de foete vulgi, ineptis, impuden-
tibus constabat.

Danus & protestantes Germanica multiloquentia multa
proferebant et presumebant, sed digna illorum habebatur
ratio: os n. grande aperiebant, sed sine dentibus, quippe
mordere non poterant: unde postmodum distulerunt &
suis conquesti sunt. Partim Danus, restitit se quod principi
suo relaturus est. Anglus ex professo hostis Cathol. religio-
nis, et magnus princeps, vel ab adulatoribus audire vo-
luit, factus n. et supbia istum bonum virum ita posside-
rant, ut plane stolidum reddiderint.

Veriebantur Ord. homines sordidi qui Calvinianos pro
Asinis habebant, ut catholici qui multo plures erant
si publice sua profiteri permitterentur, concionatorum ista
morum disciplina, et coerectionum apparatus, ac indige-
nas sibi agglutinaerent.

Gallus oio pacem dyuadebat, quod ea rapta sibi imminere
hispanum videbat, inducias idem petiit quod Hispanus
ex se sua magis probabat. Arxidux quicquid afferretur
lecto.

loeto animo suscepturus videbatur.
In festo D. Martini cum ap. Agnetas virg. magno numero
Eate. comprehensissent, a praetore ad multam 1500 auz.
adaecti sunt.

Cum Scribanus fr. rector Coll. Antwerp. nov. soriet. Roma
isset iturus, Marc. Tempelius Leide. collecta ap. diuites
instituit, rogatus quid ea res Leiden. interesset, respondit
id Romae vulgandum, unde 700 fl. ibi abstulit.

Cornelius Hagius Strunius in vincula dñi operarius cum
plus sibi auctoritatis quam habere arrogasset, a dno
Sasboldo suspenditur ob liberos cum mulierculis con-
versationibus

In festo Agnetis tota civitas in armis erat et magna in-
vidia flagrabat Leidenberg, qui ex humili conditione
ad magnas diuitias smerserat, et totum ord. conbectū
tanquam hominum stupidorum regabat. hic primū
in Abbacia Verdensi ministrus Monachoru, inde apud
foarmitas famulus cellarii erat, postea timio syn-
dico adhaeserat, a quo comendatus secretarius Ord. factus
est quo in statu magna pecuniam colligebat palatiumq.
magnificum se adverso coemeterii s. Joris edificaverat
quod in hunc sordido magnum tumultum & varia ob-
loquia inter civis faciebat. pleriq. n. erant q. patres
ipius Hortulanum noberant

Dicit Novum Tr. Magistratum cum ab Ordd. general. obsi-
deretur urbs tractasse de civitate tradenda in po-
testatem Arceid. qd. ut puto mentitur ut multa alia.
28. April. Henricus Nassovius multo equitatu portas urbis
obsidet. Ernestus curiam irumpens Magistratum
officio decessere iubet, veteremq. in integrum restituit.
magno civium murmure, q. Albanū melius pacto
serbasse dicerent, quam nunc Ordd. violarent.

Multa divinator de Rege Gallorum Susse. Expeditione
dicit illum a Colon. magistratu petrisse ingressam urbis
ut reliquias de invaderet, sed id ei negatum. inde orit
de eius rede

is Sextilis ob: Colon. Elbertus Eggius ap: Franciscanos spulch
Nihil a. avidius etia Minorita quezebant quam aurum
vel argem factum vel infectum sedula admodum de
valibus et ornamentis solliciti, sed de cura animarum
admodum securi, quam omni presbiteris relinquunt.

1611

Jo. Haltemius Colucius dicitur debuerat) minister
alicuius pagi iuxta Dordracum grabatus & liberis
et uxore apostatauit, et Brabantia abiit, ubi zora
mortuus est et propemodum fame, cum paulum ei subbe
nerent frax, et ipse medicina sed infausto omnia facere
vellet, sed tulit hanc tentationem fortiter & satisfac
tione vite sue.

1612

In Martio nascitur Anhemij Fil. Ernesto Nassouio foris f. ex
filia duci Brunsvicensis et ia gelius gubernator. Dura
tus illo 50000 fl. in expensas puerperam extraordinarie sol
vere cogitur, pterquam quod magnificum palatium An
hemi edificabat. princeps Eodro paupior si patrimoniu
suis parentum inspicias, huiusmodi ditare coguntur
qui legitimis principem seruiunt, sub quo pre immu
nes debebant.

De Arnaldo Verhellio capucino apostata; lingua et gestu
valebat, eruditione erat plane medica.

Contemptim de Mauritio Colomani palatinam deducit
loquitur, cumque dicit suspexisse reliquias Vesulanarum
vix aperto capite, simulatorem et dissimulatorem
requisimus.

De sua virgine Murfense 38 ann. a 22 et cibo et potu
abstinere tradit, sicut tunc sumpto reaso mali habu-
isse, bis tunc potum rapisse; et quanyua fame esset
pallenti, raris et myrtilis manuum satis plenis,
unde inquisimus num se vello occulto alimento usin-
sentiret, et ingenue confessus est se alternis diebus
ad solis ortum sensisse in ore suo dulcedine quada
veluti mellis, tamque durare tantisper donec refecta
gras tanqua a cibo sumpto Deo ageret. item de his
lumine, quod nihil extenuat pter ex naribus, nasi
et manus frigiditas inq. inbeminus raris corpore
valore satis temperato, excepto qd de continuo capitis
dolore querebatur, cum q. regales elemosina mali
offerremus illa renuit accipere, sed filius dardimus inuit
que se ad rectas manus ut venirent curatura dixit
adit de ea hospitis iudicium, et suspitione alicuius
demonis succubi, vixum rarisum sunt rarisum, et
pluris alios decessisse postea dardensum.

erat tracti platus quidam catholicus et S. E. Duronis
sic coram syngrapha hretica duxerat romum, et hinc
fucium retinebat, negaruntq. ipsi nostri sacerdotes
absolutionem; ad hunc voratus Zell Arab. pinnye ip-
sum absoluit.

Alendis Himdy ante quam ingrederetur monasterium
Amuntatorum, cum Tobam quidam e societate con-
fiteretur persuasa ab ipso ut 100 flor annuos (quo hinc
inq. ex vris sustineri potest) collegio ibidem dardet,
consenserat, cumq. id ipsum via testamenti reborabi-
lis futurum putaret, notarius instrumentum in forma
donationis inter viuos, et absoluta confecerat, cui cum
ipsa p pudore contradicere non audiret. Cognati eius
postquam professa est aliquid centenis flor a patribus
utem

litam redimere roacti sunt.

Cognata Arghidiam
Antwerp. De Witte a cognato suo e societate induita sorore
suam virginem putis et catholica exheredavit, post morte
sua illa conquerens, ap. patris obtinuit, ut pro dimidia
parte hres ~~et~~ virum tam exiguae hereditatis inventa-
rium tradiderit, ut nihil plane putaretur. Unde ipsa
admirata, de bonis eius undique inquisivit invenitque
hereditatem illam 23000 floz. valere, arguit igitur patris
verum illi instrumentum profertur donationis quo fecer-
ant testamentum antiquam testu. ronderit, cora nolae
confiteri se donante n. dem patris dignare prestantiore
sue hered. qua exprimebat, ut hoc modo lateat quatu
ex hereditate crevisset.

Petrus datus diuus et honestus adolescens Rotrod. regressus fu-
erat monasterium cartus. venit ad hunc N. rillu. per
spetiem inuisendi, quem intem. subornabat, quid aget in se-
dentaria religione, ad suos veniret, ubi cum gra et splendo-
re coram deo et hominibus diuoret. Adolescens exhortog
teticus vbasit donec prior vix multis ab eo extorsit
causam s. notatam unde et illum redemptum egregio
excepit, et monasterio su. ignominia interdixit

In festo S. marie Magdalene vltimaei praetor rruuit in
monasterium Hicupot. eo qd p. rubezzimos roventus
Religiosi Torum tam suspectu reddiderant: et montae a
nu manuales fuerant ante annu. ipsas peccata contra
co. et eccle. rommodum, et no tm in suum sed et aliorum
monasterioru. iudicium. Rednt igitur p. tor ad idem monast.
in profecto S. Jac. et altare atq. imaginis confregit, sa-
fulam vnam et calicem secum absculit de altaris parametu
tanta rabie ut procuratix tantoru. conventuu. rasti-
tecta, et am. p. que redarguta in are deliquium
incideret. In festo S. Laurentij magistratus in oia mo-
nasteria tam mobilia quam immobilia contribuit, et
post salimonia monialibz ante 1583 ann. professis de-
runt, minoribus nihil assignat. Admanita sacris fue-
rant

non admittere, ut ita fiat. Res ad curiam Holl. deferretur.
 Senatus qui omnes hereticorum non possent non con-
 demnare, et non auderent, ne iustificaretur inquisitione
 heret. Rom. ecclie, et tumultibus suis laborantibus, extra-
 gent, caritate cum condemnat extra curiam p[ro]m[er]as
 deportandum.

Accidit Leida ut custos porta zilensis impensu improbus
 et hereticus cum Rumoldu a Medenblac S. Th. lic. ord.
 pastor Leidensis saepe p[er] portam illam tam nocte qua
 se die, tempore incommodo foras ad suas exhortationes
 exiret, et Sunday tandem se raleparientem in domucula
 ad portam inveniret, interrogaret, quis esset et quod
 hoc temporis extra urbem faceret, et intellecta et
 visa eius zelo, catholicus ille se ecclie conhiberet.

Cum Marcus Tempelius Chursij Tempelij qui olim Brux-
 elle gubernator fuerat fr[ater] F. vulgo Jesuita ruger
 a colore barbe dictus, a Mauritio contra Leidensibus
 defenderetur, Mauritiij benevolentia columnator
 maledictus n[on] historicus, imo Jesuitas reprehendit et
 aulicus. Sed agere non sacerdotis, adulare non mone-
 re dicens. 25.

De Gogriensibus proditionis delatis, sed innocentes dimis-
 sos, idque fraude connotatoris, (ut ille scribit) Exeter
 7 Martij Cantabrigie in Anglia illustris disputatio habi-
 ta magno apparatu, cui intererat Rex, aliquando p[ro]s
 aliquando respondens et aliquando opponens. In scol.
 defendebat Davenantius haec axiomata. Nulla est
 papa temporalis potestas sup[er] Regis in ordine ad bonum
 spirituale: 2. Infallibilis fidei determinatio non est
 annexa cathedrae papali. 3. Caeca Jesuitarum obedientia
 est illicita. In fine D. palmicinus: coniurati-
 onem contra principem factam, tenetur q[ui] denuntiare
 etiam si p[ro]bare non possit. Delictum contra territorium
 romissum puniri debet. Item Magia & Medicina
 eisdem morbis non medentur. Morbi ex ylturbationib[us]
 quam humoribus sunt graviores. Aescus maris non est
 Luna.

Epitaph.

1615.

Epitaphium a Rege Jacobo matri positum Londini in templo
Westmanasteriensi
D. O. M.
Bonae Memoriae Spei aeternae.

MARIAE STUARTAE

Bellum Caroli Subaudis Ducis in Hispanum. mortua Catharina
filia Duci Mantuae. Vincentio Gonzaga collorata, cum ditione
Montisferatensis, cum eodem litigabat de tutela et administra-
tione bonorum ad defuncta sobolem spectantium, atque in Senat.
Mediolanensi succubuerat. quo missus Jo. Nassovius
cum 600 equit. sed ante quam adveniret bellum seditum
illi miserè habiti, patriam depetierunt, Comite Argentor.
pro debitis arrestato.

A. idis in locum Aquadunum Jesuitae elegerunt Mutium
Vitellium civem Rom. tantaque pompa illa designatio
per ipsos publicata est atque si alter pont. Rom. electus
esset. palam gratulantur tantae urbis felicitatem
quod ex suis civibus eodem tempore haberent. Rom. pont.
et Societatis praefectum.

Vitreae Victor Sforza sacerdos adfuerat Aegio can. s. piti
et ita ordinat funus, ut romanonici consanguineis
praecederent. id indignè ferentes heretici Victori insidiabantur
atque in festo S. Martini, cum 10 hominum eodem habuerat
inter quos Jacobus Clesius Haeclemensis, qui cum esset
sit incontinentes ingreditur Jacobus Martini vero
pretoris, quem Clesius contra votum suum ingressum
videns, recurrit ad interius ostium domus, ostiumque
illud ante faciem pretoris obfirmat, verum ille ingenti
quem secum tulerat malleo ostium effringit. Qui in ora-
torio exant strepitum hunc audientes sub sacras extra
oratorium referre et tutiori loco abscondere parabant,
Dns Victor absoluto sacro inferius in cubiculo suo sedebat
verum pfor oia scrutatur, ut recondita quaeque profert
eaque secum auferre conatur, cum vxor aduorati
Montisvaldoni, qui in vicino habitabat et sacro interfuerat
pro universa illa suppellectili servanda fidem suam mtepo-
nit, ita dubius et incertus unum ex lictoribus ad custodia
apponit, et ipse ad senatum recurrere iubetur oia auferre
in st

* in curiam portandam: cumque hostia reperiretur a
 quibusdam nobilibus p[ro]tori p[er] minoribus Rosatus offertur
 qui ad haec, an non maioris pretij bestia deus est.

1625

In nocte natiuitatis d[omi]ni paulus Gerastimus conuentum
 apud Neoportum receptorum S[an]cti S. Marci in d[omi]no Amberg[er]shab
 habitante praetor iuruit, et vnde Neop[ort]i sub interminatione
 officij sui eo producit, ut sacerdotem et eos q[ui] reuerentiam
 ederet r[ati]o[n]e, contra h[er]e[ti]c[um] Martinus Vermesius suppl[er]e
 libellum offert, contra r[ati]o[n]em esse ut quis se accusare
 cogatur, p[er] eum, contra Dei contemptores et humana
 forma bellitas nihil obtineri potuit.

De Ingratitudine Condes quibus Rex Hispaniae contra R.
 Galliae, ab eo profugus susceperat

De Seminario Hollandico sacerdotum p[ro]fide Leonardo Mario
 Gofano theol. licent, vnde plures in Hollandia, submit
 tebantur. Sed D. Sibrandus Sixtus Friso, nicolaus Nonig
 aliique perpauit illud Labanum tum transferre volux
 runt, alij contradicentibus

Infinitas or[ation]e Belgrum iuuentute tentare, et byglare
 sup[er] externis et internis, et v[er]sari in v[er]s[us] h[er]e[ti]c[is], et in
 v[er]s[us] h[er]e[ti]c[is] seculo, v[er]s[us] h[er]e[ti]c[is] h[er]e[ti]c[is] v[er]s[us] h[er]e[ti]c[is] v[er]s[us] h[er]e[ti]c[is], et in
 v[er]s[us] h[er]e[ti]c[is] seculo, v[er]s[us] h[er]e[ti]c[is] h[er]e[ti]c[is] v[er]s[us] h[er]e[ti]c[is] v[er]s[us] h[er]e[ti]c[is], et in
 tamen v[er]s[us] h[er]e[ti]c[is] se reb[us] statuum immiscere. Belgium in
 provincias et residentias distribuere, fixe h[er]e[ti]c[is], nec
 migrare sine mandato superiorum. Superiorum residentia
 Traiecti vel Leida, qui pecuniam missumis seruat, qua
 in v[er]s[us]

in usus suos colligunt. Numerum Catholicorum. eos deservit
Et oia ad superiores suos defere occulto stilo, velut de
Mercatura agendo, usque inde ad provincialiales, et illos
porro Remam vel Bruxellas.

Ex processu Roventij

Epistola philippi Roventij Archiepi philippi & ultraiechi vicarij Apostolici p provincias confederatas Belgij, in qbus queritur de Jesuitarum tegnis, calumnijs, machinationibus et falsitatibus, cum n religiofos in eas parochias introducere conarentur, qui auctoritate virarij no agnoscerent, eorum fautores usu caris sollicitantur.

De alijs ab eius affectis scriptis; De morte Jois de Vout de simstris item Jesuit machinationibus, De Gysberti de vianti matrimonio, De Vossio. H. Strickio, Burenis Waestelario, peltio, hesio, Honorio Axelio, de molestijs sollicitationum in curia Romana.

Constituti pastores Amstredami Leonardus Marus, Stefanus van Gharck, Jac. Flans, Henr. Ebbius, Jac. Vlieger paspoort verleen a 1634 aen Gysbert Bosman in Adriaan van Venesse van hulpe om naar colen te reysen.

Ex his 13. 23 Maij

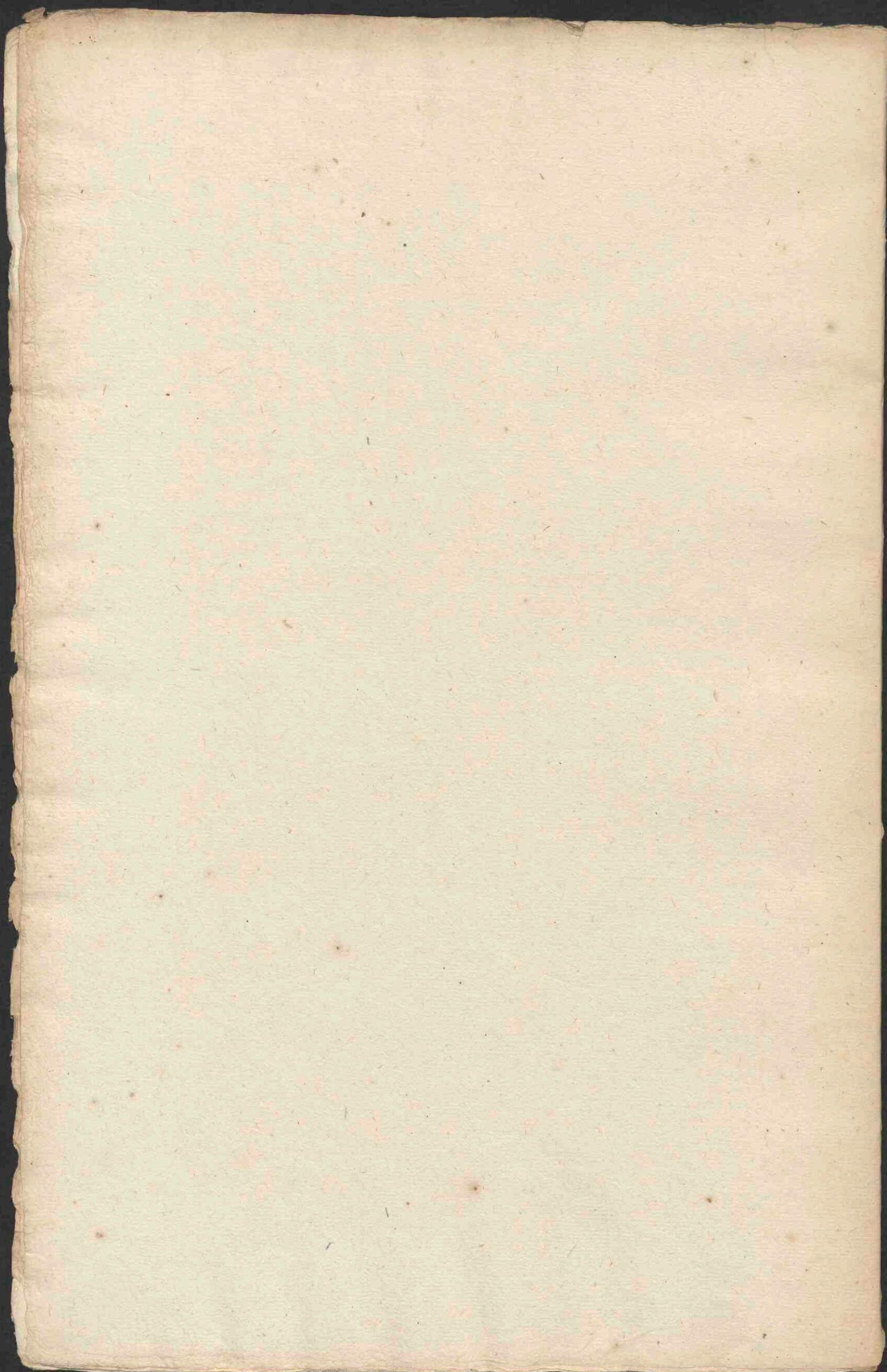
Dat de Jesuiten hadden geprocurert by de Infante, dat sy verboden soude den Ambassadeur van spanis sijn ges tegens de Jesuiten te assyren, dat de Jesuits chaege dat hy te komen was ydome ten fine dat alle de religiose bynt Holland soude sberden gesont. Dat sy tselve meede van de ges ende de sijn, by den Ambass. van spanis, ock by den Coninc selps hadden soustgestoet, maar dat den Ambassadeur niet beter was onderuset, dat soo hy ges volcomende instructie soude an la faulle, by d Infante anders soude informeren.

Rouvenius

Bestelt ouer get Bisdom van Haerlem Leonard. Marius Visitateur ouer de dioecese van Vro Waestelre, Boole, stude d'ouk de witte.

Ao 1633 bimien vho ingestret virariatu et presbiterium Ende geromittet Joha Waestelre, Lamb. soijt Henr. Steen, Ger. pelt, Jan puttamer licentia, ges meede een roe ararium. Vylt. Waestel. Thesaur. Montisma

Montfma Voss, Orlogt, Gwert bay Moor. Bernit
way Houdius. Autorisat Joen Martinu
Kunium Hoomb prieste om in Moarboey in dare
ontrent sijn ampt te exerceren.
Salsboldus la^o 1633 dictus Augustus phle et Ulbrach be-
rarius Apostol. Nominantur in vrsam archis
Hemb. Medemb. Theod. de Witte, Cygnbt Kemphouw
Lamb. Foent, Joes by Ens, henrick bay Wou, Jom
mulact, petrus henrici purmient, Gwert peet
Jarob de la Torre, yde is canon. mds Dom gregorius
opde presentate bay Comin by Spanish 1621. de
proostie bay Oudmunster aus henrici vordenn de
Oldenzue, de proostie bay St petrus aus Cornelis
Janfanius pffessor bay Louen / Anton. Vossius, hinc
Calemus, Augustinus Blommart canon. de oud Mun.
Martinus Modicus Johan Stalpaert barman Stork.
Jen Cuijck, Curcard. hesus, Jo^o Jron. in Jarob
van Buedy 1628. Johan putkamer 1635. Lub. Frood-
mond. professor Louen. Gerard Zwijsen, 1636. Egid.
Riddz 1637 in St petrus / In S. Marus 1621 Johan
Waarstelae, Godfralc Smont ab Heerma, Margare
de Witte, henrici stemius / St Jans, Jarob van
Suedingen, Gerard Vboud, Cornel. cors, Adriaen ba
Osthol, Egidius Langenhoud. pastor mds Bure
Rozek Gerrit peet in barman Stork, assistent ten
paul. van Gerastey in Willem vlug / St Geert, hinc
Stein, Jac. Leonius, roadiuk, Joes Superus, feoris ba
Vrianch in Gerrit bay Honthorp. St Jarob / Jodorus
de haesten, Thomas Haefacker, Cass Adams, henric
Choss / S Nicol. Johan putkamer in Wille van Borey
Corn. bay Holt, petrus peet.

Memoires de France.

Les meurs de Baucq du Don Guaston frere au Roy de France sont merueilleuses, car il est esgoutte, paillard, iurateur et blasphemateur, infidel, superstitieux; en somme plein de toutes vices duquel on ne peut aulcun bien: toutefois malheureux seroit la France d'un tel Roy.

Au vie du Card. d'Amboise 70 pa: pour la traite de Cambray, de la part du Roy fut employe Le card: d'Amboise, comme celuy auquel par ses sens, prudence, vertu, et loyauté, il a tousiours tous ses secrets, et baillé la conduicte de ses principaux affaires

pa: 81

Aussy auoit il dure long temps, dans la cour, chose assez rare a personne de reste condition se trouuât peu d'exemples parmi ceux, qui ont manie les affaires d'auoir continué come luy dans la faueur de son maistre pres de 30 ans et iusques a la mort: luy que durant ce temps il n'y a pas eü faute de gens qui ayent voulu l'attaquer.

Malherbe epist 36.

L'Anglois s'attaquant au Roy et un petit gentilhomme de 500 liur. de rente, qui s'attaque a un qui en a. 30000. Il ny a que deux Roys en l'Europe, capables de mener du canon en campagne, et on ne conte que deux puissances en la Chrestienté, la France et l'Espagne, pour les autres se font leurs suiuaunts et rien plus. Vanité Francoise.

Voicy son general epistre 35.

Mont le prince est debant Sonoy ou il assiege Brusoy. les assiegez ont fait vne sortie, ou il est demeuré deus de liurz prisonniers, qui ont esté pendus a l'heure mesme. et apres sont venus vers luy et deputez de priuas pour le prier de leur donner quelque temps pour disposer les restes a l'obeissance, il leur donna autant qu'il falloit pour aller et rebtenir, la chose n'estant faite; il fit aussy tost pendre ce deux deputez, qu'il auoit retenu, ditte luy en face la grace. Le prince de Condé homme de Baucq et toutes portes de Megantete, seruit outre mesure

Je vous en diras bien pour vous faire cognoistre, qu'il n'est
pas impossible que quelquefois on n'efface des choses qui
ne sont pas incertables. Et voicy bien, il y eut samedi
8 iours que le Roy estant venu pour la Reine sa mere
lui dit tout haut, et en l'ouï, qu'Alberstat avoit esté
prens par le pays, qui s'estoit eleve contre luy, et l'audit on
pris dans une maison assez foible, et l'avoit même pendu
de mains lues a l'Empereur / ceste nouvelle lui avoit
esté espartie par son Ambassadeur, qui reside a Bruxelles.
Cependant celle si est trouee fausse; que l'on tient que
luy et le comte de Mansfeld sont icy dans 5. ou 6. iours
Dit de prince de Galles, qui estoit esté au Cour de France
morgue, devant aller en Espagne, que la fille de France
est la plus gentille qui soit au monde, et que ne soit
point qu'il y ait, non une personne de sa qualite, mais une
dame de France, de qui l'esprit ne perdust sa cause
sil estoit mis en comparaisson avec le sien.

extrait
La chasse de la beste Ro.

par Geor. Thom.

Que le pape est l'Antichrist a Rochelle impz lay 1611. m. 8

ca. XI. pa. 73.

Si au iour de Vincent le temps est beau et fin.

Appreste tes vaisseaux : tu auras force vin.

Si le iour de S. Paul est beau et sans nuage

D'une riche maison cela est un presage.

Si le temps est couuert avec orage et vent.

Il pronostique guerre, & de troubles argent. 215.

Au presard

Des satellites et emissaires, nous appellet, troubleux
trouble estats, seditieux 215. mais qui sont ceux q'usent
aux Roys les tailles et tributs ? Qui sont ceux qui se font
sous traictz de la iudicature des Roys. ne sont ce pas les
ecclésiastiques Romains et notement les papes, qui ont
esté les boute feux des guerres en la chrestienté depuis
long temps. Qui sont les meurtriers des Roys, et
ceux qui les dégradent p' grace speciale, s'ils ne les tuent
ou font tuer. n'yt ce pas la p.R. et ses satellites, qui
en voye pour seduire les peuples, et soustraire les cœurs
de leurs princes, et pour les induire a rebellion et rebolte
par absolution de leur serment, et de leur fideleité due
a leur prince legitime 215.

Les papes neantmoins q' les Emp. et Roys promettent de main-
tenir eux p' tout et en tout, il ne les recognoit point pour
membres de son corps. Tant prest de les retrancher comme
du poil a la premiere demangeaison qu'il sentira. et la
premiere mouche, qui te picquera, de mettre leurs couronnes
et rayames en interdit et leurs successeurs et ysons
en bute aux criminels, q' pensent pouvoir entrer l'enfer.
Et meriter le paradis p' tel oeuvre agreable a nostre sainte
tyrannie et tyrannique saintete. 215. 13 m. fin.

Viegas Jesuite en ses romans sur l'Aporalyphe, dit, Il semble
que S. Jean a demontre Rome par des preches tres clairs,
quand il a dit que la femme est assise sur un montaigne: bone
toutes

toutes les choses qui sont dites en ces chapitres quadrant et
s'adaptent a Rome de point en point, cap. 17. lit. 3.
Et vero Romanam Joan: clariss. argumentis videtur indi-
casse cum dicit mulierem sedere sup 7 montes et
omnia quæ his capitib. memorantur in Romanam urbem
quadrant.

Discours de la possession des reliquies de S. Vespasien de l'edoy
l'ay 1634. 33.

Il y ait en nostre voisinage un gargon qui aiant perdu la
langue, par la malignité et violence de la petite vérole
ne laisse pas de parler intelligiblement, et prononce
toutes les lettres de l'Alphabet.

Jean frere de Laval en son hist.

Pa. 527

Liv 19.

Le mariage de Monsieur et la reine d'Angleterre ne pro-
vedo, eu que le conseil de la Reine n'aye trouue ce mari-
age assura pour l'estat du pays, veu aussi l'inegalite
de l'age, ou pour le peu d'affection quils ont pruz que tous
d'ltre commandz p un prince estrange.

La Reine de Navarre apres les conditions du Mariage entre
son fils et madame Marguazete au contentement de ses
maistres absolu a Blois, remenant a parns pour coparer
des royaux necessaires, devint malade, et mourut bien
tost apres. Il y avoit qui disoient qu'on l'avoit empoison-
nee le cerveau, par l'odeur des gans parfumez qu'on luy p-
senta. En l'age d'age 43 a 44.

Liv 31. feul. 18.

Monsr le frere du Roy protestoit p le s^r de Forcetot aux boisel-
lois de sa part de s'implorer de toute sa puissance. Et
embrasse d'uy bon coeur la querelle des Eglises reformees
de France, pour leur procurer une bonne paix, au dictoria
memorable, et libre exercice de leur religion, s'oyent
particulierement resolu de faire pour eux, et en faveur
de leurs privileges tout ce que luy seroit possible jusques
au hazard de sa vie.

821.

Monsr euyde estre empoisonne s son vin, mais pour leant
quil avoit mishe et le peu quil beuvoit estoit esgarde
comme le s^r de Roze, ce que le Maire de Rochel faisoit
publiquement entendre, avec les advertissements qu'il
disoit avoir receus, qu'ilz eussent a se tenir sur leur gardes
que restoit bien raison de s'implorer plus que jamais: quoy
qu'on ne parlast que de traveux et de paix, qu'estoit le temps
ou se faisoient coustumierement les plus grandes entre-
prises.

822.

Un grand commandz gouez du pays bas, qu'on estimoit plus doux
que le duc d'Albe, quil ne traicta les Flamans guere plus
doucement, mais au lieu que le duc discourtoit en public ses
rigeurs, restuy cy se contentoit de les executer secretement.

Pans

Sans se tourmenter des moyens, qu'il debroit garder a perdre
ceux qu'il tenoit pour ennemis de l'Inquisition, pourveu
qu'il en fust derogé. Liu. 34. 882.

Fran Bodin docteur amy de paix et du bien public aux Estats
a Blois l'1577 député des Normandois prétendit la France
après ceux de Paris / Le chancelier Birague s'excusa
qu'il estoit étranger et septuagénaire 885.

On dit la que les debtes contractez par les Roys précédens
excedoient cent millions.

Discours de le tiers estat sur ce qu'on ne veult qu'une reli-
gion en France et sil sera practicable 890 domme en
vain dont suit la rupture de l'edict, et establissement
d'une seule rel. cathol. Rom.

Monsr de Hageheu rememore en la harangue du duc de Mon-
pensier aux Estats de Blois 901. 89.

Bodin maltraicte pour son opinion 903

Liu. 34.
Response du prince de Conde aux députez des Estats a Blois
envoyez a luy; qu'il estoit content de ve les voir pour ce
qu'ils estoient la source et cause principale de tous les maux
qu'abort a souffrir ce pauvre Royaume, et qui avoient
tenu a toute instance, et moyennement envers le Roy pour
leur oster la braye religion, sans l'excuse de laquelle
ils ne desiroient vivre une seule minute d'heure 909.

912. Casimir palatin vend et quitte le Roy toutes les terres
et appoyemens, qu'il luy abort donne a sçavoir le duche
d'estampes, les 9 seigneuries sises au duche de Bourgoygne
la pension de la Capitainerie de cent hommes d'armes,
et l'estat de Coronel de 4000 rentes, pour n'estre con-
traint de faire chose aucune contre sa conscience ou
judiciable a ses freres confederés.

924. Autres députez abort de longue main remarqué les
ruses des cathol, et maintenoient tousiours que cees
ruses n'estoient que vrais moyens pour endormir et vous
apparence de belles promesses apparesse les protestans;
a fin que sous l'assurance de ce repos et espoir d'une bonne
paix que s'ensuivoit ils n'abusassent aux moyens de se
pparer

preparer, et de bien conduire leur guerre
 Les Soldatz du prince de Conde) Pestans espars p le gouuernement
 de la Rochelle se comportoient fort insolentement au do-
 maine des Rochellois, Lesquels se plandoient, disans, que la
 plus part estoit de mauvais vie, et tant s'en faut qu'ils
 fussent de la religion reformee, qu'il estoit apparence
 par leurs oeures et actions, qu'ils n'avoient aucune
 pourquoy plusieurs a cause de l'association avec les
 Catholiques, commencent a regretter de celle, disans
 que cela estoit un stratagemme de leurs ennemis, pour
 les ruiner du tout. 27. 925. Et que ces soldats
 Catholiques estoient une peste entre les leurs 930.
 popellinere gouverneur de Marans pour le defendre contre
 les catol. 932. lib. 36. 936 - lay 1577.

Au fait de la marine, non seulement une bonne police,
 mais aussi un service et bien accompli commandement
 est sans aucune doute plus requis et necessaire,
 qu'en aucun autre endroit, comme estant ceux qui
 font profession de naviger constamment plus rusti-
 ques, moins obéissans, et plus desbordés en leurs
 volontés, que ceux de la terre. 27. 937. puis marmes
 et rompus a la marine

971. En l'edict du Roy en lay 1577. article 35. Et d'autant
 qu'au moyen de nostre declaration tous arrests et rigours
 donnez contre le feu sieur de Chastillon Amiral de France
 et executions d'iceux, demurerent nuls et de nul effect
 comme chose non faicte, ny advenue, et ordonnons que
 tous lesdicts arrests, procédures et actes faicts contre
 ledit sieur de Chastillon soient rasés biffés et mis hors
 des registres des greffs, tant de nos cours de parlement
 que de toutes autres Jurisdicions, et que tant la memoire
 dudit Ammiral, que des enfans de celui demurerent
 entiers en leur honneur et biens pour ce regard. 27.
 comme aussi des sieurs de Montgomery, Monbrun, Briquemaut,
 et Cauaignes. 27. publie au mois de septem.
 bre.

liv. 36. fol. 980.

L'Esque

L'Evêque de Valence Monluc, étant l'an 1560 ambass.
à Bude apportant le Bascé de ce lieu la paix, craignat
qu'il ne le print mal à gre. Luy démonstre la pitie
que tout homme de bien doit avoir des pauvres mme
cens, qu'icy leurs corps et biens portent les plus souvet
le faix de la guerre, et luy mist en avant, la benedicti-
on qu'il devoit attendre de Dieu, sil vouloit de sa part
consentir au repos et soulagement de ces pauvres
affligés. A quoy il respondit en telles paroles: Si
tu m'eusses troube faisant la guerre en soldat, ie
serois fort marry de ce que tu m'apportés, car tout
le bien, la grandeur et le credit que ie puis esperer,
ne depend que de l'exercice de la guerre. Mais la biei-
te est telle, que jusques a ce iour, le lieutenant du
Roy des Romains, moy, ny nos gens, n'abons fait
la guerre, qu'au boeuf, au bache et au pauvre payt
de forte que ie suis grandement obligé de ce que tu
m'apportés le moyen de sortir avec mon homme de
ce bryandage, tant contraire a ma religion, a
ma reputation, et a mon estat. *paroles dignes*
d'estre engrainés par tous les rarrifoues en 1578.

Et fut: Que la religion ne se plante des armes
mais de patience, d'innocence, de pureté, de bien et
de confiance que nous devons avoir en Dieu, qui est
assez sage et puissant, pour en despit des hommes
defendre luy même sa querelle en

995. Du capt de pont Francois au villays Becourt est
en la maison de Jean Millet, lequel avoit 3 hommes
et belles filles, Marie femme de Anne, ce capitain est
plein de bien mit ses yeux sur Marie laquelle comé simple
fille de 16 ans n'attendoit qu'a servir le capt. pour l'adou-
rir, pour n'avoir occasion de mal parler aucun de la
maison, dont il. En se ama en son amour desbordé, dont il
demanda son pere la fille, qui se excuse honestement, dit
le capt. En volera luy mit l'usfauette a la teste, qui sen-
fuit, et la fille laissant la chambre se voulut aussy

Pannee

sauer, mais les soldats mettent la main, et en somme
 le capt la viola, comme des autres apres luy, et apres
 se moquerent: mais la fille se desirant venger, quand
 le corporal vint dire quelque chose en l'oreille du capt.
 elle print un couteau du table, et luy ferra dedans
 le coeur, si quil tomba mort en terre, et en fuyant la
 ou estoit son pere et mere l'alla z arontez mercha
 suivie des soldats fut pris, attachee a un arbre et gar-
 quebusue. Les parents se plaignans a ces voisins,
 fait tant, qu'ils se mirent en armes, et massacrerent
 tous ces meurtriers, voire tous les 3 compagnies
 sans qu'aucuns eussent

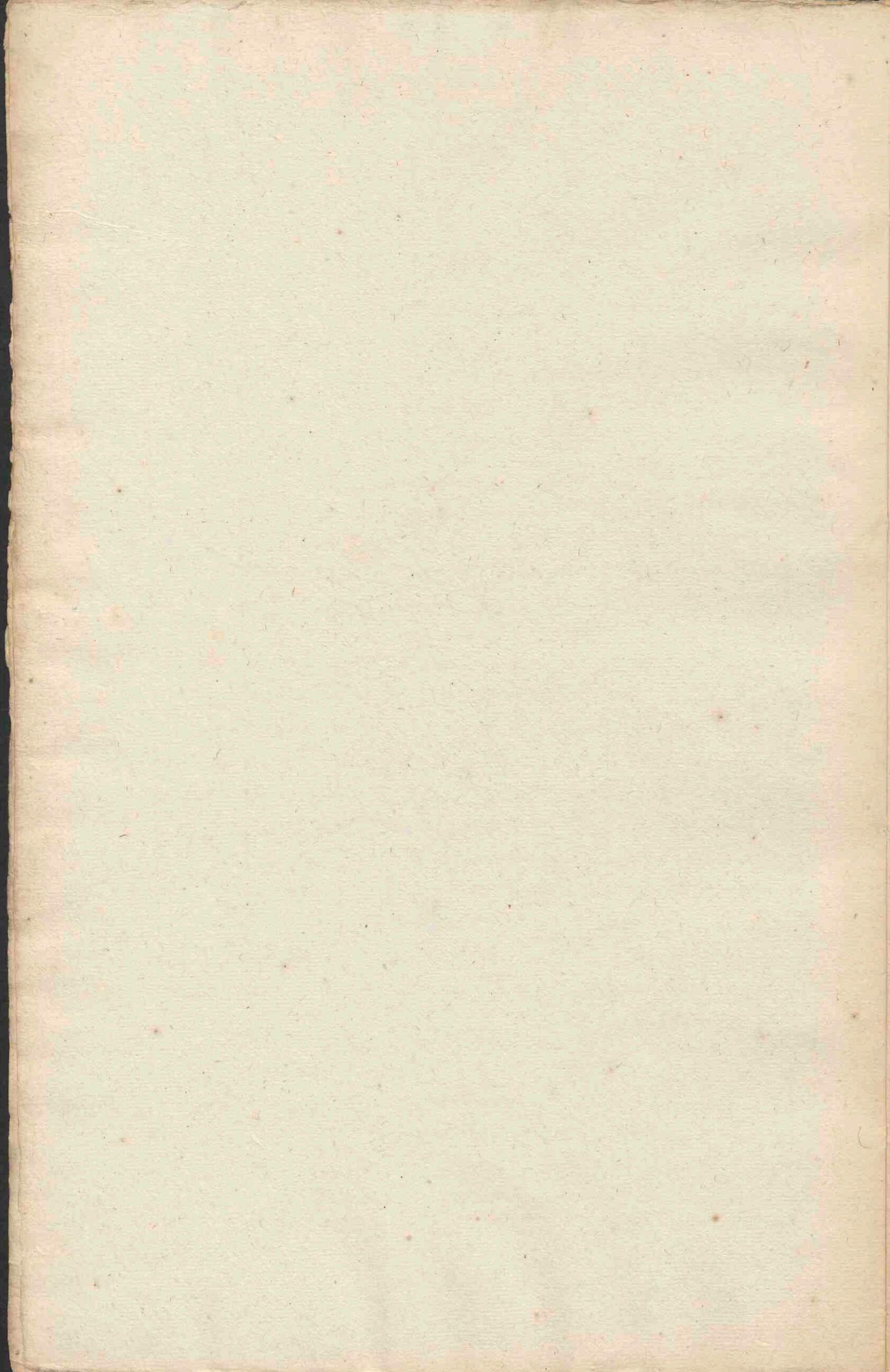
liv. 38. f. 1018.

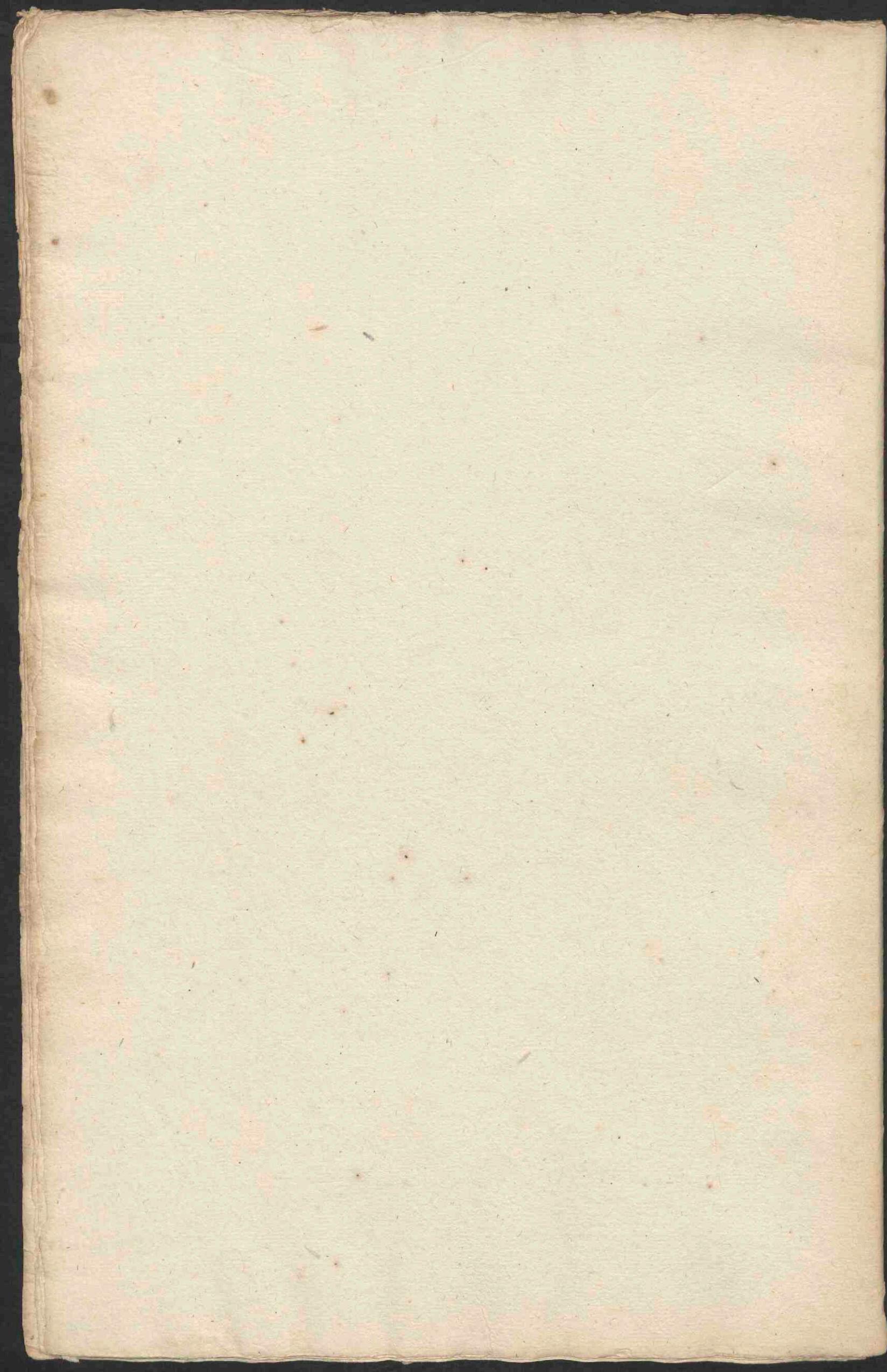
Institution de lordre des Chevaliers du S. Esprit par le
 Roy Henry III La bulle du premier iour de May 1579.
 sur le 2 heures apres midy en l'Eglise des Augustins
 a parys, ou tous furent vestus de chausses et pourp.
 de toile d'argent sous leur arroustement ordinaire

ib.

du combat des gentilhommes Francois, le comte de
 Carlus, le baron de Ribrac, les sieurs de Maugreon,
 Schomburg, Tyuaret, et le puisne d'Entrages, & un
 ffe pres de la bastille ou ils combaterent 2 a 2. xv. h.
 que de quatre en moururent sur le camp 2. et deux
 decederent peu des iours apres, les 2 derniers eussent
 rent. Carlus et Maugreon enseveliz a st. pol. voyez les
 epitaphes es Antiquitez de parys.

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

rentme gincel van Noorthollant voor sekeren vrydo
i van rollen 27. 820 gulde. Mr Jacob van Bristcum
zaet ende rentme gincel co: Mat in dy landt van
Wtwerf, Gysbert van Wely, Jan Oltens van hantel
hindere splinter, Adriaen van hantel in Wtwerf
Jan Sprunck de sijn hantel. Nuyt teet in m^r Gysb.
Gonert Wed. 7 Agatha Willem Fijntes wed. tot Lijue
7 Agatha Willem Fijntes Willem de Lijue nuyt te.
Jacob ten houw capel. Joff. Maria van Hesthij,
out 17 jaers. Johan zail en Anna dink Jan de
sijn hantel tot Lijue Inbet, Cornelia, Gerburg, Ad-
tange Willem zailen hindere. Jacob Gysb. bantel
eem. Gerburg hantel sijnout de Thomas van
hantel ende Cornelia dink Euz Wines de sijn Wylf.
h. Claes Koverh rector te Bramvoly tot Lijue Joff
Adriana Cornelis van Middelb. de 7 Agnes Lijue
suster, Frederic van Wonenbore 7 Adolfa van
Wutenbore sijn Wylf tot Lijue Jan Jan van Kuhnber
sooy 28 jaers out / 7 Steun van Hutend 24. 17 Joff
Susanna van Hatmijde kloster Joff, Mr Lamb van
Graef en Janna sijn Gysb. tot Lijue Arrentz Wijnth
Anna Inbet hare dink / 7 Brest van Juffars Ad-
van Kanstroons wed. tot Lijue van Hoitard 22. jaers
out. Johan 23 laef. 20 hare sonen. Cornelia hantel van
Wonenb. wed. Catharina hare bende de Gysbert van
hantel 7 Janna van Sronpshij kloster Joff S. Sijbaes
suster Elisabeth geert Kijns de tot Magdanne iten Calla-
zine Lijue suster Johan van Wiskel en 7 Dieric Botte
sijn Wylf 7 Dieric en Lijue sijn hare bende dink /
• Henric de Boly de Cornelia Gysb. van Jan Antgoniff wed.
de 7 Anna Lant. Lijue wed. tot Lijue Arrent
• Jan Botte van snellent houw 10 jaers out, Joff. Alferic Agnes
en Gerarda. alle Bottes kinder.
Mr Juman van Moresdace can. t'oudemunster tot Lijue
Henric Jan van Sijnk Antgoniff 10 jaers out.

Wapula Grent Guezloff van Myrs d^r, Aelt Jan Dalens.
 d^r van nfflesten. Enmay soen van Jan Ankomst van
 Cunrk en Aelt Janb voers d^r, Anna Judelfs dochter
 van Hoory. f. Janna Steis van Brakels d^r
 Aelt Willem van Hmderskens vbed, Willem Gimo h goest
 soen van Graay. f. Gestrunt Jacobs d^r van Zunke
 van Nievelt gepromert bij f. Judite van Rensse
 van Culomb. Cornelis dander Maetz en f. Maetz
 teet sijn vbrnt tot lque f. Elisabethe zard d^r vbraut
 f. B^r Cornelis van Leulbers d^r gepromert bij Gabu d^r
 van Michael Sabms. In eerste vbrnt, f. Maetz. Cornel.
 van Leulbers d^r ex vad, item Aelt ex radstet vfabu
 vfabu clas d^r van geluenn. Jan obstach van Abintoy.
 tot lque Aelt Jan d^r. Aelt dungs van lende tot lque
 peter sijn soen 34 iaren out. Katariny Aelt ter Wely
 d^r. Grent Veulens van Woudent, Grent pok fofte
 Anna tot lque f. Sophie hare d^r 17 iary out
 Jannus en G. Will. v Woudent d^r 2 iary out, Jan zael
 inde Merusger sijn huysse. Grent battonterst
 inde Aelt sijn vbrnt, Veulens zard soen.
 f. Elisabethe Jan van Cunrk. Aelt. huysse. Digna Vullis.
 vber. van hamelenti. fester Maetz. hare d^r s. Cecil.
 Mr Gbert Beuelant ad^r. lbrny f. Genera da luyt.
 Wyrk 32 iary out. In 24. Anton zard soen 11 iary
 non tot lque Mabelie sijn vnt. d^r 9 iary. Jan tacht
 van Amzonges tot lque h. Farob rid te dnyfensunp
 20 iary, suede out 21. Durek puch velle va
 Amzonges f. Splinter van costrum, Grent Slarisch.
 Jan peter a Mathe vber van Jacob van Heinsber hypo-
 thequet op sijn Gunstige tusschen de Sme en Regulier
 bruggen tot Bescue van Beetol. de luyke de somme van
 1085 guld als zist van tooppeminge 1570.

willen.

De wijn vryjs voor 4 maanden also van Victoris tot Lief-
miske 1562 by Bartol de thijl geparkt voor 7^m vj pl. tb.
te maent voor 660 pont tot 20 st.

Endem tempore Gerrit van Hontgeep geparkt de hopyns
voor 7^m m^v xxxv. tb. 1562

pete Gysbert van hwe harman de Hon Lubbert van
Eleeff Burchd parsterd

Adriaas van vosterum de vlynd rijd 855 g vlyscnd 1800 g
Willem vrbhare van Brand vlynd rijd 300 tb

Cornelis de coms vlynd rijd, Splinter van Rossun, Aert
Cornelis de coms, Jan Andrijs Brij, Aert van

Hong, Willem vrbmast, Jan dreef Noteboom, Wille
knijf, Jan lauberman als nafact van Willem zandpo

wander Mee, Willemg cornelis Croon vlynd rijd, M² Adia
van Aller, Johan van Swol in Amstergs Bogarts sijn

huysse, Gerrit van Eck burch name van 7 Agniet Wil-
lem d^r van vlynd rijd sijn moeder in Johan van Henesse

van Baran, henric cornelisp van Bijnum 1562
Derfor van Gysbert van Honteburch Gerrit

Dreef vlynd rijd Hoelof van Neely in dize cruid door-
weerdie der Stadt vlynd rijd, Jan Gostend vā Amstonges

Brient Jan van Fairbeek, Guelis Mats. Block, skuch
Ariaansen van Hildimpen, Leertuyt harman van

vryhufen nat. dochter, Hoelof van zyl, elyas vā hoorde
Farab, Gert-peters, Jan Bunsens soen, Aert Jan van

Buessums, harman de Jong, herman van Leubbers
Cornelis Aert Moutbals soen, Adam Cornelis van

tettelins, Famirge Gerrit van Hnebelts d^r hon L
vlynd rijd d^r van Hauesobay geparkt by Agniet

Jan Aerts van Buessums d^r sijn huysse, 1562.
Gysbert Aert van haesey de hopymate tot sijn lye

voor 400 g. Ansem Farab tot sijn lye het weerdie
sijep vant in voor 320 tb.

Cornelia

Die boerbuider j. zont, dy die dat milt die sal gobber
dat m. d. d. d. l. /

Die boerbuider v. h. l. g. a. t. die v. d. c. o. v. r. r. a. u. l. d. e. d. e. n.
die v. d. l. i. d. t. m. e. n. e. n. g. e. l. f. e. r. d. a. n. t. o. v. d. e. l. o. c. h. e. m. i. d. t.
al. d. e. d. i. n. g. e. n. d. e. s. s. e. d. s. b. a. n. i. c. h. e. z. i. n. v. o. o. r. s. o. v. e. r. l. e. d. e. t.
z. u. s. s. a. m. b. a. c. t. e. d. y. m. a. r. t. d. e. d. a. n. t. o. v. e. n. e. n. g. e. l. f. e. r. /

Die sal g. d. o. m. e. g. r. o. u. d. e. m. i. d. s. w. e. g. o. f. a. n. t. v. e. m. i. d. s. l. e. g. g. e. d.
i. n. g. r. a. f. t. b. o. u. d. s. w. e. g. b. e. m. e. d. d. b. u. v. s. e. d. l. i. n. g. e. s. a. l. f. o. r.
d. i. e. h. e. a. l. f. u. n. d. v. o. o. r. m. a. d. e. s. y. m. u. r. g. e. s. f. o. r. a. l. l. e. l. e. g. g. e. d.
i. n. d. s. b. o. e. g. e. y. a. n. n. e. t. t. e. r. f. u. n. t. n. i. c. o. l. a. r. d. s. v. u. d.
i. n. t. e. d. e. d. e. s. l. o. u. d. b. e. d. e. d. s. /

Die h. m. i. d. s. c. o. o. p. t. o. r. v. o. u. t. g. o. t. t. b. e. g. o. f. d. y. m. i. d. d. e.
d. o. s. i. n. v. e. m. e. t. f. o. o. r. i. s. d. i. e. v. e. r. b. u. d. d. e. t. m. t. t. /
g. r. e. d. v. e. r. k. o. n. f. e. s. s. e. n. w. e. g. f. e. m. i. d. s. d. y. f. u. l. l. e. d. y. s. t. e. m. v. o. o. r. d. e.
c. a. m. e. r. l. a. n. d. b. u. i. j. f. e. d. l. i. n. g. e. s. d. y. f. o. r. d. e. s. /

Die b. u. d. e. g. r. a. f. t. v. e. r. l. e. d. s. h. o. u. d. i. s. c. a. m. e. r. l. a. n. d. d. i. e.
v. e. r. b. o. d. e. - n. f. e. d. l. i. n. g. e. s. d. y. f. o. r. d. e. s. /

Die p. r. o. v. i. n. c. i. e. v. a. d. i. n. d. e. r. l. a. n. d. v. a. f. i. p. u. n. d. s. v. t. d. e. v. a. f. a. n. g. e. r. s.
d. e. i. n. d. e. g. r. a. f. t. d. i. e. v. e. r. b. u. d. d. e. n. - n. e. t. o. v. d. e. s. /

Die boerbuider v. h. l. g. a. t. die sal d. e. r. f. t. a. r. g. e. m. i. d. s. t. b. i. n. t. u. s.
g. e. w. o. n. t. d. e. f. t. a. r. f. e. m. i. d. s. f. o. r. e. n. g. e. l. f. e. r. d. i. e. f. t. a. r.
k. u. a. n. d. s. f. o. r. e. n. g. e. l. f. e. r. d. y. f. e. b. e. r. a. n. d. e. r. f. t. a. d. t. h. e. c. e. n. t.
t. o. f. f. o. u. n. d. s. o. u. t. v. o. o. r. h. e. n. e. d. e. g. e. n. h. e. n. f. a. n. n. e. s. d. a. c. h.
b. u. n. d. s. d. e. f. t. a. r. l. i. e. g. e. d. v. i. n. d. s. h. u. i. f. a. n. d. s. d. y. f. e. l. i. c. i. t.
c. o. f. t. h. e. l. d. e. n. f. o. r. h. a. v. e. h. e. n. d. i. e. b. o. e. g. e. r. f. e. a. s. s. e. q. u. i. t.
d. y. d. e. m. i. d. s. m. a. y. d. i. e. b. o. e. g. e. r. v. i. l. v. o. u. d. e. d. s. d. i. e. f. a. l.
b. i. t. v. o. o. s. b. a. e. n. g. e. d. v. o. o. r. h. a. v. e. h. e. n. i. s. d. a. t. h. e. n. i. n. t. d. i. n. g. e. s.
d. y. i. s. w. e. g. v. a. g. u. a. n. t. i. d. y. g. o. r. u. c. e. s. t. e. d. y. f. o. r. m. e. l. n. a. d. e.
t. e. r. h. a. d. e. g. e. n. v. o. u. d. e. d. a. t. h. e. n. v. a. g. u. a. n. t. i. d. y. g. o. r. u. c. e. s. t. e.
v. t. t. o. d. i. n. g. e. s. v. a. n. d. e. d. i. n. d. s. d. y. f. o. u. d. e. n. f. u. z. b. o. e. g. e. r. f. e. a. s.
m. i. t. h. e. l. p. e. d. s. w. e. g. i. s. f. t. a. d. d. e. s. h. o. u. d. s. /

Die v. d. e. d. a. n. b. o. e. g. e. r. f. e. a. s. s. e. v. i. n. d. e. r. d. a. n. d. y. f. a. l.
d. i. e. f. t. a. r. g. e. m. i. d. s. c. o. f. t. w. e. g. g. e. m. e. l. d. i. e. n. t. t.
w. e. g. g. o. d. m. e. l. a. r. b. e. u. t. v. o. o. r. d. y. b. i. n. n. l. y. d. e. v. e. r. t. e. l. y.
t. e. n. d. y. f. a. n. d. s. n. a. e. d. i. n. d. y. d. a. t. h. e. n. b. o. e. g. e. r. f. e. a. s. s. e.
g. o. d. b. o. u. n. d. s. h. e. l. p. t. a. l. f. o. r. d. a. t. h. e. n. d. y. c. o. f. t. g. o. v. e. d. s. f. e.
d. a. d. f. t. a. r. v. i. n. d. y. v. i. l. l. e. n. d. o. d. v. t. t. o. d. y. f. a. l.
b. i. n. n. l. y. d. i. e. v. i. n. d. y. b. i. n. n. l. y. d. e. f. e. r. x. f. a. n. d. s.
f. o. r. d. y. f. a. l. h. e. n. i. n. d. e. f. t. a. r. h. a. d. e. n. n. i. t. c. o. m. e. l. v. o. o. r.
f. o. o. l. y. p. n. e. h. a. d. e. n. v. t. t. o. v. o. o. r. o. u. d. e. r. m. a. y. t. d. y. h. e. n. d. a. s.
h. e. n. v. o. o. r. d. e. f. e. r. t. u. i. n. d. e. f. t. a. r. h. a. d. e. d. y. g. o. f. e. r. n. e. s.
g. o. d. t. /

regde, v. t. u. b. t.
et d. u. b. d. i. n. t. t. =
m. u. s. m. u. s. t. h. e. v. i. r. t. u. t. s.
v. t. d. o. g. i. n. d. e.
l. o. u. g. e. v. o. o. r. d. e.
v. o. d. d. a. t. t. o. r.
h. e. d. e. f. t. a. r.

Went vande gine
tur tegels borgelude
voort daz, sulde
dat borgelude
dindus fommig
dies besloze b.
Ward.

Ward nman wa vuf borgelude die goud ander Ware
borgelude, ofte voort daz apper yabomig fudde
ofte weg wonne, tde stad vuder biller, durbare
fure borgelude gante, al so vrod aben daz
gedaly hadu, dy nimmende fure borgelude
vuder te engde, tdy ward dat nman gedaly
gaddu, ofte weg dindu be vorloonde de stad.

Die vuf borgelude gabelt daz, dy velle vuf borgelude
daz, budy stad hadu, dat nuz huz guldur is
de borgelude gemende stad besladdu.

Qdy gax t die vante fuit binnude de stad die
vrebude. m. th. machmud vrede, nuz n.
vubelude lude die nuz vof tuz fuz, machmud
nuz vrede, so nuz huz fude fuz vuf vout.

Ward dinnig gax t die vante brache, dy dat
toogedw is dinnig gait, vunder inder stad vante
die vude vante huz vrebude v. fellingde.
al vudide als t gellide.

Ward die stad vout vout gax t gub, of t linnu
is t vante nuz die sal borgelude, tot dind daz
te btraly vuzin lout.

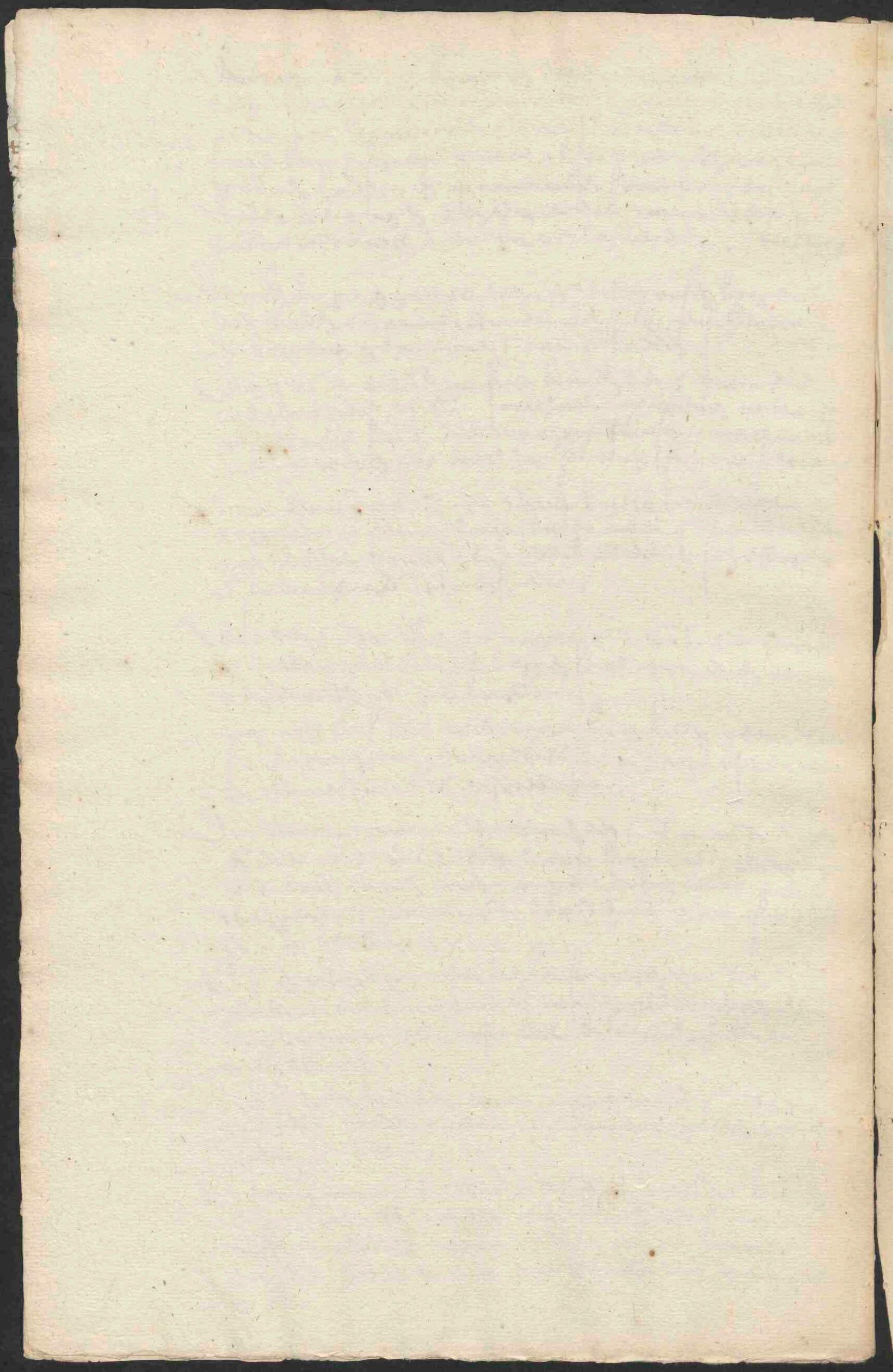
nuz vuz vuf die vout vuz dy felle v dinnig
fuz vout vout vume daz v daz v t daz
v dinnu lout v. fellingde.

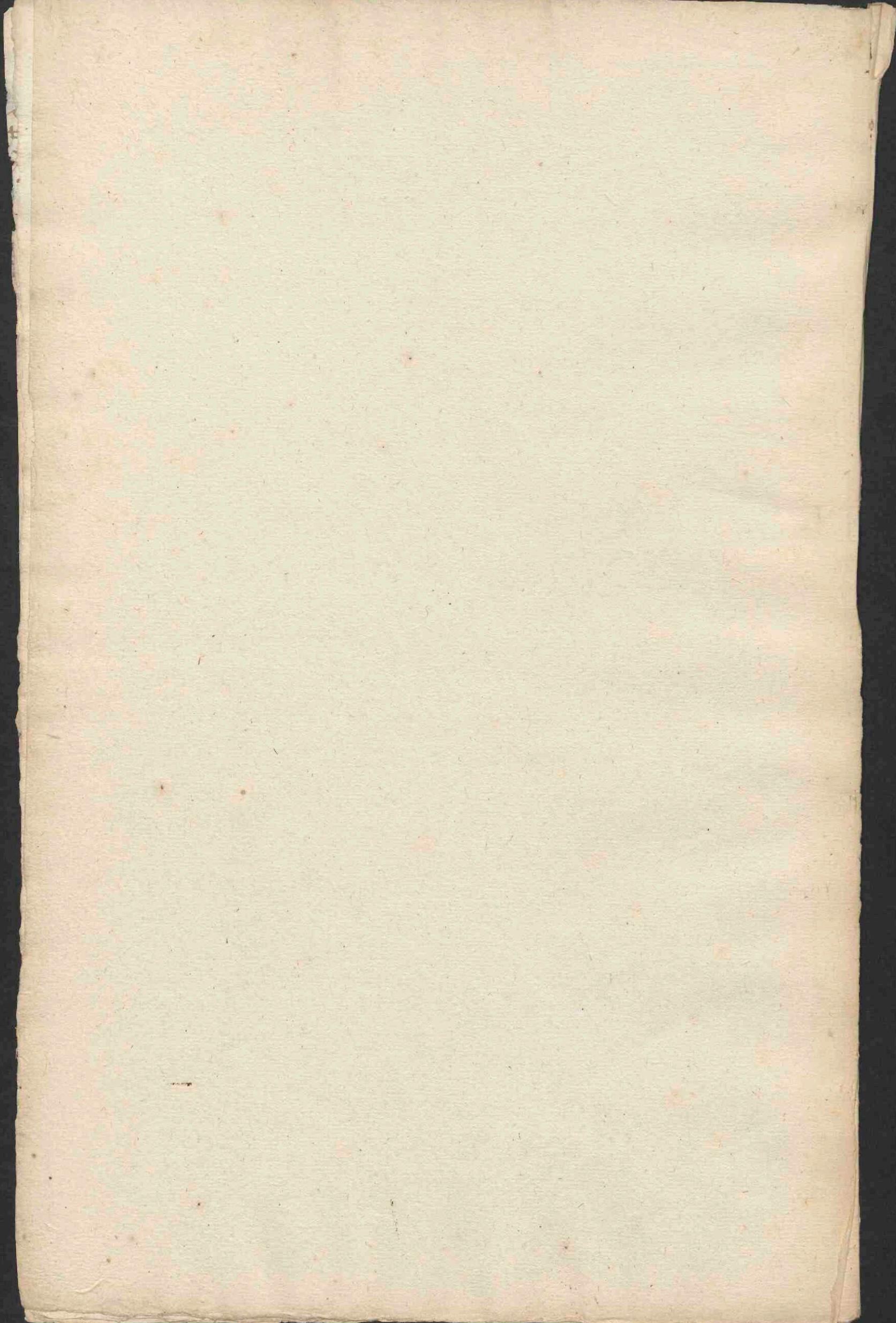
Die vringu vout is t binnude de stad ofte budy
dy die mude vil gubde, dy vuf borgelude. vringu
is t vudy dinnig vout, so gde die dinnu die
vringu. g. vout, of t vude dy. g. vout
h. n. fellingde.

Qdy dy gde vout vout sal fuz vout tuz tegel.
falle daz vout vout vout alder vout
die vout vout vout vil be dinnu lout vuz
v. fellingde.

Die vout vout vout vout vout vout. stad
die fuz vout vout, dy daz tuz gde vout
vout vout.

Qdinnig nuz, ofte vuf die felle vout binnude
de stad vout vout, ofte binnude de stad
vout vout. t. v. die felle vout vout
daz de stad vout, die vout vout vout
v. th.

Op ginder Dagh d' Martij 1607 des naeruoens
 te twee uren Comparcerdes voor Mr Johan
 van Merckxouws Geger, W.^m van Drielen B.
 Jacob van Dommel ende Henrick van Nijensode
 Haider, Mr W.^m van Vadelant Duorast Judes
 Houe van Utrecht ende Jonck. Johan van Parijs
 van Zudoort ald mede Speculatives vanden
 Testamente wyks Coeract Strick, Ende
 sonder Jegen dezer daze d' uren des Jutimens
 te seker Johan Strick, Cornelia Stricks Lambert
 Strick, Dicks van Dootenicks, en Mr Adrian
 Strick ptijch ende vrinde vande onmundiges
 respecting, Ende dat te sine s' voldoeninge
 vande appointe vande Haide ende naer gevolyde
 communitie van gylinge ouer te sine legges
 geuklunders Heecken ende daer ouer voort te
 sine procederich naer beoor, Ende sulcx door
 seker de voors' Hadelant cum s' yoreq. ^{des} end
 Gondants voor mijs seker voort geexhibert
 goulunder Heeckens ende verclardes te bredis
 te zins, de selue te dorz goore appostilleren,
 verifiers, en soo doende tot slot vanden te
 mogh gerackes, protes terende is vock concluder
 bij refujs, ofte delai van alsoe te proceder
 van costes, sigades, ende Jutresso die zylunde
 door sulche redonment off andere maniere
 van procederis soude comms te linds, verclardes
 mede dat sij nae desz niet van meeninge s'
 sin vorder der kynders saeckes te bemoeijes, daer
 van mede protes terende

Waer Jegen de geJutmeerde, s'ier present

Justineerder dat gūnlūdes alluorend overgeleent
besoort te wordes die geestelike Goeckening
mitsgader dat Jude Secretaris deser Stadt
emmer onder ijnant vande Gheerde Oedeputeerdes
voert alle de pūale acquitz tot got hoorer
ende slūtes der voors Goeckening dientende
ende dat voort de gefutmeerder tot de selue
vrij accēt vleit sal wordes om de selue
Goeckening geusiterēt en d'acquitz daer tegen
geconfereert hebben teener seckerder dage bij de
voors Conij. v. te presigere gepareert te
comparere ende tegen de voors Goeckening
te seggere off tot got goore en slūtes vanden
te procedere soo sulx is meest or boir vande
onmūdighe kynderen bevonder sal wordes te diens
ende te besore, soo gēel vander abjucognitē
procederend niet mogelijck is id daer toe te
commen. prote. Terend bij resunt Justeel van
costes, sigades, en futeress, van onmūdighe

Maer tegen des voors Stadelaent cū, so jōnde
aengāen tversōck van Goeckening over te nemen
gen der salū, te referere tot mēs Gheerde Conij. v.
mits dat d'selue alluorend van point tot point
sal wordes geaffostilert mette acquitz daer
mede zyn sulcke ar. is poort eerst meijner
te verifere, dan aengāende vande selue over
te leere, ende wt Gheerde gander te geūz daquitz
mette verifictiē, seijden daer toe ongesōidē te sij
vermitt de gēote menigste der selue end
tpericū daer jūne getege, sijnde nōttenin te
viedē, des Gheerde tot alle tijde daer van te doe bij
ende oock Copie te verleen tot geūz costes

Andies sijn die begeerde, sonderlinge soo sijn den J^r
desen voor alsnog niet en mentioneert van eenige
particulier bewijst die totte Heeckeren soude moge
dienen, Concludere, mettenin tot niet outfandke

In geur versouck

Die gefutmeerde en pisterende voor heplich bij
laer versouck, en daerom manere van procedere
die jure et dat de vendant gegoude, et sijn
Heeckeren ende acquit^{te} sijn maniere, als voer
ouder te leuere, soo anderjins den onnuidigen
door onuerstant liestel conde worden
vercoet

Die Commiss^{ie}. Ordouner des vendants de
geexhibeere Heeckeren des Heq^{ty} te laet^{te} volges
ende ouer te leuere en nopende dacquites
met geure godaene presentatie te moege
vol faen.

Den naechtel^{en} des Martij 1607

De geere Commiss^{ie} voort Ordouner alsnog
den vendants te leuere de geexhibeere Heeckeren
des Hequirants binne acht naechstromende
dage naer Insinuatie deset perentourel
Actum bte

Op gijdes des veerdes Aprilis 1607 Comparoede
voor ons Commiss^{ie} voort Mr^r Willem van Kadeland

mede kendant ende leuender in gander baz on
Comissij sijn heeckeninge versouck dat on
Comissij belieuig soude tordneres seckere perentoren
tit om te procederes tot goore ende sluntis der
seluer heeckeninge protesterende off nyt woe errore
scriptoret tonreca gesfelt offe dat dade june
nyt woe geouutkert moogte wesen tsi ja
ontfanc oft wotgois dat des kendant die saen
In jaer gegee sullis moegs bliuig onne die
selue errore te moegs corrigens is tgeuogget
soude moegs sijn tadder is nog in heeckeninge
te moegs brengen Mitsgaders oock baz eenige
open plaatsige te moegs suppleers dade om sijn voor
dese tijt nog ges perfecte kennisse off
specificatie en gebbes

De Comissij voort giunnes des hequirantes
des tijt baz drie weckes om de voors heeckeninge
te visiteren / om dade nauw alsdaz voort te procedere
te worden tot goore examinere is sluntis der
seluer heeckeninge

Den xij^{ten} Aprilis

Comparerde wederome voerde off Comissij
de voorn hequirantes ende voersgafsoo inde
voers heeckeninge bovonder words diuersge defectis
ende opge golatis somms endat de hequirant
geordoneert sal worden alle d selue defectis
te suppleers Mitsgaders boueffende die ouer te
leuender staet ofte memorie baz soodanige
sgulde alsnog tot laste vande voers heeckeninge
soude moegs staen ende is dese heeckeninge

niet gecompromitteert, opdat de kinderen
alsoo eens final gaele staet ende
ydelogenheit moge wils worden, tott
dies einde de selue Heckeren de Ser. eg. den
weder omer leuende om teene voorsy binne
schel cortis parontours tijt tot discretie
vande Commissy voerut te preserues

De Ser. eg. den Consenteren binne acht
dages de voorsy defecte te supplees, & te geelyckes
tijt op get voerde versouck te seggen, &
nams voort vuer de voorsy Heckeren

Op gundes des m. s. Gulij 1602 ter aert in
boorde nos Comparerdes Ser. it vos Merenijus
van wege de Rendantes, ende zijde in conformite
bant laeste gedane versouck de open plaetjes
gesuppleert ende boort alle verdere groter wege
artus ende profusius tam artine quam passio
Jude voorsy tekninge gestelt te gettes sulte
semlinck boor dese tijt denige verdere berelaring
van eenige actie off pretensies cumus doen
Jaer mede sijninck sustineres te moeges volstas
sonder dat de Rendantes gesoude sijn fut geene
nos naemael soude moeges opbeberck soe
semlinck onmogee te berelaris ende
boordg dag te beengen dat sijninck niet
es weeten Ende dach bij ouerleuende d
tekninge

Leuende dag, es nam vuer de Heckeren

En verby den Dingen in 1609 ten tijden inden
door nos Comparcerende door ons Comijs Stenck
velt als voorin van de Stendantes geassijteert
met Mr Willem van Ladelant als van Stendantes
ende vertoonde bij Secretarie van Jeurm Casel
velt Jeyend de jondage ende ure gefutsimcoert te
Jebbes Jan ende Cornelia Strick, kinderen van
za Coenraet Strick Mitsynder Lambert &
Mr Adriaen Strick om ende vrinde van
voors kinderen van Coenraet Strick, Om te
Comparceren in deser Stadt Secretarie & daer toe
sich en te voers procederen tot apostillers soer
ende sluytes van Ekenin bijde voors Stendant
en onderlinge all ouer gelyckert persouren ende
Jenvelger dat ons Comijs belienis soude tot
apostillers soer & sluytes vanden te berstaen
& te procederen

Naer Jeyend Adriaen van Leins geassijteert
met Jozas ende Lambert Strick ende als voorin
vande mede gefutsimcoerde, Jeyendes dat des
Stendantes gesoude sijn allevoerde tot het ouerstas
vande Ekenin mede te doer futsimcoerz alle
dandere Crediteurs van za Coenraet Strick
sijn aldas mede bouge in soodanige qualite &
met sulcke defensie als zij sulke bebijnde te
besoerz Ende alsoe Jude voers Ekenin mede
bepondez wort gecummeleert te sijn seckelz
ontfank van Jbonde goederz des kinderen
aengetromes van vylke yda van Edottelijckes dwe
met des boedde van za Coenraet Strick
Jut minste niet gemerch sijn soe word
gejustimeert dat vande selue Jbonde goederz
vander vande Ontfank der vrinste bandie
Is gander vande Comijs aperte Ekenin

maer te vreden is dat oec te procederen / refusere
boer alsnoe te procederen / tot set sleuften van
pretensie Hekeuim sonder Intsimatie bande
andere Credituere

Maer Jegen de Hoq. te sende dat sij linder
bande Serenq. de gerompeloot & tot sij seling
toe gepert sij geweest omme te doen
Hekeuim bewijs en Helequa van alle de
Hoq. te administratie gyes wtgesondert
ende dat sij alsulra de selue Heerkeuime
ouder geleuort ende de geres. de selue
ouder genomen & wel vijff maanden onder
geadt. gebben oock te versouche van Serenq. de
de open plaetses bandis gesuppleert sulra
dat sij inquant das de Serenq. de tot set
soore & p. linder bandis & seest Intsimatie
sij tineris mit die dat set boeder geallegerde
Impertinent ge. soe set selue met alle boeder
pointes quostieus gestelt moet wordz &
debate ende dat somlinder sulke debate
geordomert zij ouder te leuere te minst
Iz drie dagen op versterk / Mit gaderde dat
middelerstijt tot apostillere van Hekeuim
wordt geprocedert Resourk ende mit die
op alles appoint

Leuere persij wort bij sij gesuspinere
soe noit onlith de verbonde goederen wte andere
moete wordz geassigment ende dat ouder
de Hekeuim van Coenraet Strick mede geroepen
moete wordz vander Credituere

